

Núm. 4 - Març 2023

#ningúdormintalcarrer

Viure al carrer a Barcelona

RADIOGRAFIA D'UNA CIUTAT SENSE LLAR

Arrels Fundació som una fundació privada que des del 1987 atenem persones sense llar de la ciutat de Barcelona. Oferim allotjament, alimentació, atenció social i orientació a més de 3.000 persones l'any. Unes 300 persones voluntàries i un centenar de treballadors i treballadores, juntament amb les persones afectades per aquesta problemàtica, treballem per fer possible **#ningú dormint al carrer**.

Acompanyem

orientem i atenem les persones sense llar cap a una situació més autònoma.

Sensibilitzem

la ciutadania respecte als problemes de la pobresa al nostre entorn.

Denunciem

situacions injustes i aportem solucions a les administracions i a la societat civil.

Realitzat per Arrels Fundació

Tractament de dades: Aztiker Soziologia Ikergunea i Arrels Fundació
Maquetació: www.sherpa.agency

Moltes gràcies a les persones que viuen al ras que han respost l'enquesta del cens a Barcelona durant les diferents edicions. Moltes gràcies també a les persones voluntàries que ho han fet possible.

Com citar:

ARRELS FUNDACIÓ (2023). *Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 4). Barcelona: Arrels Fundació.

Riereta 24, baixos, 08001 Barcelona

www.arrelsfundacio.org

Editorial _____ 4

El més destacat _____ 5

Metodologia _____ 6

1. La punta de l'iceberg _____ 8

**Més de 1.200 persones viuen al carrer a Barcelona
Quina és la situació de les dones?**

2. Rostres _____ 12

Qui viu al carrer a Barcelona?

3. Sense llar _____ 21

**Quina és la seva trajectòria d'allotjament
i sensellarisme?**

4. Atenció social _____ 29

**Quina atenció reben i quina atenció
necessiten les persones que viuen al carrer?**

Bilbiografia _____ 37

Propostes per fer possible _____ 38

#ningú dormint al carrer

Editorial

Conèixer millor la realitat per trencar prejudicis

Any rere any sortim al carrer a enquestar les persones que viuen al ras a la ciutat de Barcelona. Vam començar el 2016 i, després de set edicions, ja hem fet **2.082 enquestes a persones que es troben en la situació més greu d'exclusió residencial** que puguem imaginar. Durant la nit de l'enquesta totes elles **comparteixen generosament la seva història personal** i fan que, conjuntament, puguem anar coneixent millor la realitat complexa i agreujada del sensellarisme. L'agraïment més sincer a tots i totes vosaltres. Cada edició de l'enquesta també és possible gràcies a la tasca imprescindible de centenars de persones voluntàries que conversen amb les persones que viuen al ras. Gràcies, també, per formar-ne part.

L'informe que esteu començant a llegir recull les dades de la darrera enquesta, la nit del 15 de juny de 2022. L'objectiu de radiografiar el sensellarisme a la ciutat de Barcelona respon, com sempre expliquem, al convenciment que **generar i compartir les dades ha de contribuir a desenvolupar polítiques i serveis que s'adaptin millor a la realitat de les persones sense llar**. Polítiques, serveis i, també, lleis, que s'enfoquin a resoldre el sensellarisme. A **aturar la maquinària estructural** que genera més i més injustícia, patiment i exclusió. Des de l'habitatge, des de les polítiques migratòries i d'estrangeria, de treball, de drets socials.

Amb els anys també hem anat coneixent **el poder transformador de les dades**. Deixar enrere intuïcions, percepcions i clixés i obrir-nos al que expliquen, de primera mà, les persones que viuen al carrer en el moment de l'enquesta. D'on venen? Quin ha estat el seu procés? Com es troben? Què necessiten? En aquest informe us convidem, especialment, a **trencar les imatges preconcebudes i a desmuntar prejudicis**.

Els trobareu identificats al llarg del text: **#ProuPrejudicis**

Ferran Busquets,
director d'Arrels Fundació.

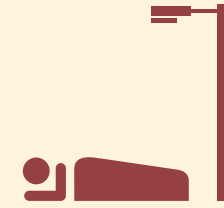
@ferranb

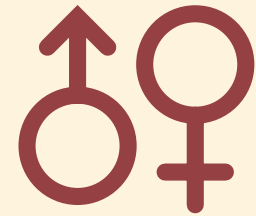
El més destacat

1.231 persones viuen al carrer a Barcelona, com a mínim

La meitat dormen als districtes de Ciutat Vella i l'Eixample

90% homes
8% dones
0,3% dones trans
0,3% gènere no binari
1,7% NS/NC

Tenen **44 anys** de mitjana

Qui són les dones que viuen al carrer?
En quina situació es troben?
Hi aprofundim a la pàgina [20](#).

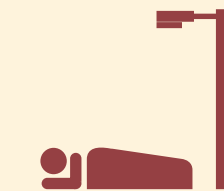
15% ha nascut a la ciutat de Barcelona

4% ha nascut a altres llocs de Catalunya

10% ha nascut a altres llocs de l'Estat espanyol

27% ha nascut a altres països de l'Europa comunitària

43% ha nascut a països extracomunitaris

Fa **4 anys i 4 mesos** que viuen al carrer, de mitjana

• **33%** ja ha viscut altres vegades al carrer

• **25%** va abandonar l'últim habitatge estable perquè va perdre la feina

• **60%** va venir a Barcelona a buscar feina

47% no ha rebut atenció social els últims sis mesos

25% no pot cobrir les necessitats més bàsiques

69% no té ingressos

22% no sap llegir o escriure o no té cap nivell d'estudis acabat

El 71% només ha viscut al carrer a la ciutat de Barcelona.

En el cas de les persones de països extracomunitaris, el 78% no ha viscut al carrer fora de Barcelona. Hi aprofundim a la pàgina [24](#).

L'últim lloc a cobert on ha dormit el 19% és un allotjament institucionalitzat, després ha hagut de dormir al carrer.

En un 12% dels casos és un alberg per a persones sense llar. Hi aprofundim a la pàgina [24](#).

Menys del 30% de les persones que fa sis mesos o menys que viuen al ras han estat ateses pels serveis socials.

I, d'entre elles, només el 19% hi va tenir contacte abans de viure al carrer. Hi aprofundim a la pàgina [30](#).

Les persones migrades ja fa una dècada que són veïnes de la ciutat, de mitjana.

I 3 anys i 11 mesos, de mitjana, que viuen al carrer, sigui a Barcelona o en un altre municipi. En quina situació es troben les persones que han nascut a altres països? Hi aprofundim a la pàgina [16](#).

Un 5% en cap moment de la seva vida ha tingut un habitatge estable.

Aquesta situació afecta el 10% de les persones que fa més de 2 anys que viuen al carrer. Hi aprofundim a la pàgina [27](#).

El 68% explica que no està a l'espera de poder anar a viure a algun habitatge o allotjament.

Aprofundim en la manca d'expectatives a la pàgina [28](#).

El 42% de les persones que viuen al carrer consideren que no tenen ningú amb qui comptar.

Un 26% compten amb amistats i un 15% amb familiars. Hi aprofundim a la pàgina [35](#).

Només hi ha tres accions molt bàsiques que la meitat poden fer amb facilitat: anar al lavabo, alimentar-se i accedir a serveis d'higiene.

El més difícil és aconseguir diners, menjar calent, fer gestions i descansar en un lloc cobert durant el dia. Hi aprofundim a la pàgina [33](#).

Conèixer per trencar prejudicis

La realitat de les persones que viuen al carrer és encara molt invisible i està envoltada de mites i prejudicis. Algunes de les dades que presentem en aquest informe ajuden a desmuntar-los.

Identifiquem amb aquest segell les dades que trenquen prejudicis que analitzem durant l'informe.

#ProuPrejudicis

Metodologia

L'informe **'Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar'** ofereix una mirada sobre les persones que viuen al carrer a la ciutat a partir de l'anàlisi de dades obtingudes, principalment, durant l'**enquesta a persones que viuen al ras organitzada per Arrels Fundació la nit del 15 de juny de 2022 a Barcelona**. Aquestes dades es complementen amb els resultats de les enquestes anteriors, organitzades anualment per Arrels des del 2016.

L'objectiu principal és conèixer amb profunditat la problemàtica del sensellarisme a Barcelona, concretament sobre la situació de les persones que viuen al ras. **Aquest coneixement és imprescindible per impulsar polítiques socials i recursos útils que s'adaptin a la seva realitat i que s'enfoquin a aconseguir que ningú dormi al carrer.**

L'enquesta és una acció que vam iniciar el 2016 a Barcelona com a part de la campanya europea per acabar amb el sensellarisme (en anglès *European End Street Homelessness Campaign*) impulsada per l'organització britànica World Habitat. Aquesta campanya té la l'objectiu d'assolir que no hi hagi #ningú dormint al carrer i hi participem actualment deu ciutats europees. Arrels Fundació formem part de la campanya des del 2015 i ens encarreguem de desenvolupar-la a la ciutat de Barcelona.

Quines dades analitzem?

→ **Enquestes realitzades a Barcelona per conèixer la situació de les persones que viuen al ras a la ciutat.** Ens centrem principalment en la darrera enquesta, del 15 de juny de 2022, i analitzem l'evolució a partir de les enquestes realitzades anualment des del 2016.

Entre 2016 i 2022...

2.082 enquestes fetes a persones que dormen al ras a Barcelona

Més de 3.400 persones voluntàries han participat de l'acció i l'han fet possible*

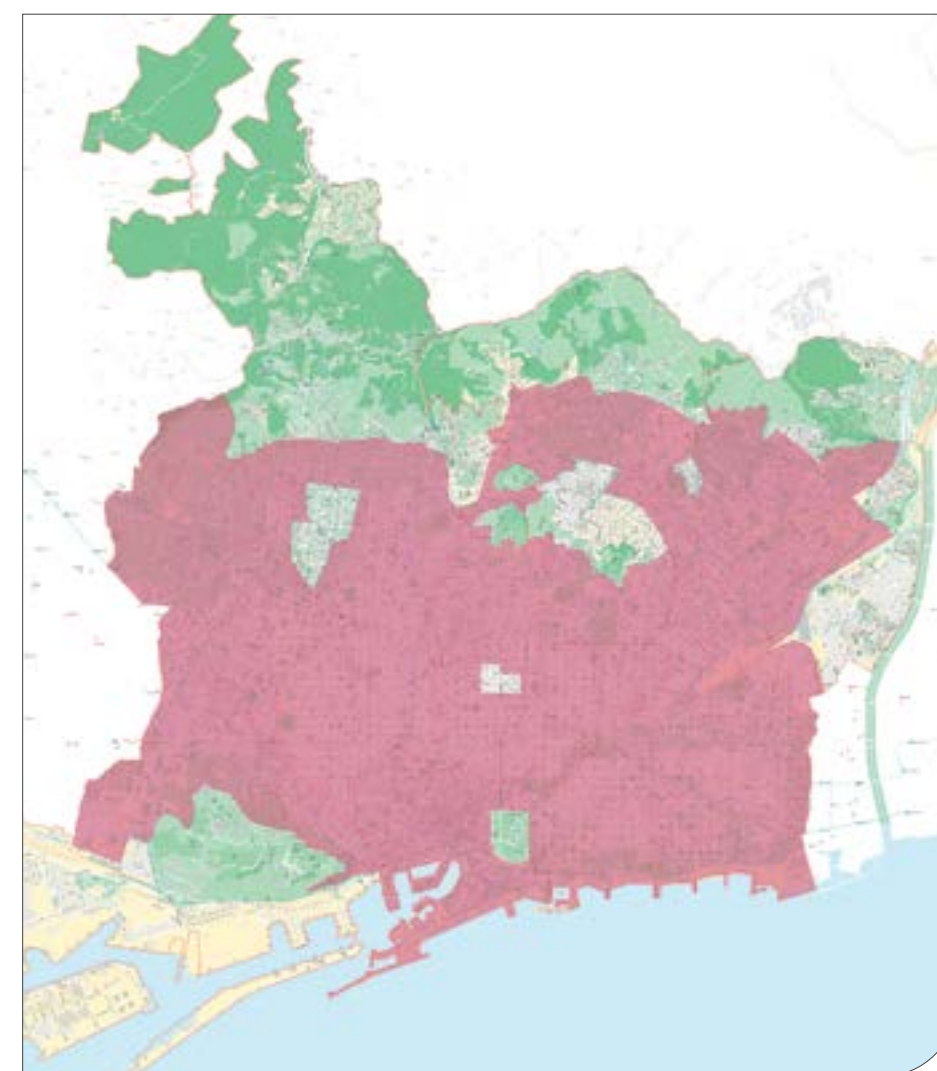
I complementem l'anàlisi...

→ **Amb les veus de professionals d'Arrels** que acompanyen persones que viuen al carrer a Barcelona i comparteixen les seves reflexions i coneixement de primera mà.

→ **Amb altres dades i informació sobre la situació de les persones que viuen al carrer**, algunes provinents d'altres informes i d'altres a partir dels programes d'atenció directa d'Arrels.

*Es tracta del nombre de persones que hi han participat sumant les diferents edicions, sense tenir en compte que hi ha persones que hi han participat més d'una vegada.

Enquesta 2022 a persones que viuen al carrer

Quan: Nit del 15 de juny

Recompte: 1.231 persones que viuen al carrer a Barcelona detectades durant la nit de l'enquesta.

Enquestes fetes (mostra): 354 persones responen les nostres preguntes.

Voluntariat: 522 persones voluntàries fan possible l'acció.

Barris i districtes: Visitem 61 barris de Barcelona. Recorrem la totalitat dels districtes de Ciutat Vella, Sant Martí i les Corts i gairebé tot l'Eixample, Sants-Montjuïc i Gràcia. A Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu recorrem diverses zones, però no la totalitat de la seva superfície.

Àrea: 55% de la superfície municipal de Barcelona, centrant-nos en la trama urbana.

Qui respon i qui no respon l'enquesta?

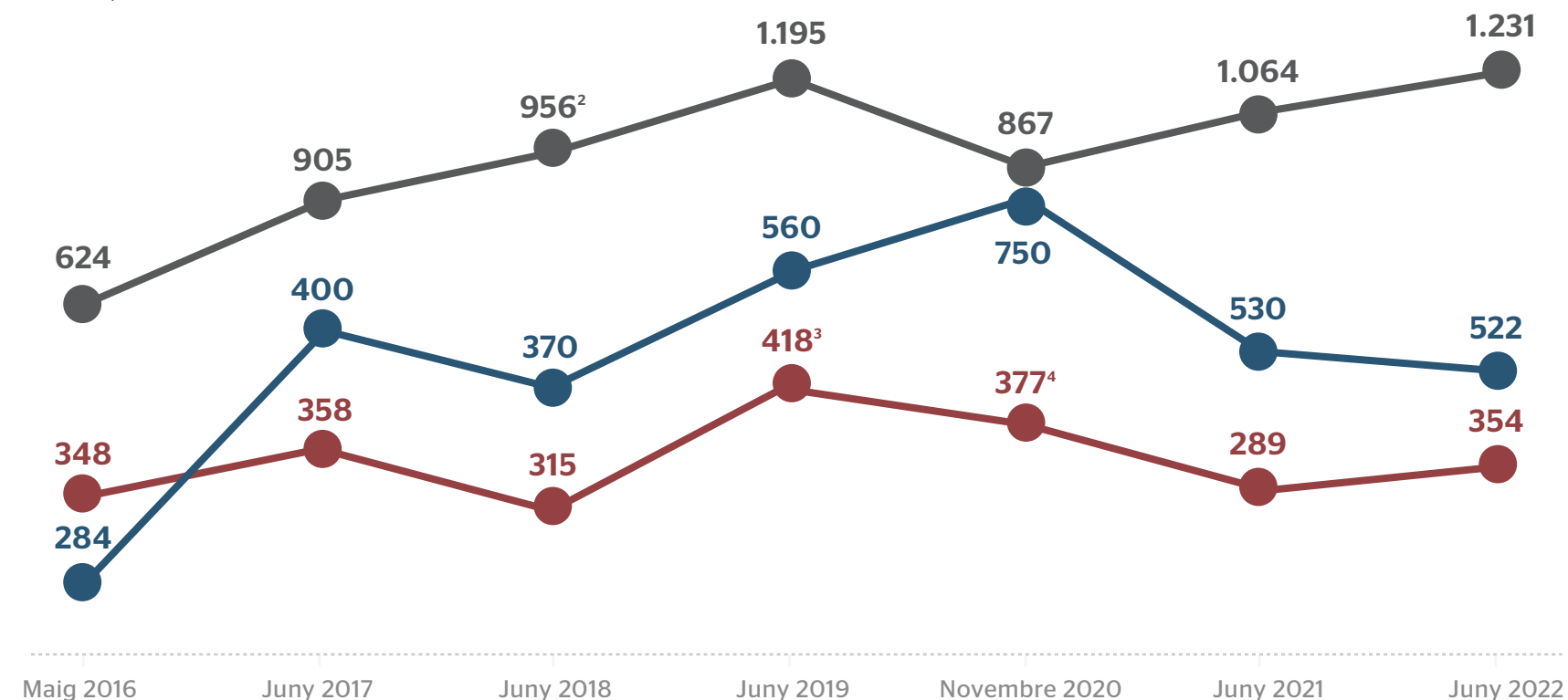
Durant l'enquesta proposem respondre el qüestionari a totes les persones que veiem dormint al carrer o que per la seva actitud o posat tenim la certesa que estan a punt de fer-ho. Moltes de les persones que hem localitzat ens han explicat la seva situació, però no totes ho han fet i els motius són diversos:

- Hi ha persones que dormen profundament i a qui no despertem.
- Hi ha persones que no la poden respondre per barreres idiomàtiques.
- Hi ha persones que declinen respondre l'enquesta.

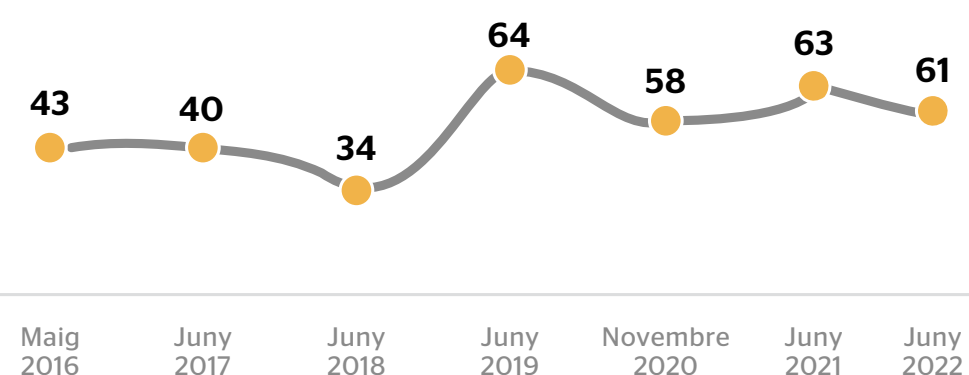
Algunes de les persones que no responen l'enquesta sabem que fa temps que viuen al carrer i es troben en una situació especialment vulnerable i deteriorada. D'aquesta manera, els resultats de l'enquesta són més optimistes del que serien si haguéssim obtingut les seves respostes.

Totes les enquestes¹, evolució 2016-2022

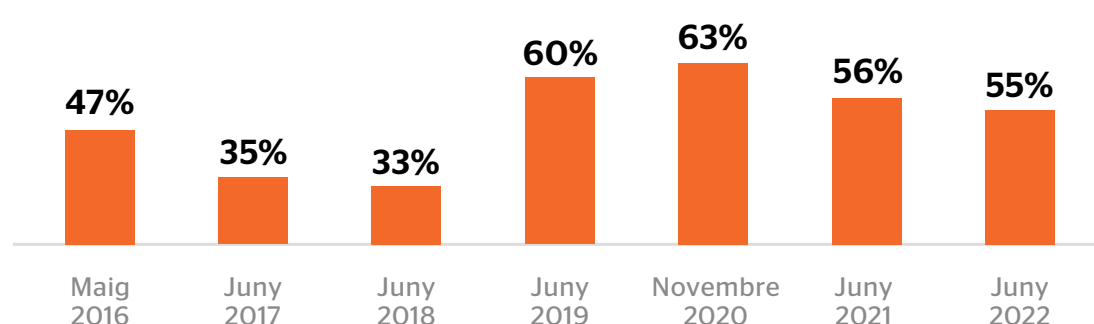
- Núm. de persones enquestades
- Núm. de persones localitzades que viuen al carrer
- Núm. de persones voluntàries

- Núm. de barris recorreguts

- Superfície de Barcelona

Saps quina és la diferència entre una enquesta i un recompte?

T'ho expliquem!

¹ Des del 2016 al 2019 l'acció s'anomenava cens i no enquesta.

² Recompte organitzat tres setmanes abans per la Xarxa d'Atenció a les Persones Sense Llar (XAPSELL) de Barcelona.

³ 347 persones entrevistades la nit de l'enquesta i 71 persones més enquestades dies després a l'Hospital de Campanya de Santa Anna.

⁴ 367 persones entrevistades la nit de l'enquesta i 10 persones més durant aquella mateixa setmana.

Quina eina utilitzem?

L'eina que hem fet servir per a l'edició 2022 de l'enquesta a persones que viuen al carrer a Barcelona és **un qüestionari elaborat per Arrels Fundació**. A través de 38 preguntes, el qüestionari permet aprofundir en diversos temes d'interès dividits en deu blocs:

- **Informació personal bàsica de la persona entrevistada**
- **Trajectòria d'allotjament i sensellarisme**
- **Necessitats bàsiques**
- **Atenció social i serveis socials**
 - Salut i atenció sanitària
 - Victimització i criminalització
- **Ingressos**
- **Formació**
 - Situació administrativa
- **Emigració**

Aquest informe comprèn l'anàlisi de la major part de l'enquesta. Les dades relatives a la salut i l'atenció sanitària, la victimització i la criminalització i la situació administrativa de les persones que viuen al ras s'analitzaran pròximament en informes més específics.

Vols consultar el qüestionari de l'enquesta?

Descarrega'l aquí

• És **un qüestionari amb forma d'arbre**. Hi ha una sèrie de preguntes base que es formulen a totes les persones enquestades –33 de les preguntes– i altres cinc preguntes i disset subpreguntes que només es formulen en funció de les respostes que es van obtenint.

• Algunes de les preguntes provenen dels **qüestionaris d'edicions anteriors de l'enquesta⁵** i permeten traçar una evolució des de l'any 2016 o anys posteriors. **D'altres són preguntes que incorporem per primera vegada en aquesta enquesta**. Per preparar-les hem consultat altres enquestes de l'àmbit del sensellarisme, la salut o la victimització i la criminalització.

⁵ En les edicions 2016, 2017, 2018, 2019 i 2021 l'eina que vam utilitzar és una de l'enquesta que rep el nom de 'VI-SPDAT' (de l'acrònim en anglès *Vulnerability Index - Service Prioritisation Decision Assistance Tool*) i té l'objectiu de conèixer l'índex de vulnerabilitat de les persones sense llar entrevistades. Hem mantingut algunes d'aquestes preguntes. En l'edició 2020 vam utilitzar un qüestionari elaborat per Arrels Fundació amb l'objectiu de conèixer la situació de les persones que vivien al carrer en el context de pandèmia per covid-19. També hi ha algunes preguntes que hem mantingut.

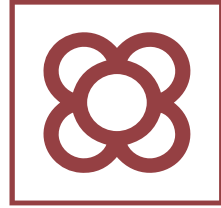
1. La punta de l'iceberg

Més de 1.200 persones viuen al carrer a Barcelona

1.231 persones dormen al carrer a Barcelona, la meitat de les quals als districtes de Ciutat Vella i l'Eixample. És el resultat del darrer recompte, la nit del 15 de juny de 2022, amb una xifra de mínims que supera la de l'any anterior i evidencia que cal més atenció social i polítiques públiques per fer front al sensellarisme. Però no tenir una llar va més enllà de dormir al carrer i inclou també les persones que pernocten en assentaments informals o en albergos o altres recursos d'allotjament públics i privats, entre d'altres. A Barcelona hi ha més de 4.800 persones en aquesta situació.

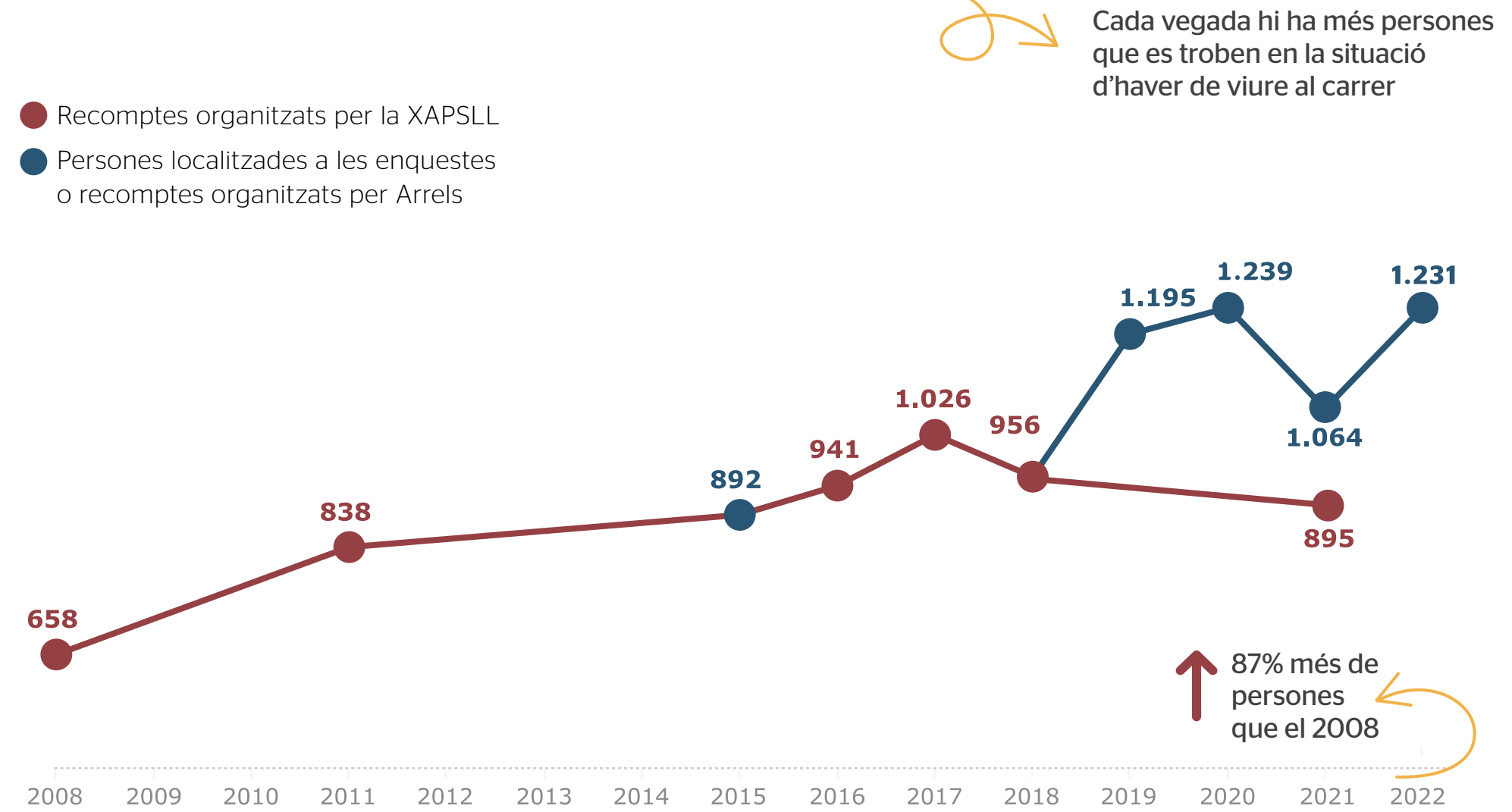
Cada vegada hi ha més persones que viuen al carrer a Barcelona

1.231 persones viuen al carrer a Barcelona. Són les persones localitzades durant la nit del 15 de juny del 2022 pels voluntaris i voluntàries de l'enquesta organitzada per Arrels.

Atenció! **És una xifra de mínims.** Vam cobrir una part molt important de la trama urbana de la ciutat, però els districtes de Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu no els vam poder recórrer completament.

Nombre de persones que viuen al carrer a Barcelona (2008-2022)

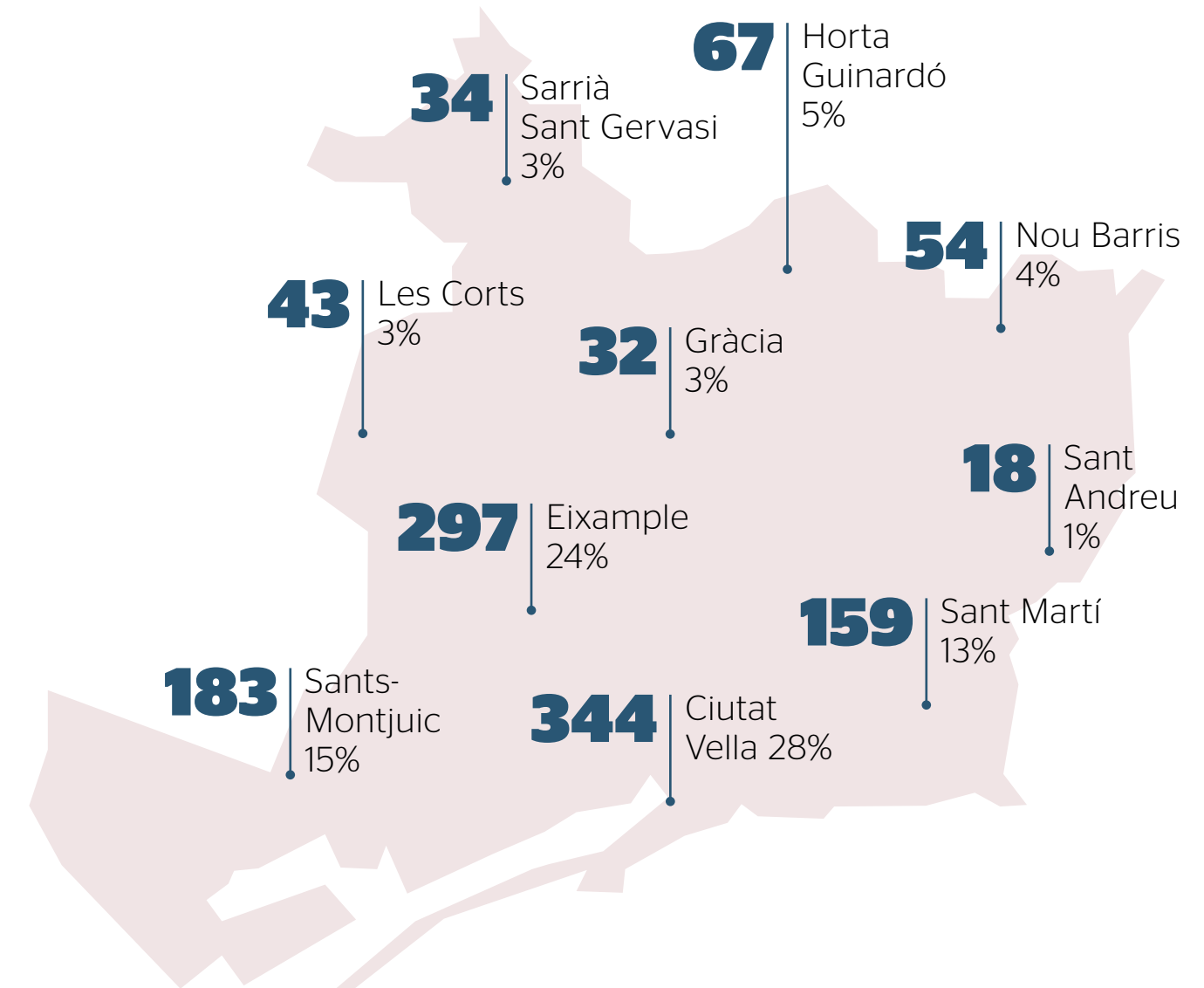

Cada vegada hi ha més persones que es troben en la situació d'haver de viure al carrer

↑ 87% més de persones que el 2008

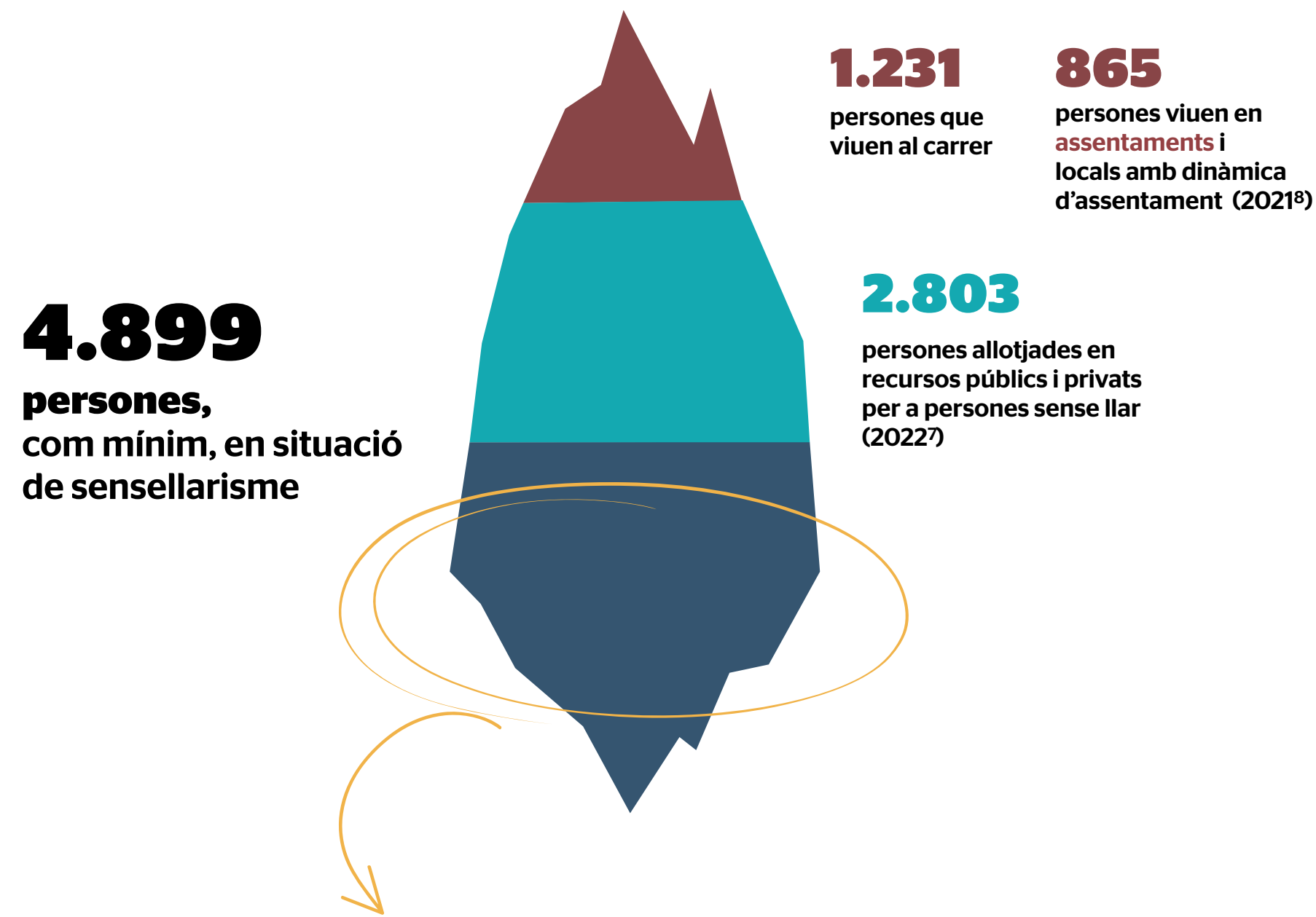
20% més en cinc anys

On dormen les persones que viuen al carrer a Barcelona? Per districtes (2022)

A quins barris de Barcelona hi ha més persones que viuen al carrer? (2022)

el Raval (Ciutat Vella)	116 persones	9% del total
Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera (Ciutat Vella)	104 persones	8%
la Dreta de l'Eixample (l'Eixample)	93 persones	8%
el Barri Gòtic (Ciutat Vella)	80 persones	6%
el Poble-sec (Sants-Montjuïc)	71 persones	6%

Persones que viuen en altres situacions de sensellarisme o exclusió residencial i de les quals no tenim dades:

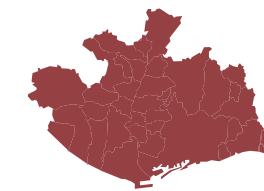
- Viuen en allotjaments per a dones que pateixen violència de gènere
- Viuen en allotjaments temporals per a persones migrades o demandants d'asil
- Viuen en institucions com hospitals o presons i no tenen on anar després
- Viuen temporalment a casa de familiars o amics
- Viuen en habitatge ocupat
- Viuen en habitatge massificat
- Viuen en habitatge no apropiat
- Viuen sota amenaça de desallotjament

⁶ Ens basem en la classificació anomenada ETHOS (*European Typology of Homelessness and housing exclusion*) desenvolupada per la plataforma europea FEANTSA i que utilitzem les organitzacions socials de l'àmbit del sensellarisme a Europa.

Més de 1.400 persones dormen al carrer a l'àrea metropolitana de Barcelona

No hi ha dades exhaustives ni actualitzades sobre el nombre de persones que viuen al carrer al conjunt de l'àrea metropolitana de Barcelona, a Catalunya, a l'Estat espanyol o Europa.

Què en sabem?

Més de 1.400 persones dormen al carrer a l'àrea metropolitana de Barcelona. A partir de dades de catorze dels 37 municipis metropolitans, que representen el 76% de la població de l'àrea metropolitana.

A partir de les dades disponibles de només 21 dels 947 municipis catalans sabem que **més de 1.700 persones dormen al carrer, com a mínim, a Catalunya.** Aquests municipis representen el 46% de la població total de Catalunya. A més, el 2017, l'Estratègia integral per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya va xifrar en 2.347 les persones que vivien al ras.

I hi ha fins a 18.000 persones que viuen al ras o en centres o albergs per a persones sense llar, segons estimen el món acadèmic i les entitats socials promotores de la llei de mesures transitòries i urgents per a fer front i erradicar el sensellarisme a Catalunya.

Si tenim en compte el conjunt de situacions de sensellarisme i exclusió residencial, les dades 2017 apunten que 53.118 persones es trobaven en aquesta situació. En canvi, segons estima la Fundació FOESSA⁹, **a Catalunya 915.000 persones viuen en habitatge insegur i 1,3 milions en habitatge inadequat.**

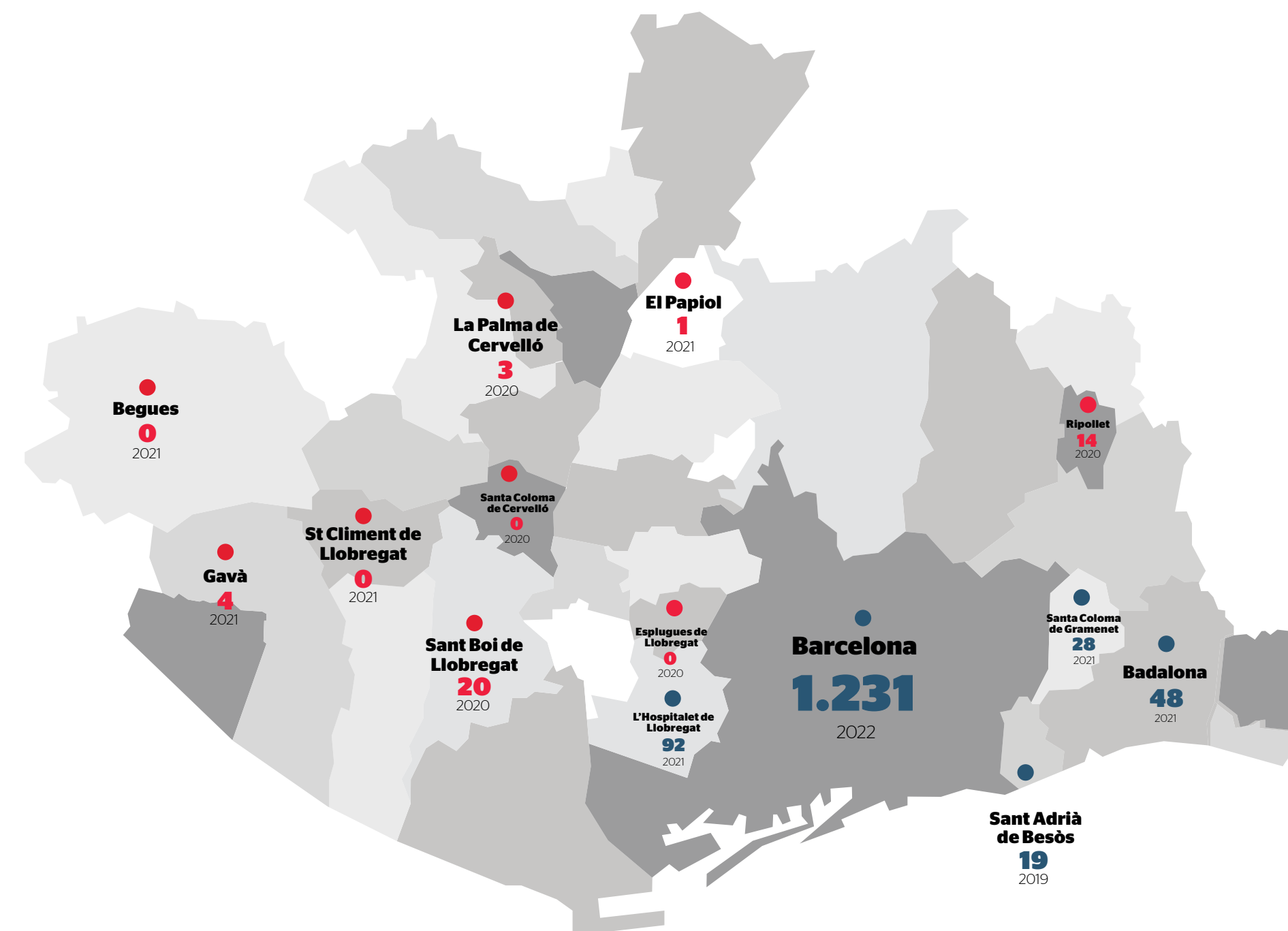
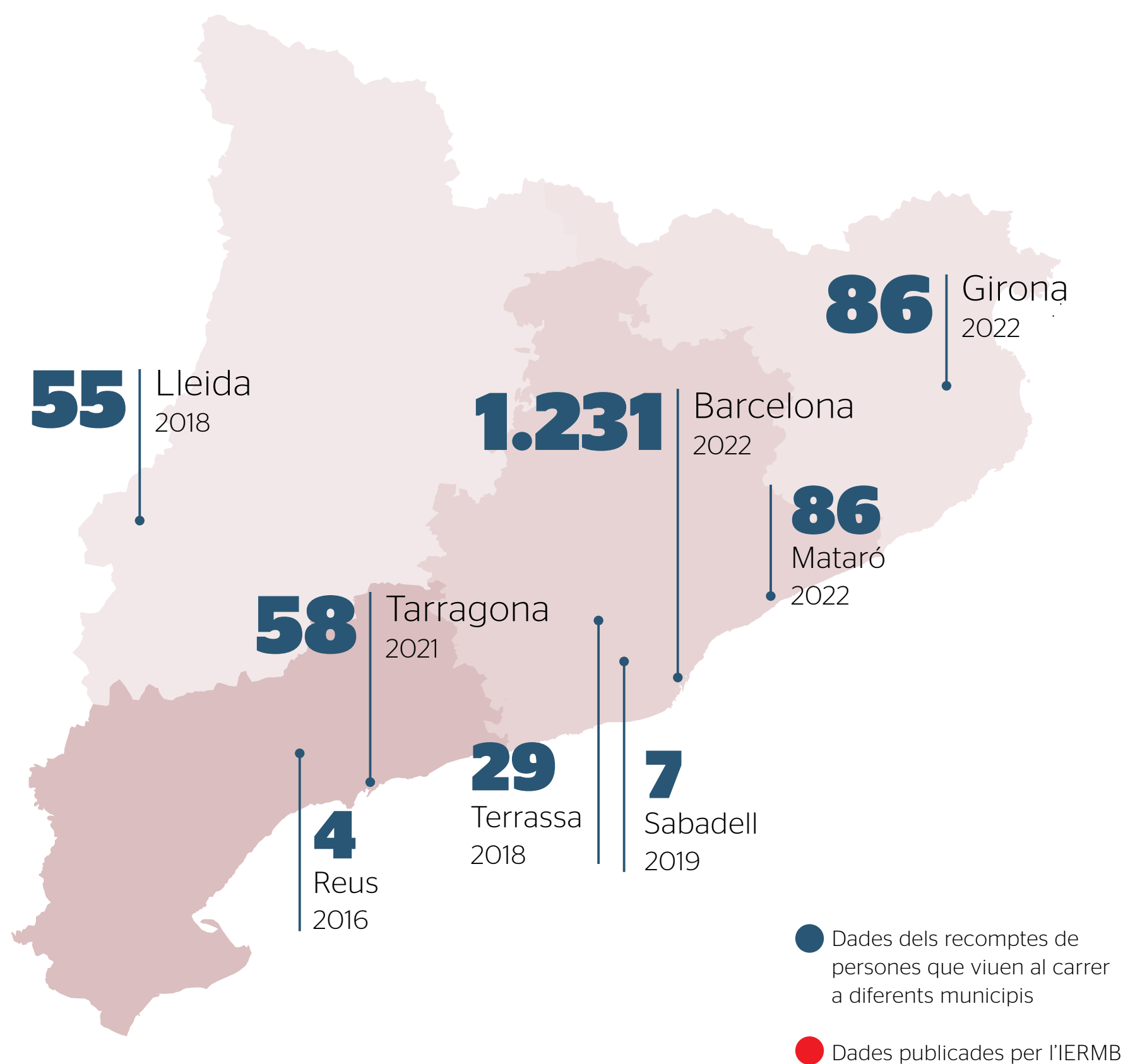
⁷ Recompte de la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSLL) el maig de 2022. De les 2.803 persones que s'allotgen als recursos públics i privats de la ciutat, 1.892 ho fan en places d'allotjaments públics i concertats i 911 en places d'entitats socials privades. Per saber-ne més: XAPSLL (2023). *Diagnosi 2022. La situació del sensellarisme a Barcelona. Evolució i relació amb el mercat laboral*. Barcelona: Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar de Barcelona.

⁸ Dada sobre persones que viuen en assentaments i locals amb dinàmica d'assentament facilitada el novembre del 2021 per l'Ajuntament de Barcelona en el context d'una compareixença arran de la mort d'una família en un local ocupat. De les 865 persones 384 viuen en assentaments (53 de les quals són menors d'edat) i 481 en local ocupats (de les quals 156 són menors d'edat).

⁹ Citat a ECAS (2022). *Habitatge i exclusió residencial* (Informe INSOCAT per a la millora de l'acció social, núm. 14). ECAS.

Persones que viuen al carrer a Catalunya.

Sabem que, com a mínim, 1.700 persones viuen als carrers de 21 municipis de Catalunya. La xifra resulta dels recomptes fets a dotze pobles i ciutats entre els anys 2016 i 2022, i de les dades publicades per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB¹⁰):

37.207 persones dormen al carrer o en allotjaments temporals per a persones sense llar, com a mínim, al conjunt de l'Estat espanyol¹¹

700.000 persones dormen al carrer o en allotjaments d'emergència cada nit a la Unió Europea¹²

¹⁰ Per saber-ne més: IERMB (2022). *Cap a la metròpoli 2030. Reptes emergents, coneixements innovadors. Anuari Metropolità de Barcelona 2021*. Bellaterra: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.

¹¹ És una dada de l'any 2021 facilitada per Càritas en l'àmbit estatal, que es correspon al nombre de persones ateses que viuen al carrer o en centres temporals per a persones sense llar. D'altra banda, l'INE (Institut Nacional d'Estadística) va publicar l'octubre de 2022 l'enquesta a persones sense llar, xifrant en 28.552 el nombre de persones sense llar ateses a centre assistencial d'allotjament i restauració el 2022 a tot l'Estat.

¹² Per saber-ne més: Fondation Abbé Pierre -FEANTSA (2020). *Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe*.

2. Rostres

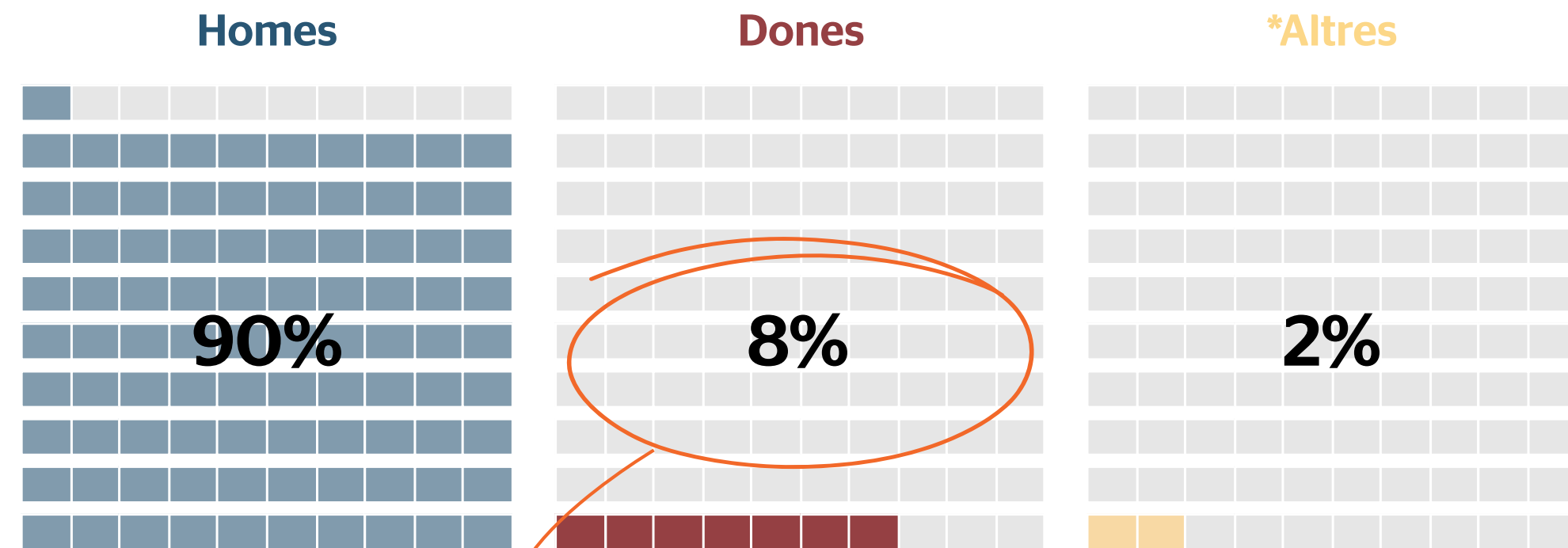
Qui viu al carrer a Barcelona?

Els més de 1.200 veïns i veïnes de Barcelona que viuen al carrer tenen rostres diversos, històries personals úniques i diferents motius per estar en una situació de sensellarisme. Amb el suport de més de cinc-centes persones voluntàries hem entrevistat 354 persones que viuen al ras, gairebé un terç del total. El 70% són persones nascudes a altres països, ja fa més de deu anys —de mitjana— que són veïnes de Barcelona i hi van venir per buscar feina.

Un 90% de les persones que viuen al carrer són homes, les dones pateixen altres formes de sensellarisme

Gènere de les persones que viuen al carrer a Barcelona (2022)

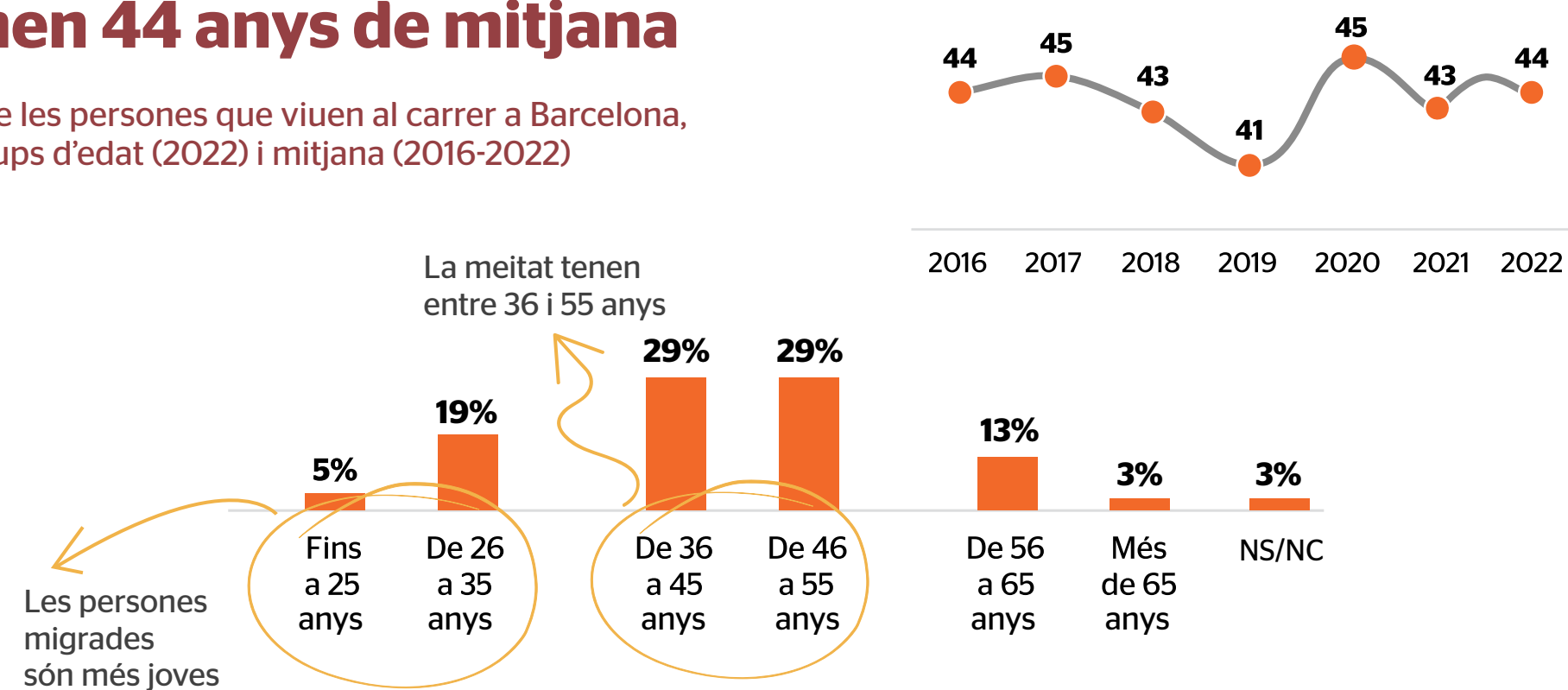
(n=354)

Les dones solen viure altres formes de sensellarisme i quan es troben vivint al carrer la seva situació acostuma a ser més greu. A la pàgina 20, expliquem quina és la situació de les dones que viuen al carrer.

*Persones que no responen aquesta pregunta (1,7% del total), dones trans (0,3%) i persones de gènere no-binari (0,3%).

Tenen 44 anys de mitjana

Edat de les persones que viuen al carrer a Barcelona, per grups d'edat (2022) i mitjana (2016-2022)

(n=354)

Les persones migrades són més joves

14% de les persones nascudes a Catalunya o l'Estat espanyol

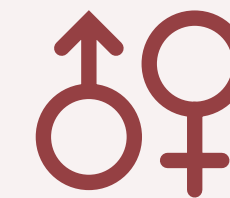

23% de les persones nascudes a altres països comunitaris tenen menys de 35 anys

30% de les persones nascudes a països extracomunitaris. I el 7% tenen menys de 25 anys

Qui són les persones més grans que viuen al carrer?

94% homes
6% dones

52% nascudes a Catalunya / Estat espanyol

Fa 5 anys i 8 mesos que viuen al carrer, de mitjana.

33% a països extracomunitaris

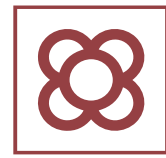

15% a països comunitaris

La persona més gran amb qui vam parlar durant l'enquesta és un home de 80 anys nascut a Catalunya.

El 70% de les persones que viuen al ras són migrades, és un factor de desigualtat

15% ha nascut a la ciutat de Barcelona

4% ha nascut a altres llocs de Catalunya

10% ha nascut a altres llocs de l'Estat espanyol

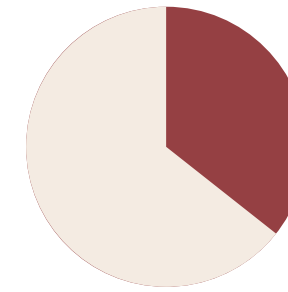

27% ha nascut a altres països de l'Europa comunitària

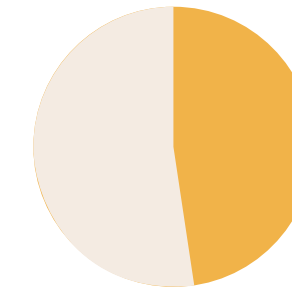

43% ha nascut a països extracomunitaris

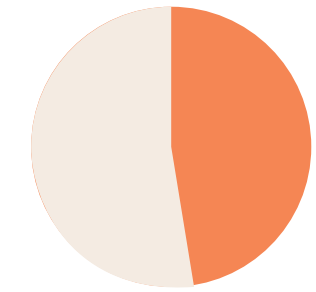
El lloc de naixement varia segons el gènere...

38% de les dones ha nascut a Barcelona vs. 13% dels homes

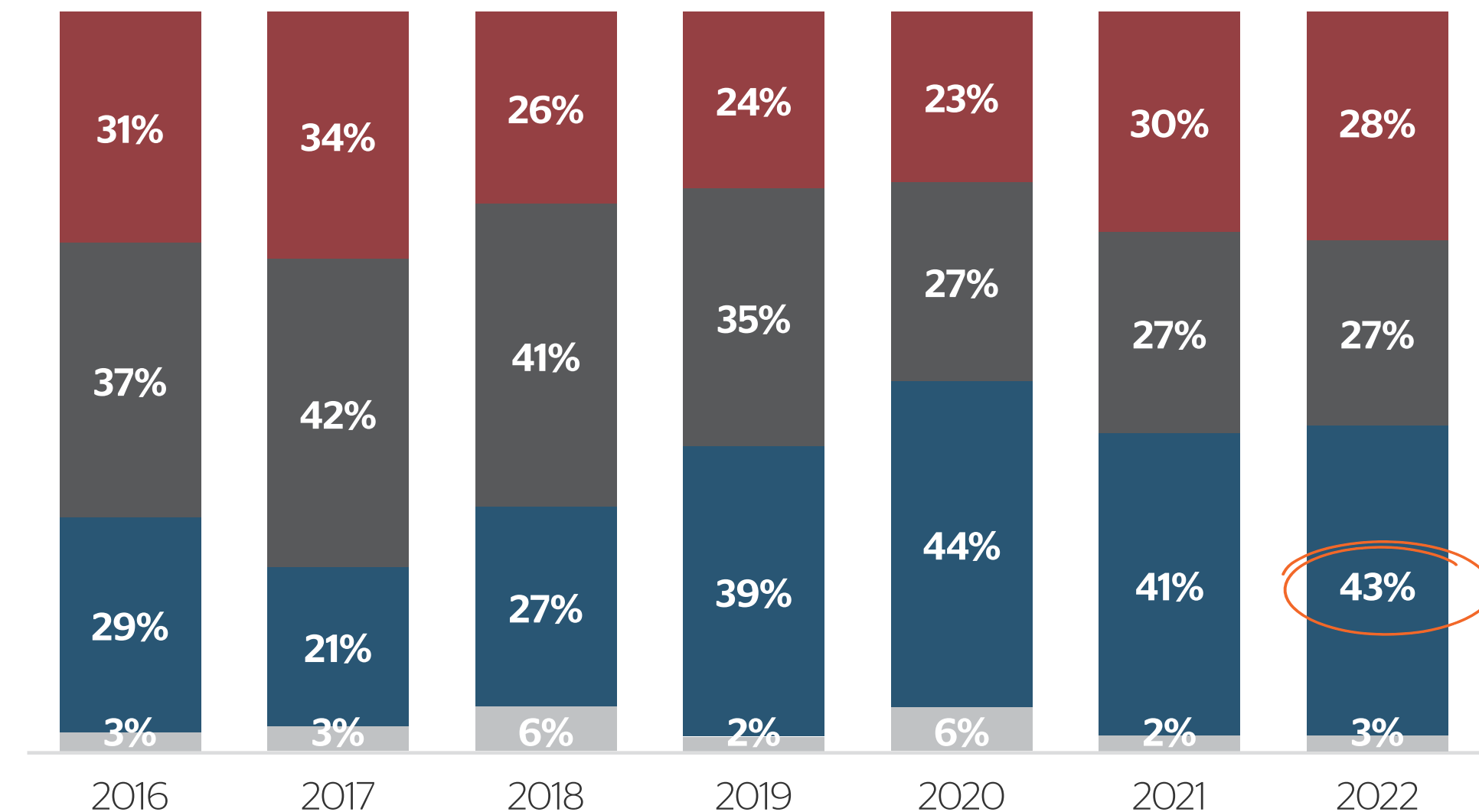

48% de les dones ha nascut al conjunt de l'Estat espanyol vs. 26% dels homes

45% dels homes ha nascut a països extracomunitaris vs. 24% de les dones

Lloc de naixement de les persones que viuen al carrer a Barcelona (2016-2022)

■ Catalunya/Estat espanyol
 ■ Altres països comunitaris
 ■ Països extracomunitaris
 ■ NS/NC

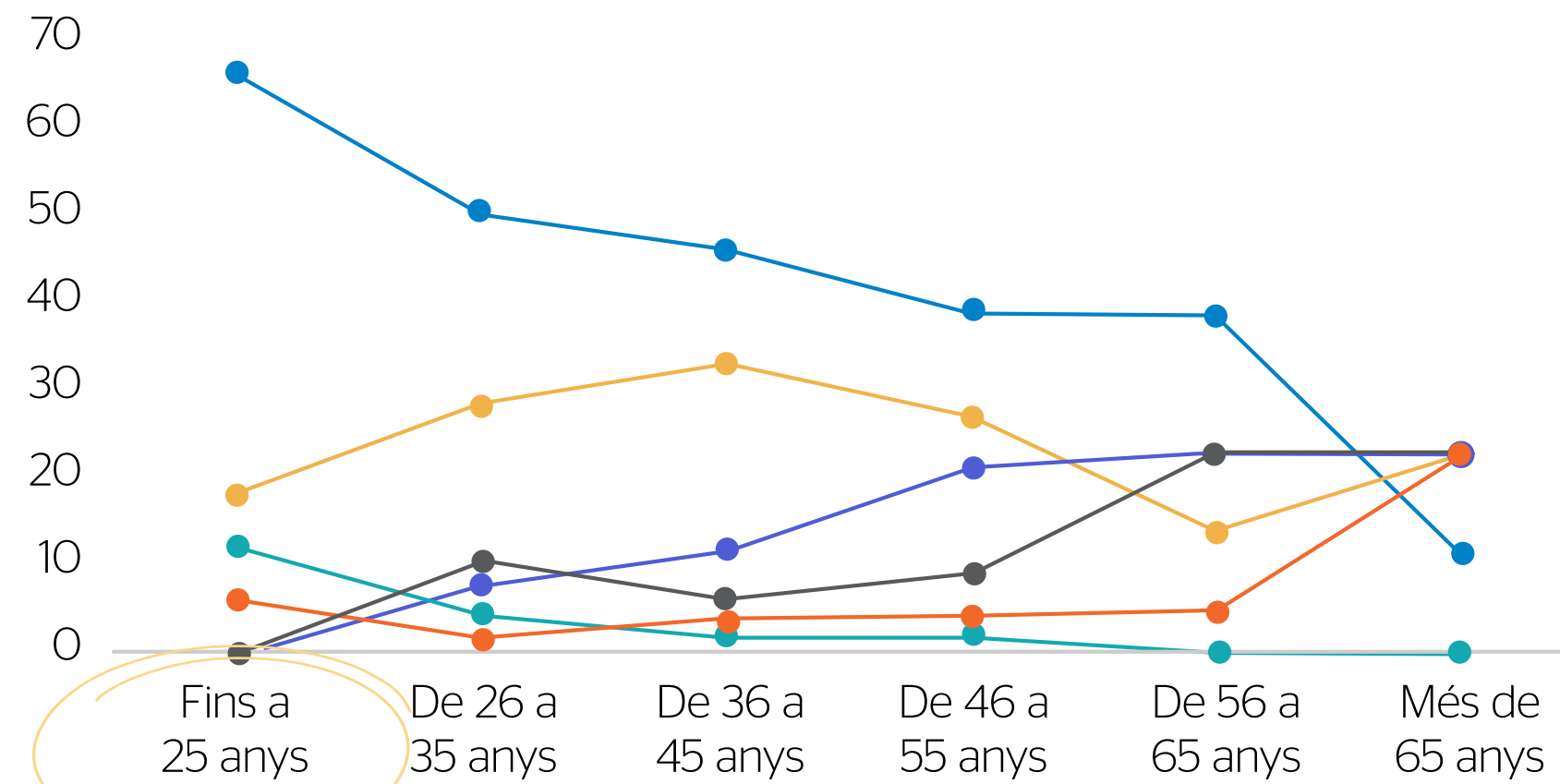
Any rere any constatem que les persones migrades d'altres països es troben sobrerrepresentades entre les persones que viuen al carrer a Barcelona. Set de cada deu són persones migrades. En canvi, al conjunt de la ciutat, segons el padró, les persones migrades són el 29% dels veïns i veïnes¹³. Ser migrant és doncs un factor de risc, una situació estructural que per a moltes persones comporta vulnerabilitat i exclusió social.

Des del 2016 hi ha un increment de les persones nascudes a països extracomunitaris, són el 43% de les persones que viuen al ras.

¹³ Càlcul propi a partir de les dades del Padró municipal d'habitants sobre el país de naixement de la població, a 1 de gener de 2022.

El lloc de naixement també varia segons l'edat

Lloc de naixement de les persones que viuen al carrer a Barcelona, per grups d'edat (2022)

El 65% de les persones més joves han nascut a països extracomunitaris. La meitat expliquen que no tenen ningú de confiança amb qui comptar.

Les persones més joves són les que menys han nascut a Barcelona. En canvi, a més edat, més persones que viuen al ras ens expliquen que han nascut a Barcelona ciutat.

(n=344)

La nit de l'enquesta vam entrevistar persones de 54 països diferents. A quins països han nascut les persones que viuen al carrer? (2022)

Homes que viuen al carrer	Dones que viuen al carrer
Espanya 26%	Espanya 48%
Romania 13%	Romania 14%
Marroc 18%	Marroc 7%
Itàlia 3%	Itàlia 3%
Pakistan 3%	França 3%
Senegal 3%	Polònia 3%
França 2%	Argentina 3%
Polònia 2%	Brasil 3%
Algèria 2%	Bòsnia i Hercegovina 3%
Bulgària 2%	Lituània 3%
Colòmbia 2%	Sèrbia 3%
Argentina 1%	Nicaragua 3%
Brasil 1%	
Bòsnia i Hercegovina 1%	
Altres països d'origen 20%	
NS/NC 3%	

(n=354)

#ProuPrejudicis

En quina situació es troben les persones migrades que viuen al carrer?

- Fa **una dècada** que són veïns i veïnes de la ciutat, de mitjana.
- Fa **3 anys i 11 mesos** que viuen al carrer, de mitjana, sigui a Barcelona o en un altre municipi.
- El **74%** només ha viscut al carrer a la ciutat de Barcelona (67% entre les persones nascudes a l'Europa comunitària i 78% les persones nascudes a països extracomunitaris).
- Fa **més de 2 anys** de l'última nit que han passat en un allotjament, encara que sigui temporal.
- **Buscar feina** és el principal motiu per haver vingut a viure a Barcelona, i quedar-se sense feina el principal motiu per haver perdut l'últim habitatge estable que tenien.
- No venen a la ciutat per poder accedir als recursos d'atenció social i a ajudes, únicament l'1% explica que aquest sigui el principal motiu.
- Només el 13% té ingressos i **només el 6%** accedeix a prestacions socials.
- Un **43%** no té ningú de confiança amb qui comptar.

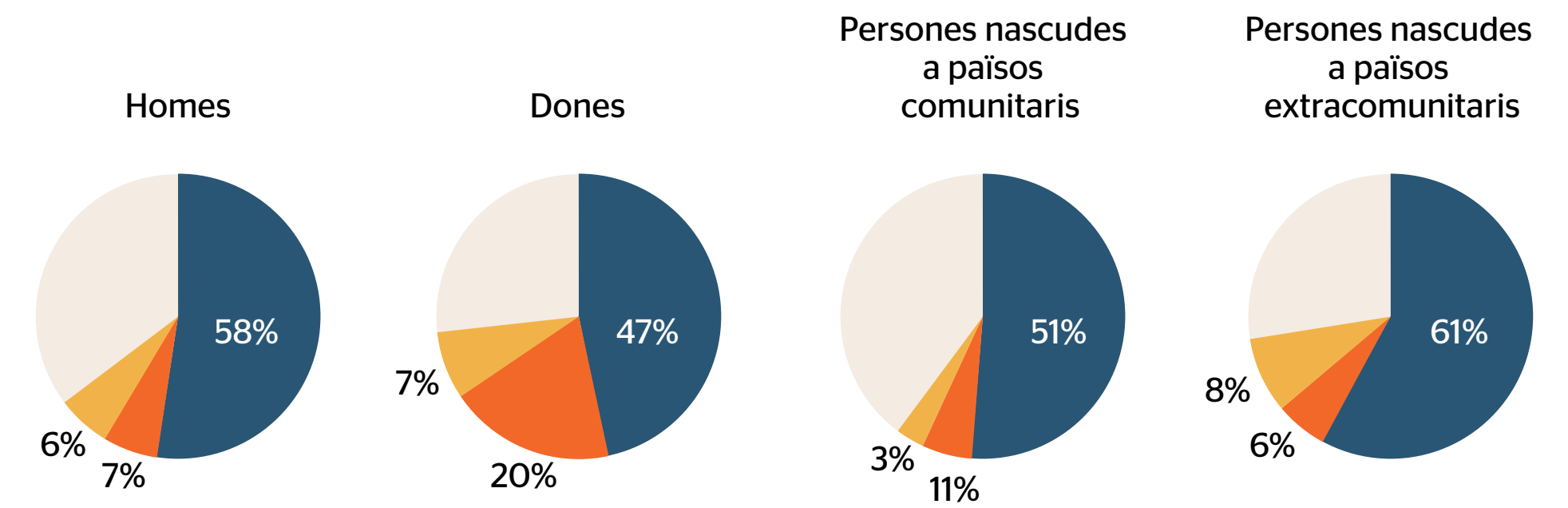
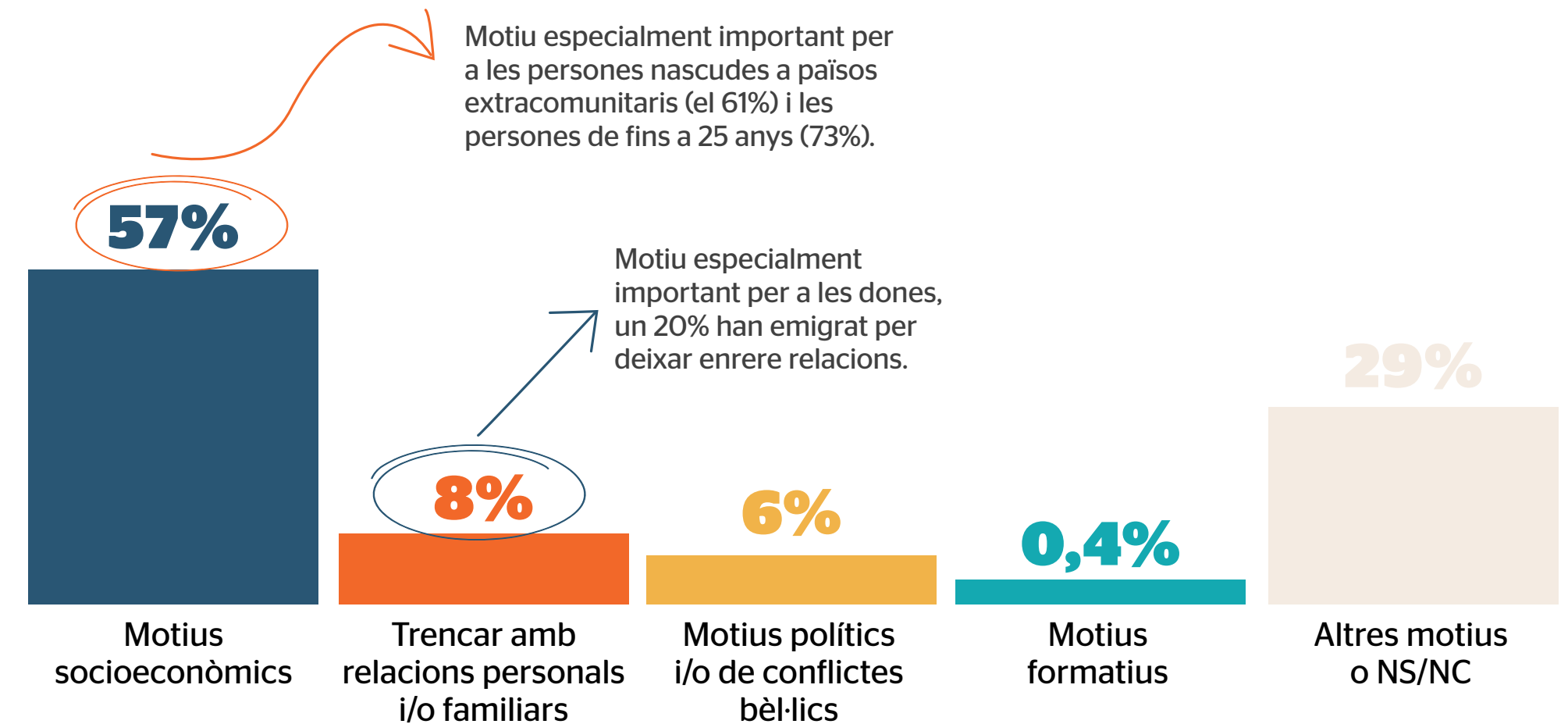
“De vegades s'explica el sensellarisme com si fos una loteria, com si a qualsevol persona li pogués tocar. Però la realitat és que hi ha persones que tenen molts més números de viure al carrer que d'altres. I acceptar que tens més possibilitats d'estar al carrer que altra gent incomoda molt. Hi ha una pobresa que es reproduïx, diàriament. Quin futur tenen molts infants? Quina infància han tingut algunes de les persones que viuen al carrer? És un món injust.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

MOTIU PER EMIGRAR

Gairebé el 60% de les persones nascudes a l'estranger van marxar del seu país per motius socioeconòmics, com buscar feina o millorar les condicions de vida

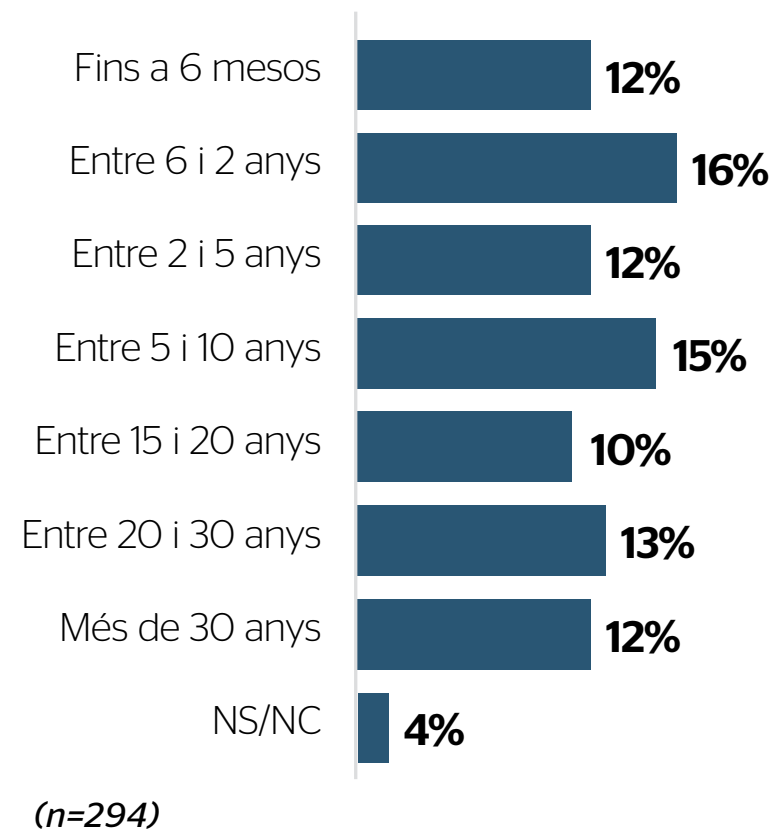
Principal motiu pel qual les persones nascudes a l'estranger van marxar del seu país (2022)

(n=243)

El 40% de les persones que no han nascut a Barcelona ja fa més de 10 anys que en són veïns i veïnes

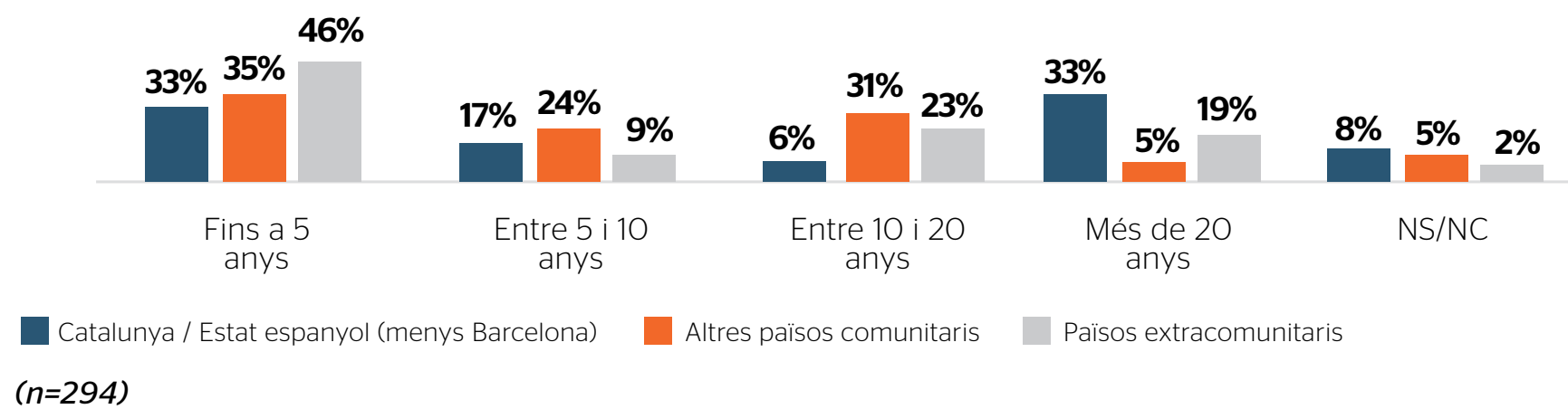
Temps que fa que viuen a Barcelona les persones que no han nascut a la ciutat, per franges de temps (2022)

#ProuPrejudicis

Les persones que no han nascut a Barcelona, majoritàriament, **són veïns i veïnes de la ciutat des de fa molts anys**. Ens referim a totes les persones que no han nascut a la ciutat, hagin nascut en un altre municipi de Catalunya, de l'Estat espanyol o en un altre país.

Temps que fa que viuen a Barcelona les persones que no han nascut a la ciutat, per franges de temps i lloc de naixement (2022)

Temps que fa que viuen a Barcelona les persones que no han nascut a la ciutat, de mitjana (2022)

11 anys i 5 mesos que viuen a Barcelona, de mitjana (les persones que no hi han nascut)

11 anys

15 anys i 6 mesos

18 anys i 10 mesos

9 anys i 4 mesos

10 anys i 5 mesos

El 60% va venir a Barcelona a buscar feina

Motius pels quals les persones que viuen al carrer a Barcelona han vingut a la ciutat¹⁴ (2022)

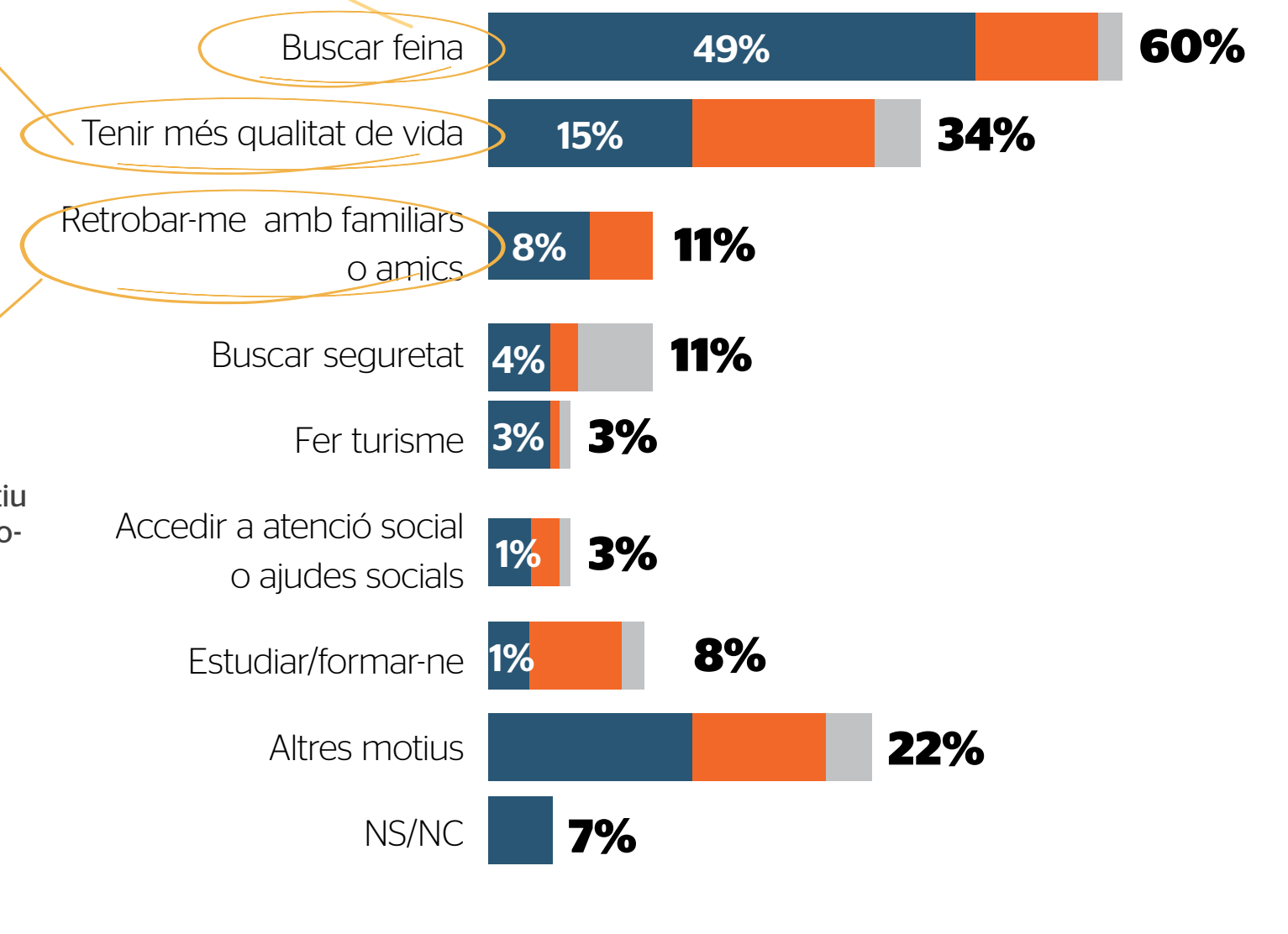
Un 21% de les persones nascudes a països extracomunitaris destaquen que **tenir més qualitat de vida** és el principal motiu.

Molt important per a les persones nascudes a altres països. Un 59% de les que provenen de països comunitaris expliquen que **buscar feina** és el principal motiu, un 50% entre les nascudes a països extracomunitaris.

Molt important per a les dones, un 24% ens expliquen que el principal motiu per haver vingut a Barcelona són els **retrobarments**.

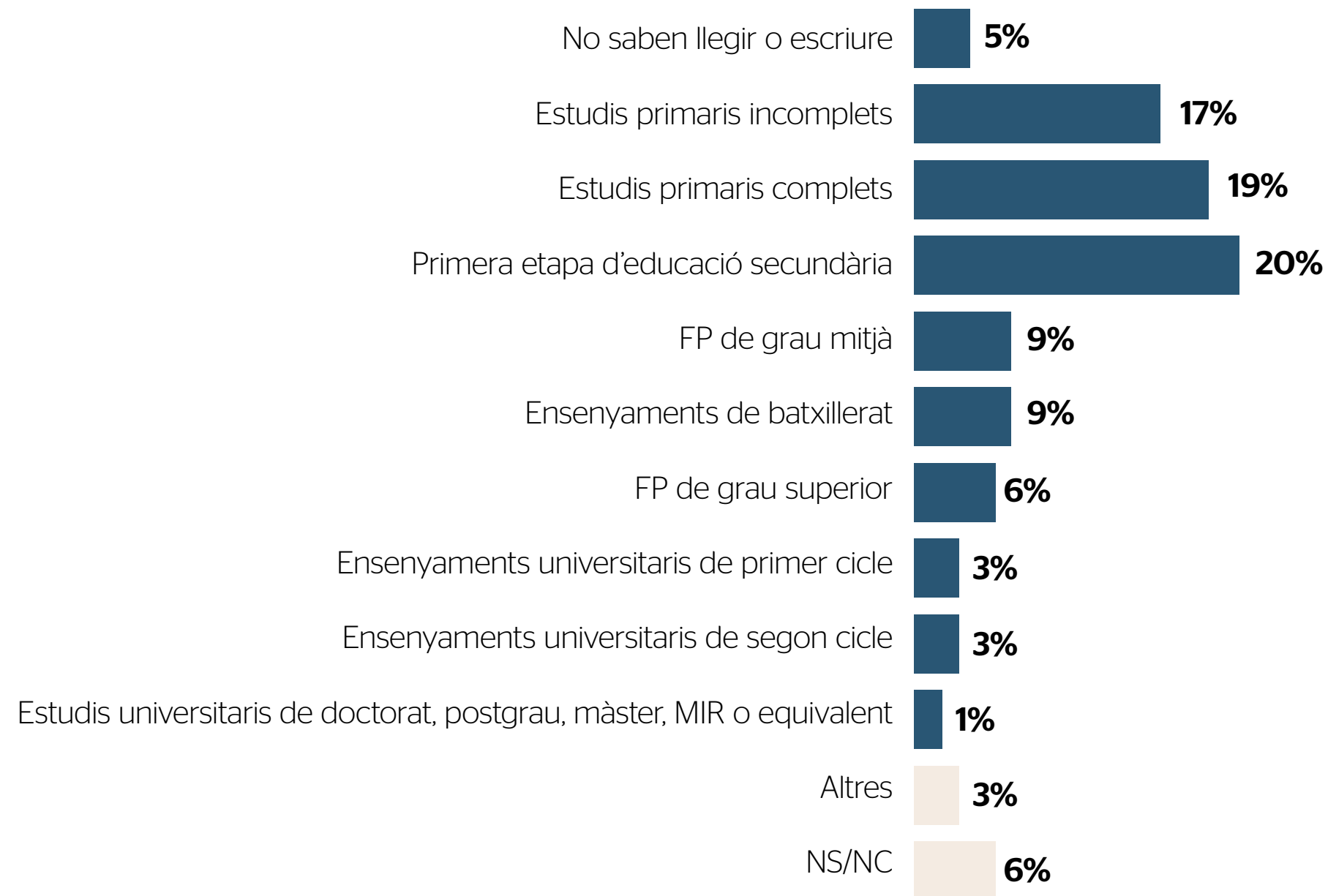

(n=262)

¹⁴ Pregunta dirigida a totes les persones que no han nascut a la ciutat. També a les que provenen d'altres municipis de Catalunya o l'Estat espanyol. Es podien indicar fins a tres motius diferents.

1 de cada 5 persones que viuen al ras no saben llegir o escriure o no tenen cap nivell d'estudis acabat

Nivell màxim d'estudis finalitzat per les persones que viuen al ras a Barcelona (2022)

(n=335)

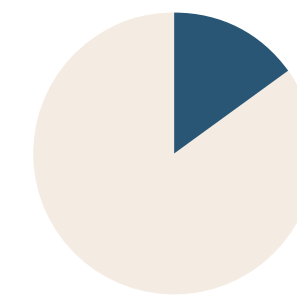
El 40% de les persones nascudes a l'Estat espanyol tenen estudis equivalents a l'ESO

“Hi ha el prejudici que les persones migrades reben més ajudes socials i acaparen l'atenció social i sanitària. Veiem que és al contrari. No només moltes més persones migrades es troben en la situació d'haver de viure al carrer sinó que moltes menys tenen accés a ajudes socials econòmiques i pensions.”

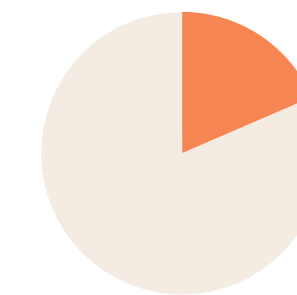
Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

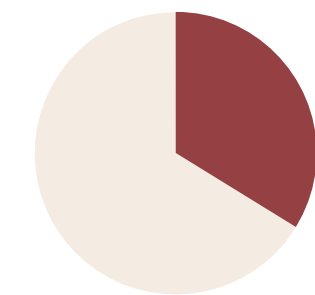
Polarització entre les persones migrades: són les que tenen menys i més nivell d'estudis

8%
no sap llegir i escriure
(vs. cap persona entre les nascudes a l'Estat espanyol)

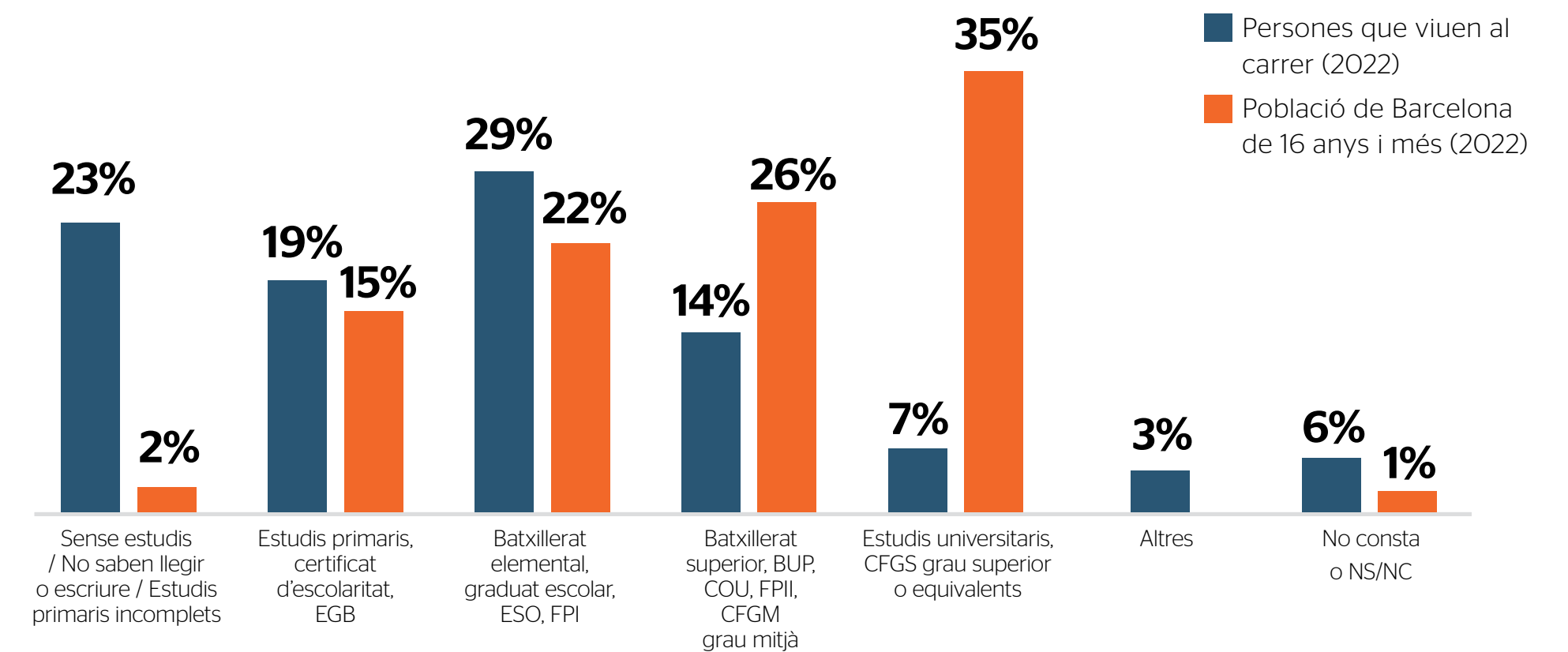

10%
entre les nascudes a països extracomunitaris tenen estudis universitaris o equivalents (vs. 4% nascudes a l'Estat espanyol i 6% a altres països de l'Europa comunitària)

20%
ha començat i no ha acabat els estudis primaris (vs. 10% nascudes a l'Estat espanyol)

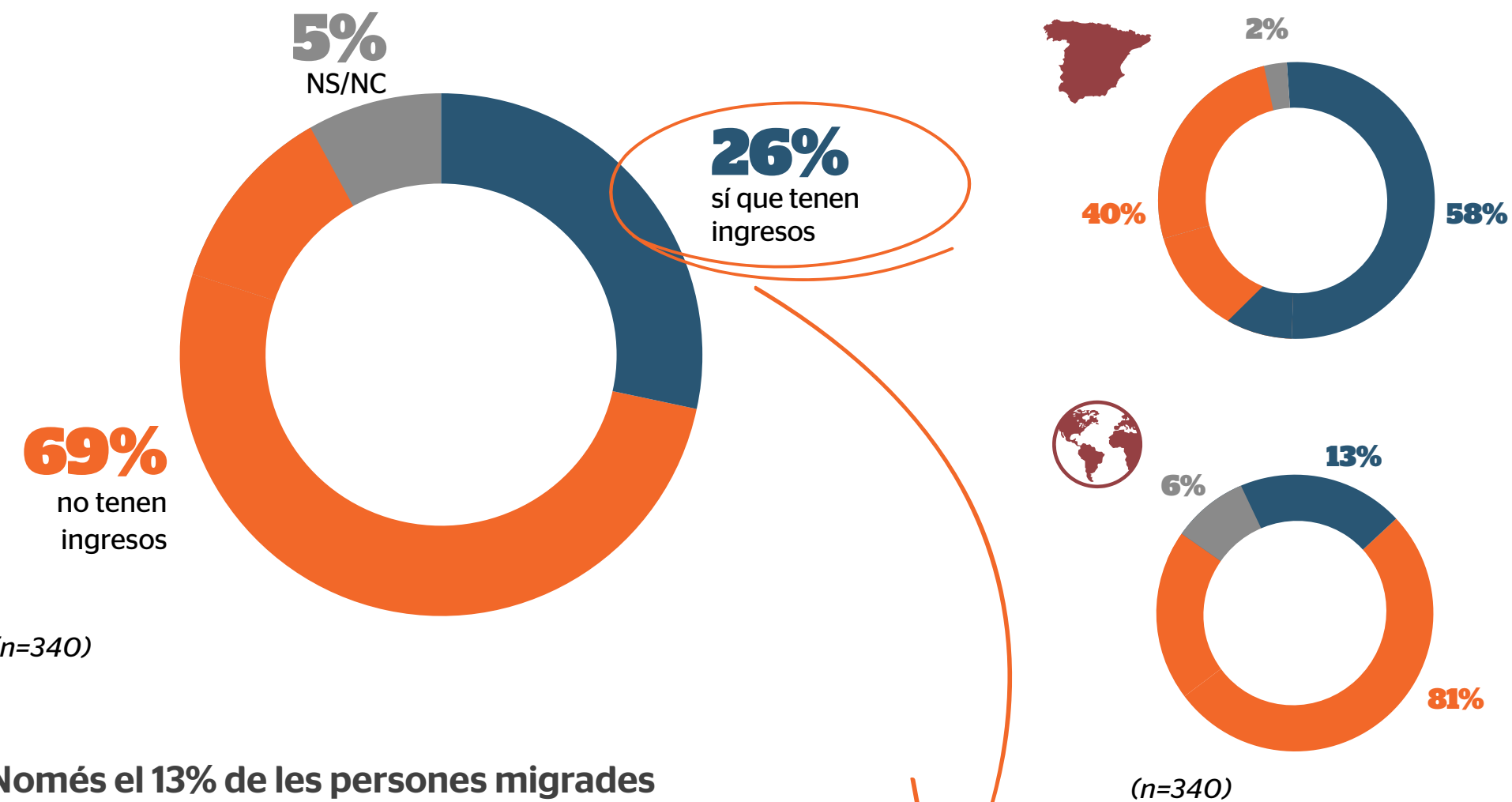
I si ho comparem amb el conjunt de la població de Barcelona¹⁵?

¹⁵ Comparem les dades de les persones que viuen al carrer (2022) amb el nivell acadèmic del conjunt de la població de 16 anys i més a Barcelona, a partir de Padró municipal d'habitants (2022).

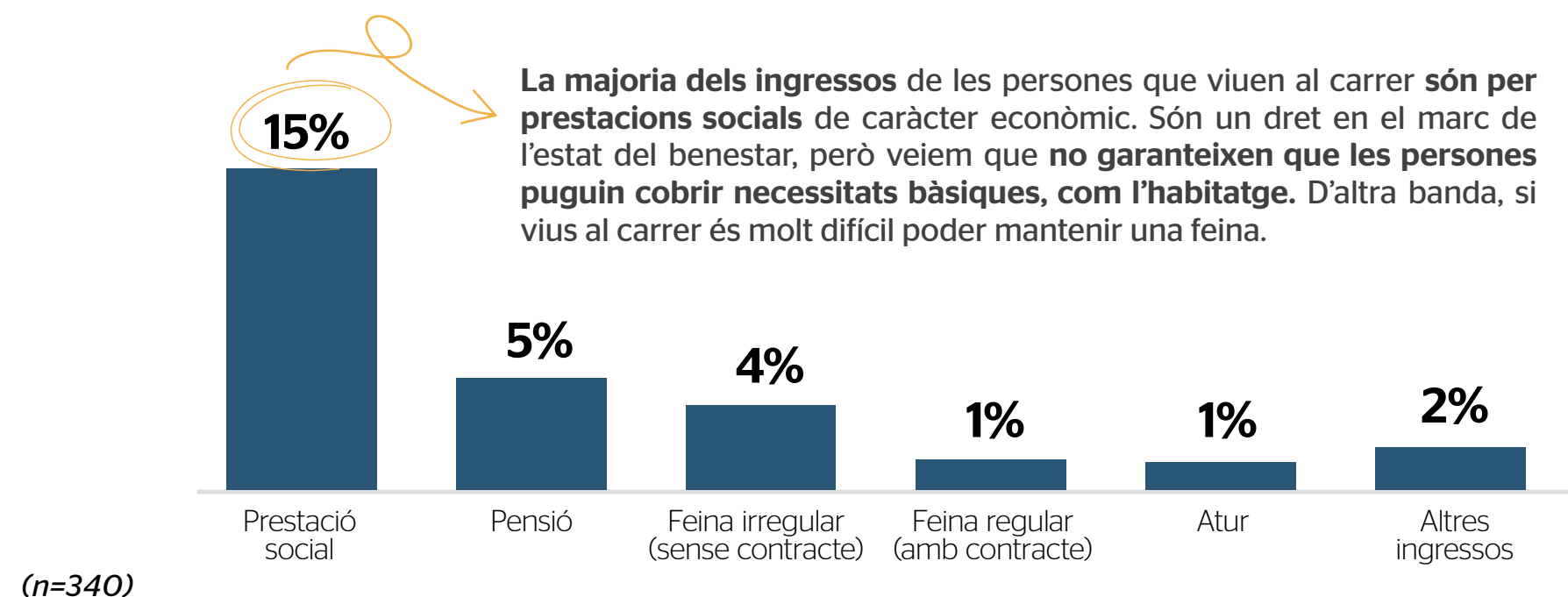
El 69% de les persones que viuen al carrer no tenen ingressos

Persones que viuen al carrer a Barcelona segons si tenen ingressos regularment (2022)

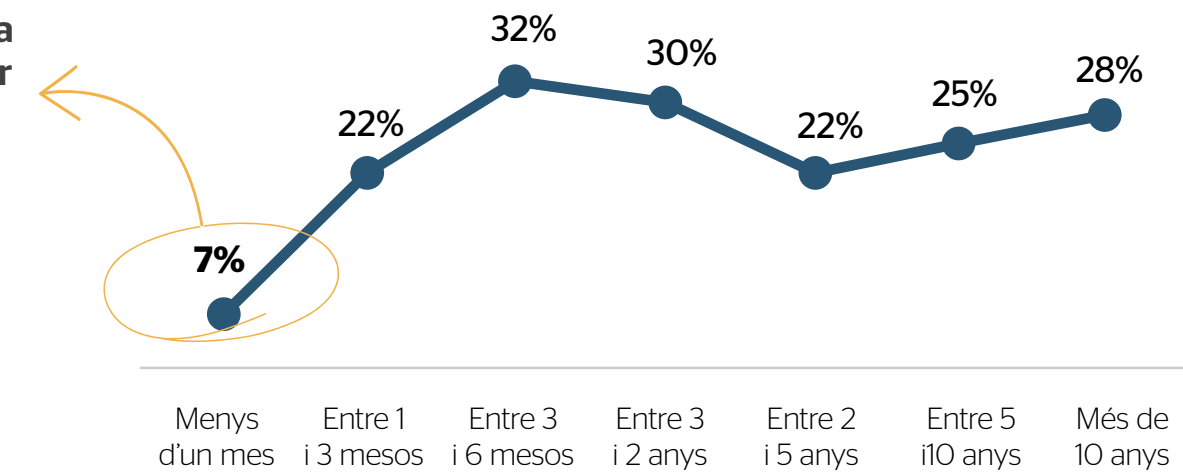
Només el 13% de les persones migrades cobren alguna cosa regularment
(vs. el 58% de les persones nascudes a l'Estat espanyol).

Quins ingressos tenen les persones que viuen al carrer a Barcelona? Resposta múltiple (2022)

Persones que tenen ingressos, segons el temps que fa que viuen al carrer (2022)

Només el 7% de les persones que fa menys d'un mes que viuen al carrer tenen ingressos (vs. en la resta de franges de temps en tenen entre un 20 i un 30%)

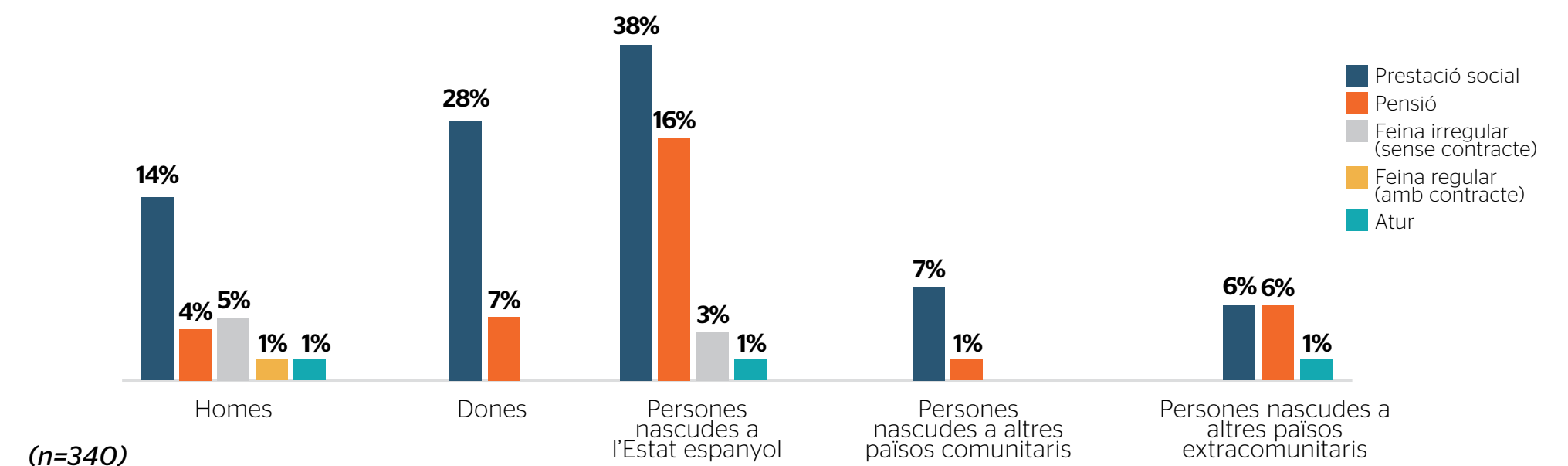
"Hi ha el prejudici que les persones migrades reben més ajudes socials i acaparen l'atenció social i sanitària. Veiem que és al contrari. No només moltes més persones migrades es troben en la situació d'haver de viure al carrer sinó que moltes menys tenen accés a ajudes socials econòmiques i pensions."

Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

"Si no tens la documentació en regla no et pots empadronar, si no et pots empadronar no pots justificar que fa dos anys que vius aquí. I si no ho pots fer, no pots accedir a cap prestació. Hi ha persones migrades que tot i tenir el dret d'asil tampoc poden accedir a prestacions."

Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

Tipus d'ingressos de les persones que viuen al carrer a Barcelona, per gènere i lloc de naixement. Resposta múltiple (2022)

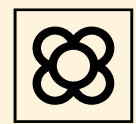

Quina és la situació de les dones?

El 8% de les persones que viuen al carrer a Barcelona són dones¹⁵. Les dones solen viure altres formes de sensellarisme i quan es troben vivint al carrer la seva situació acostuma a ser més greu.

Abans de viure al ras moltes dones acostumen a buscar totes les altres alternatives possibles: pisos sobre ocupats, habitatges buits, pensions, cases de familiars o amistats... **Quan, finalment, comencen a viure al carrer sovint és perquè ja no tenen cap lloc on recórrer. Hi ha un desgast psicològic i físic enorme, difícil de revertir.** A més, si viure al carrer comporta molts riscos per a qualsevol persona, **les dones que viuen al ras estan més exposades a la violència masclista i els abusos sexuals.**

Durant l'enquesta hem entrevistat trenta dones que viuen al carrer, una de les quals s'identifica com a dona trans.

El 38% ha nascut a Barcelona. En el cas dels homes només el 12% són barcelonins de naixement. Les dones que no han nascut a Barcelona fa **15 anys i mig** que viuen a la ciutat, de mitjana.

Han nascut a dotze països diferents. Un 48% a Catalunya o la resta de l'Estat, un 28% a altres països de l'Europa comunitària i un 24% a països extracomunitaris.

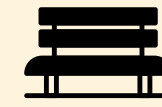
Tenen 44 anys, de mitjana. La més jove a qui hem entrevistat té 25 anys i la més gran 58.

Fa 3 anys i 3 mesos, de mitjana, que viuen al carrer.

El 45% ha viscut diverses vegades al carrer.

Un 76% només ha viscut al carrer a Barcelona, segons calculem¹⁷.

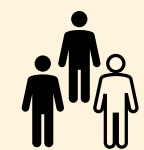
Només el 31% té ingressos.

El 28% no pot cobrir les seves necessitats bàsiques.

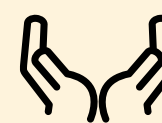
El 41% no té ningú de confiança amb qui comptar.

El 20% de les dones migrades van marxar del seu país per trencar amb relacions personals i/o familiars. Un 47% van migrar per motius socioeconòmics.

Els principals motius d'haver vingut a Barcelona són buscar feina (el 29%) i retrobar-se amb familiars o amics (24%).

El 38% no ha rebut cap mena d'atenció social els últims sis mesos.

El 31% ha perdut l'últim habitatge estable en un desnonament. El 27% per problemes amb la família i 23% per separació de la parella.

¹⁵ Els homes representen el 90% de les persones enquestades. A més, hi ha un 2% de persones que no han respost aquesta pregunta i una persona que s'ha identificat com a gènere no binari (0,3% del total).

¹⁷ No és una pregunta inclosa en el qüestionari de manera directa, sinó que ens hi aproximem a partir d'un càlcul.

3. Sense llar

Quina és la seva trajectòria d'allotjament i sensellarisme?

La majoria de persones que comencen a viure al carrer no reben una resposta ràpida de l'administració o les entitats socials i es veuen exposades a viure al ras durant temps. Sempre és massa temps. De mitjana, fa 4 anys i 4 mesos. Un cop arriben, els recursos d'allotjament sovint són temporals o no s'adapten a les necessitats de les persones. En aquests casos, es cronifica la situació de les persones, s'agreuja el deteriorament i es perd l'esperança. Una tercera part de les persones ens expliquen que ja han viscut al carrer altres vegades i gairebé el 70% que no esperen poder anar a viure a algun habitatge o allotjament.

Fa 4 anys i 4 mesos de mitjana que viuen al carrer

Quant temps que fa que viuen al carrer les persones que dormen al ras a Barcelona?
Mitjana (2022)

♂ **4 anys i 6 mesos**

♀ **3 anys i 3 mesos**

📅 **4 anys i 4 mesos de mitjana**

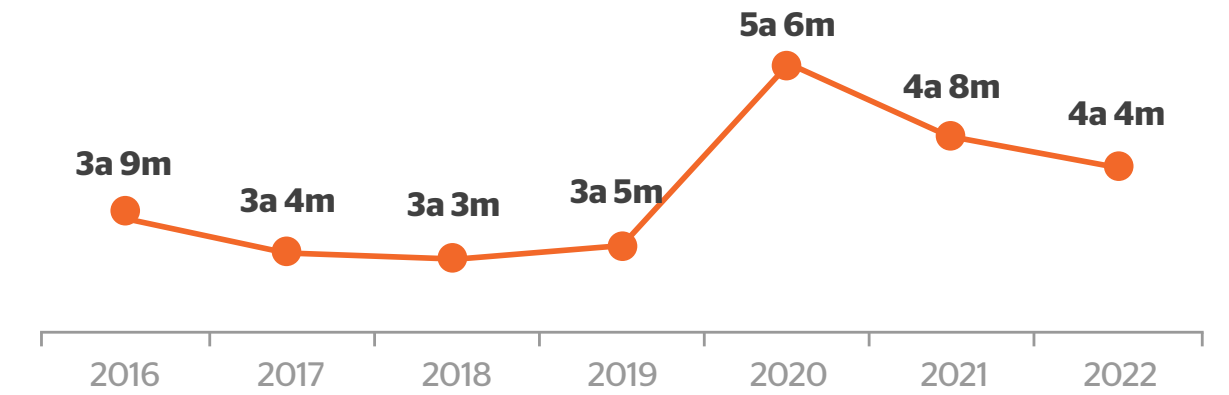
🇪🇸 **5 anys i 7 mesos**
Persones nascudes a l'Estat espanyol

🇪🇺 **5 anys i 9 mesos**
Persones nascudes a altres països comunitaris

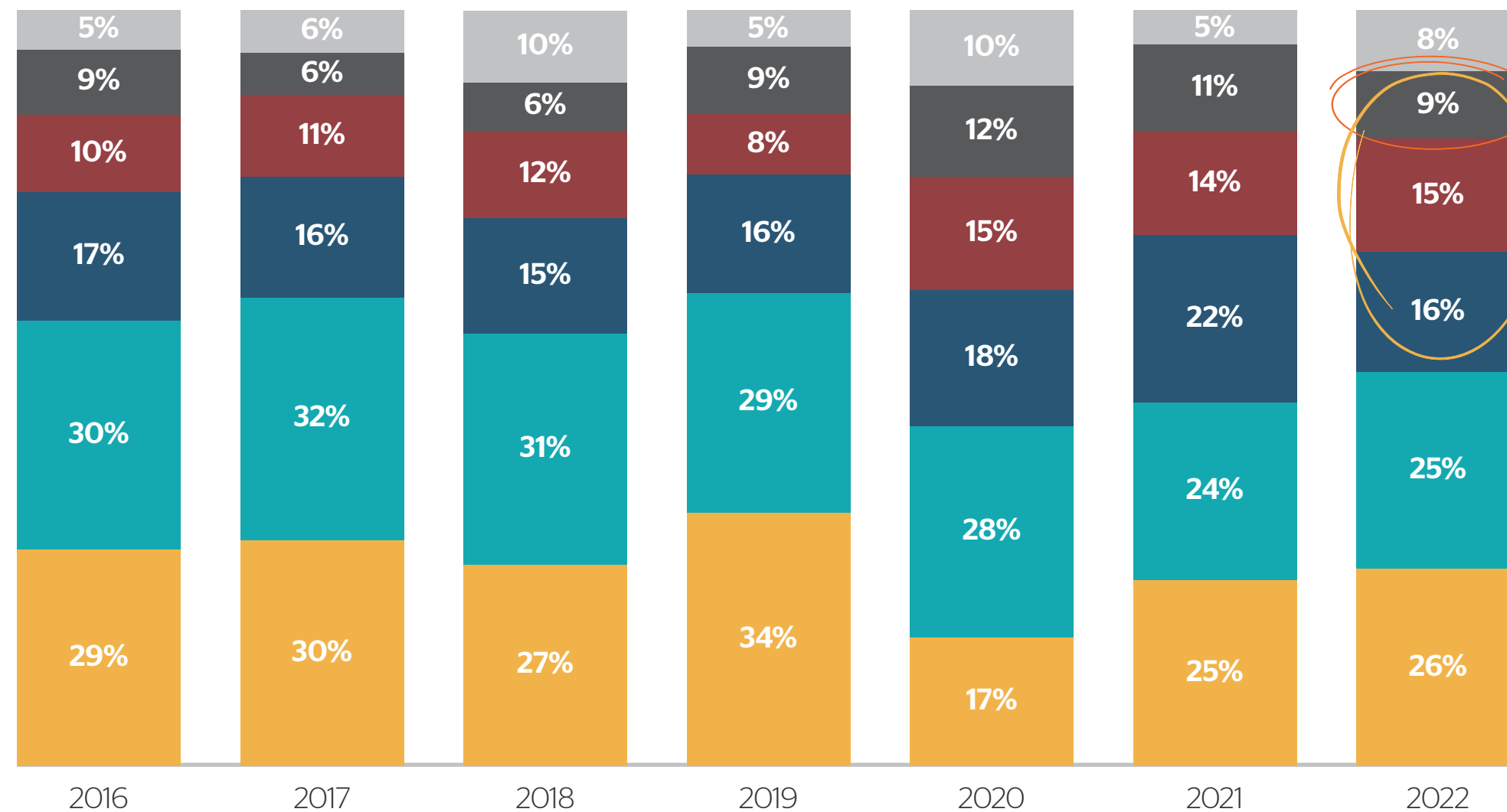
🌐 **2 anys i 9 mesos**
Persones nascudes a països extracomunitaris

Cronificació especialment greu entre les persones nascudes a l'Estat espanyol i a l'Europa comunitària.

Mitjana molt elevada, no hem recuperat la situació prèvia a la pandèmia de la covid-19. Les persones que dormien al ras durant els mesos més durs de la pandèmia estaven en una situació molt cronificada, de mitjana feia 5 anys i mig que vivien al carrer (novembre 2020). Des de llavors, el temps de mitjana s'ha reduït, però encara som lluny de la situació prèvia.

Quant temps que fa que viuen al carrer? Franges de temps (2016-2022)

Un 40% fa més de 2 anys que viuen al ras.

Una de cada quatre persones fa menys de sis mesos que viu al carrer. Sabem que sis mesos ja són suficients perquè les persones pateixin un deteriorament greu i estiguin en una situació de vulnerabilitat elevada (vegeu informe núm. 1). Per això, a més de prevenir les situacions de sensellarisme, **és fonamental actuar amb rapidesa i oferir una alternativa d'allotjament**, adaptada a la situació de les persones. Com més temps passa més tard és.

Una de cada deu persones fa més de 10 anys que viu al carrer. **Són persones en una situació extremadament cronificada. De fet, un 5% de les persones que dormen al ras no han tingut una llar en cap moment de la seva vida.**

- NS/NC
- Més de 10 anys
- Entre 5 i 10 anys
- Entre 2 i 5 anys
- Entre sis mesos i 2 anys
- Menys de sis mesos

Quan una persona comença a viure al carrer es dona una resposta ràpida d'allotjament?

El 26% de les persones que s'allotgen en recursos de la Xarxa d'Atenció a les Persones Sense Llar (XAPSLL)¹⁷ de Barcelona no han dormit mai al carrer i un 12% hi han dormit menys de quinze dies, tal com recull el darrer anuari de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB). En aquests casos els serveis –públics i privats– que atenen persones sense llar sí que han actuat amb agilitat i han ofert una alternativa d'allotjament. Una resposta que, si bé és majoritàriament temporal i no una solució definitiva al sensellarisme, és valuosa.

Però, malauradament, a Barcelona, **la majoria de persones sense llar queden fora d'aquesta resposta ràpida i es veuen exposades a haver de viure al ras.** Un 20% de les persones allotjades han hagut de dormir al carrer entre quinze dies i sis mesos, un 18% entre sis mesos i 3 anys i un 10% més de 3 anys, també segons dades de l'IERMB.

L'enquesta d'Arrels a persones que viuen al carrer ens confirma que **la manca de recursos, la saturació i l'enfocament en la temporalitat cronifiquen el sensellarisme i perpetuen la situació de les persones que viuen al ras:**

- 4 anys i 4 mesos de mitjana dormint al carrer.
- Gairebé el 70% ja fa més de sis mesos.
- Una tercera part ja ha viscut al carrer altres vegades.
- Menys d'un 30% de les persones que fa fins a sis mesos que viuen al carrer han estat ateses pels serveis socials l'últim mig any. D'entre elles, un 77% hi ha tingut contacte un cop ja dormia al ras.

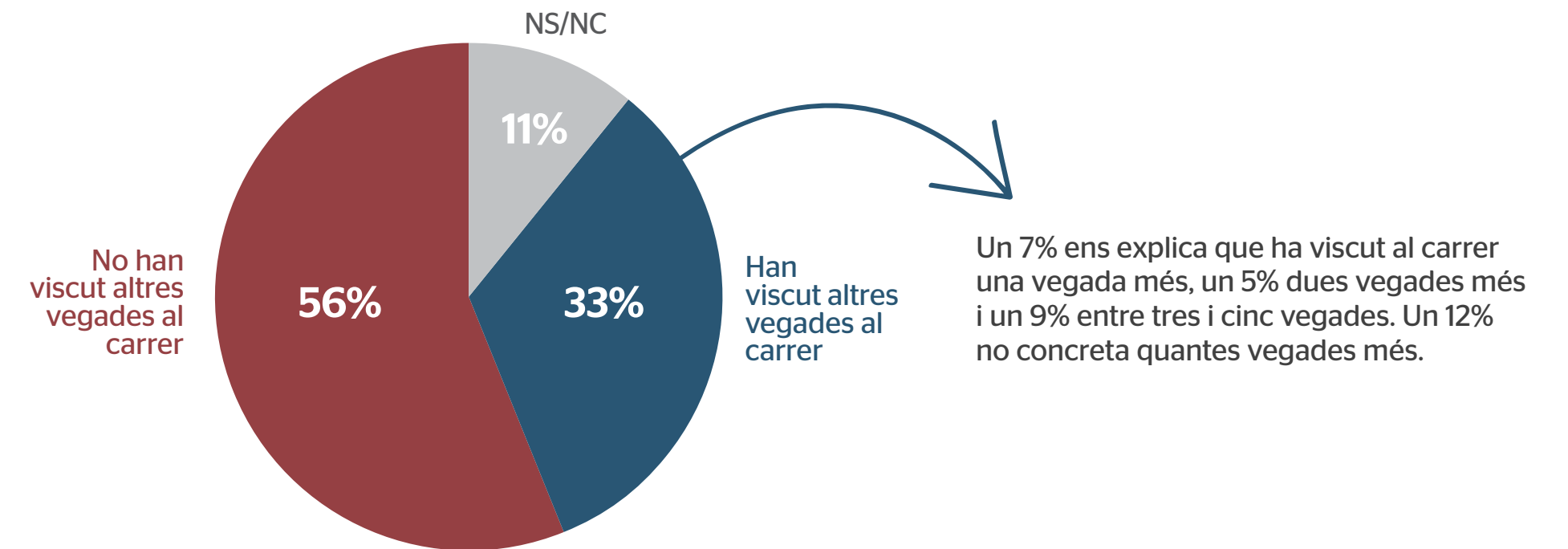
Si no es dona una resposta ràpida, eficaç i adaptada a les necessitats de les persones sense llar, en poc temps ja és massa tard.

“Hi ha persones que estan molt trencades per dins. I el que podem fer és alleugerir, alleugerir una mica el dolor i el patiment. Si haguessin rebut aquesta atenció abans, la situació seria molt diferent. Però en alguns casos el que fem és paliatiu, fem cures amoroses paliatives.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

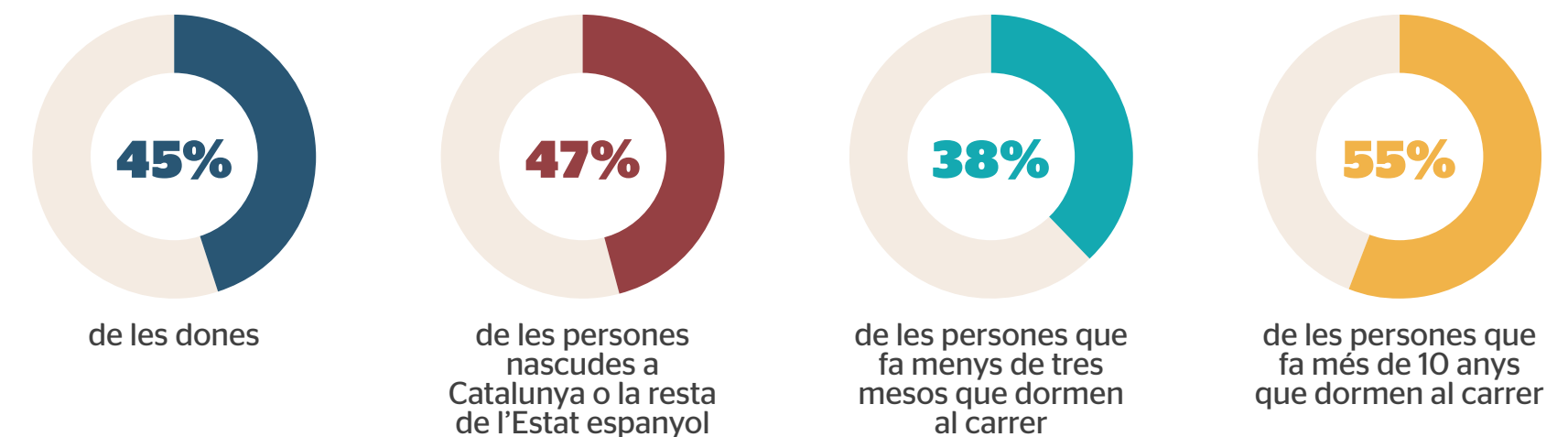
1 de cada 3 persones ha viscut diverses vegades al carrer al llarg de la seva vida

Persones que viuen al carrer a Barcelona que han viscut altres vegades al ras (2022)

(n=353)

Ningú hauria de viure mai al carrer, encara menys trobar-s'hi en diferents moments de la seva vida. Però és molt comú. **Qui ja ha viscut altres vegades al ras?**

“Mai hem de deixar de confiar en les persones i de donar oportunitats. Quan ho fem, ens podem arribar a sorprendre molt positivament. Si deixem de donar oportunitats, estarem condemnant a morir al carrer. Hi ha persones que el missatge que reben és que no valen res. Això fomenta comportaments destructius i autodestructius. Hi ha persones que tenen comportaments que el que fan és vomitar la ràbia que tenen dins.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

¹⁷ Per saber-ne més: IERMB (2022), *Cap a la metròpoli 2030. Reptes emergents, coneixements innovadors. Anuari Metropolità de Barcelona 2021* (pp. 63-77). Bellaterra: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

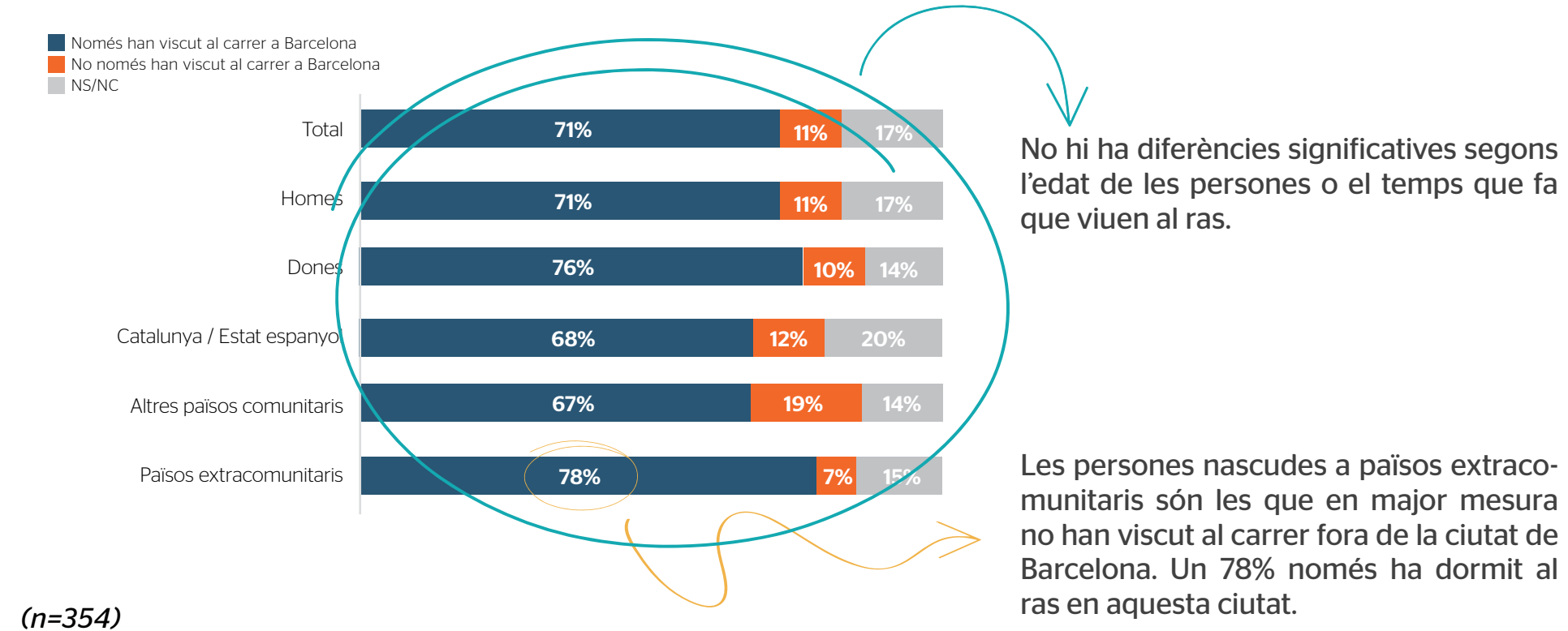
“Que hi hagi persones que han viscut diverses vegades al carrer no només mostra les mancances del sistema de protecció social i dels recursos temporals; per a mi també explica que la gent intenta, malgrat tot, sortir de la situació de carrer.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

NOMÉS HAN VISCUT AL CARRER A BARCELONA

Més del 70% només ha viscut al carrer a la ciutat de Barcelona

Persones que viuen al carrer a Barcelona que només han viscut al carrer en aquesta ciutat, per gènere i lloc de naixement¹⁸ (2022)

(n=354)

#ProuPrejudicis

“Potser hi ha la idea que les persones que viuen al carrer són rodaments, que van voltant per diferents ciutats, que es van movent segons els recursos que troben i les oportunitats que hi ha. Però la realitat és que moltes de les persones que viuen al carrer només han viscut al carrer a Barcelona.”

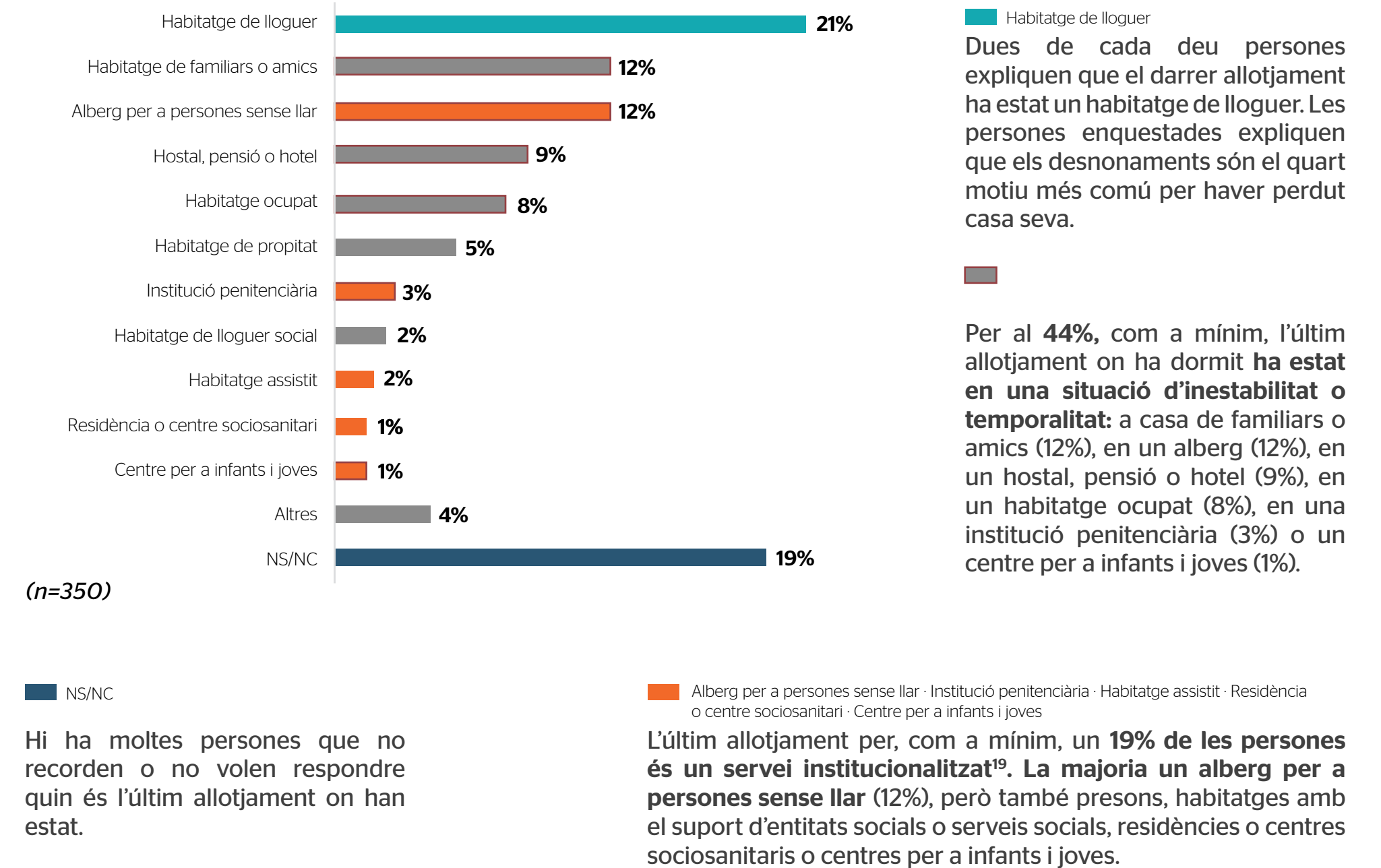
Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

¹⁸ Aquesta no és una pregunta inclosa en el qüestionari de manera directa, sinó que ens hi aproximem a partir d'un càlcul. Considerem que les persones només han viscut al carrer a Barcelona o, dit d'una altra manera, no han viscut al carrer fora de la ciutat, quan coincideix exactament el nombre de mesos que ens expliquen que fa que viuen al carrer (en general) amb el nombre de mesos que fa que viuen al carrer a la ciutat.

ÚLTIM ALLOTJAMENT

L'últim lloc a cobert on han dormit 2 de cada 10 persones és un allotjament institucionalitzat, després han dormit al carrer

Últim allotjament on han dormit les persones que viuen al carrer a Barcelona (2022)

“Els desnonaments són un exemple que a nivell públic s'inverteixen molts recursos a expulsar les persones. Si després pràcticament només ofereixes recursos temporals i no hi ha prou places, és molt difícil que les persones puguin deixar de viure al carrer. A Barcelona, s'haurien d'estar invertint tots els recursos possibles en què les persones estiguin el mínim temps possible als albergs i accedeixin a un habitatge estable i digne. Un altre problema és que hi ha pisos on, si no tenen un mínim d'ingressos, no poden entrar-hi.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

¹⁹ No incloem en aquest càlcul les persones que expliquen que l'últim allotjament on han estat és un hostal, pensió o hotel. En aquests casos tant podria ser que l'allotjament hagi estat en el marc de l'atenció per part serveis socials o d'entitats socials com a nivell particular.

Fa 2 anys, de mitjana, de l'última nit que han dormit en qualsevol tipus d'allotjament

Temps des de l'última vegada que han dormit en un allotjament, mitjana i per franges de temps (2022)

2 anys de mitjana
des de l'última nit en un allotjament

1 any i 11 mesos
les persones nascudes a l'Estat espanyol

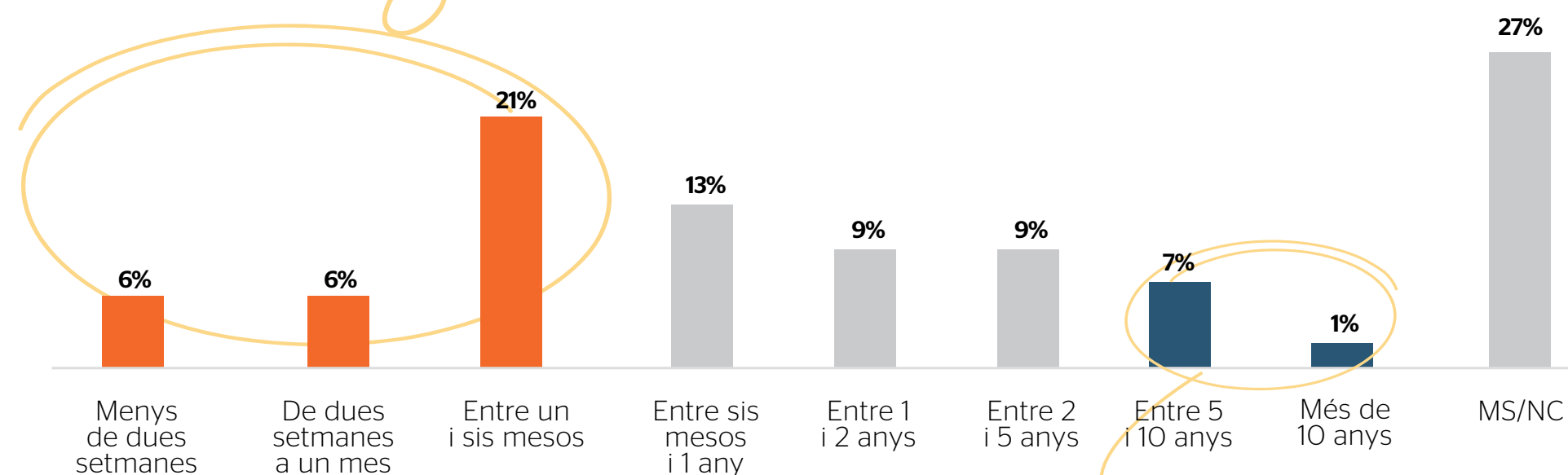

2 anys i 7 mesos
les persones nascudes a altres països comunitaris

1 any i 10 mesos
les persones nascudes a països extracomunitaris

Un 33% de les persones fa menys de sis mesos de l'última nit que han passat allotjades, tot i això, pot fer molt més temps que estan en una situació de sensellarisme.

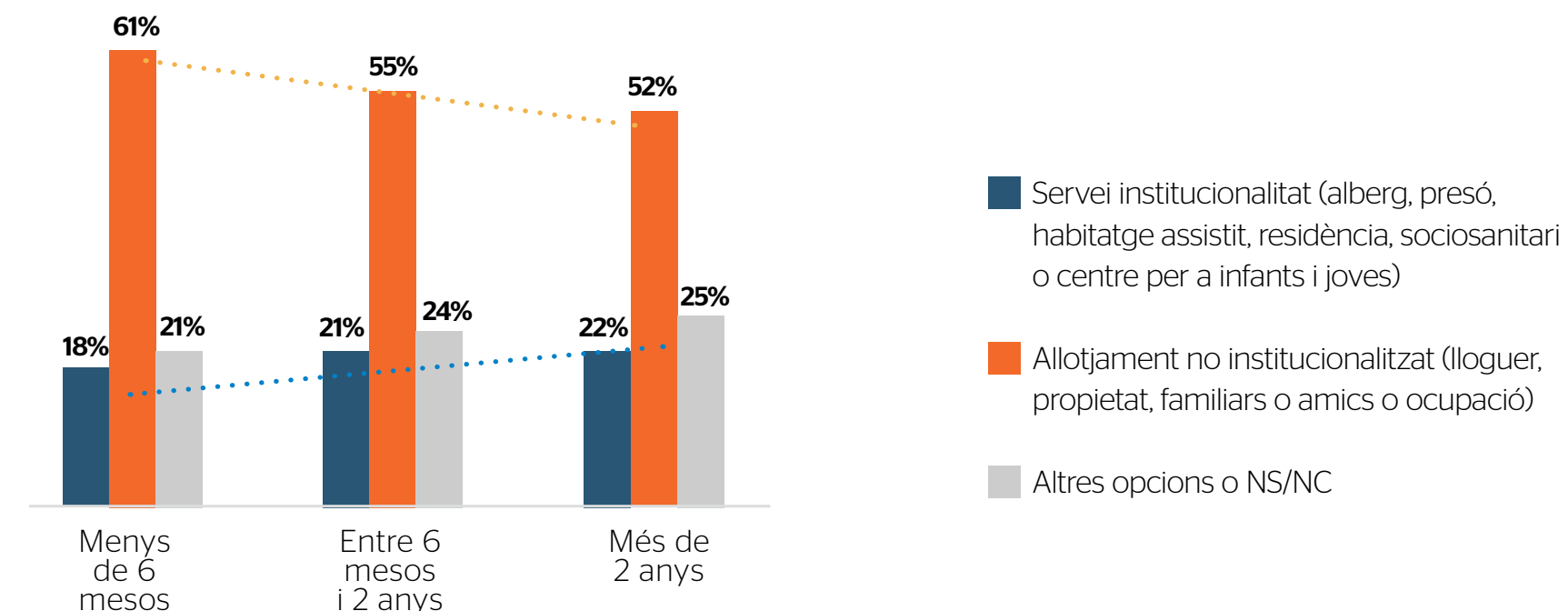

(n=350)

Un 8% de les persones ens expliquen que fa més de 5 anys que no dormen en cap tipus d'allotjament.

On han dormit segons el temps que fa que hi han dormit?

A mesura que fa més temps de l'última nit que han dormit a cobert, és més probable que hagi estat en un servei institucionalitzat²⁰, principalment un alberg per a persones sense llar. En canvi, la possibilitat d'allotjar-se en un habitatge propi (lloguer o propietat), casa de familiars o amics o en un pis ocupat disminueix amb el temps.

MOTIUS PER PERDRE L'ÚLTIM HABITATGE ESTABLE

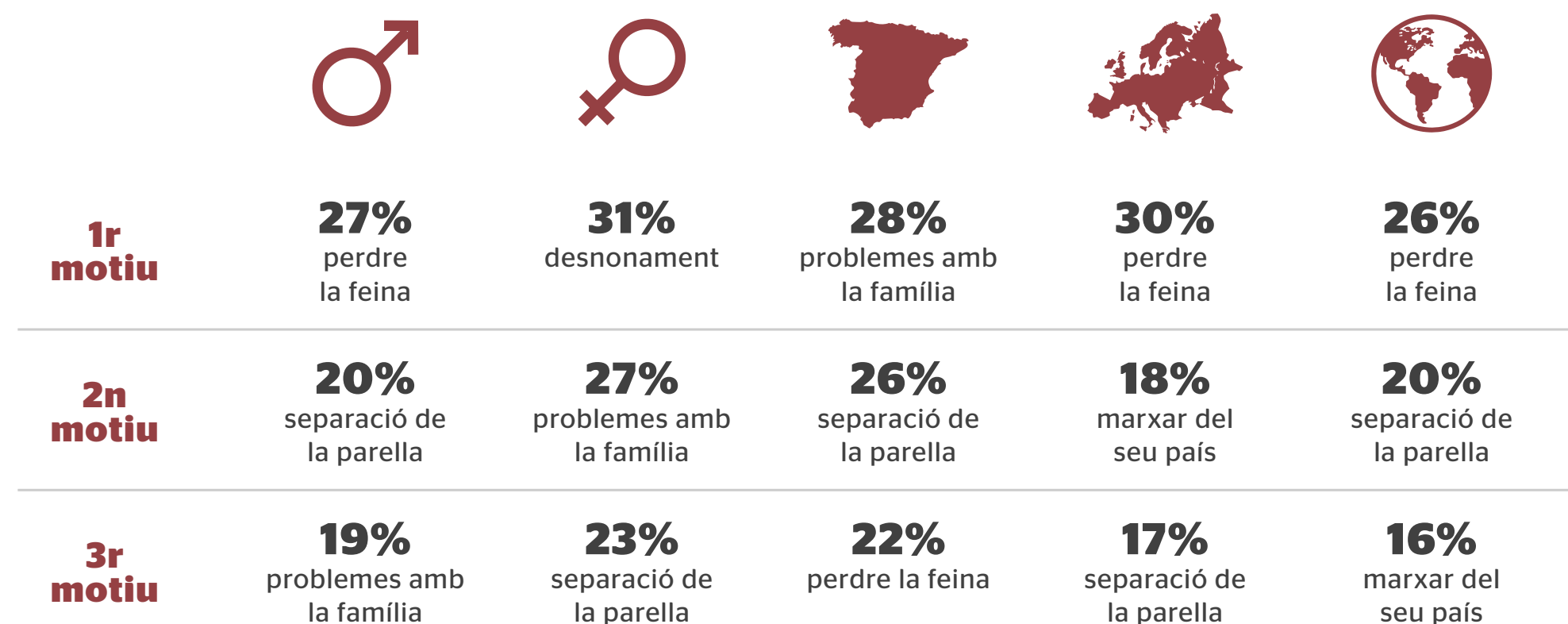
Quedar-se sense feina, problemes familiars, desnonaments i haver migrat són els principals motius per haver perdut l'habitatge

Hi ha quatre motius principals, que tenen a veure tant amb situacions estructurals com amb la xarxa personal i familiar:

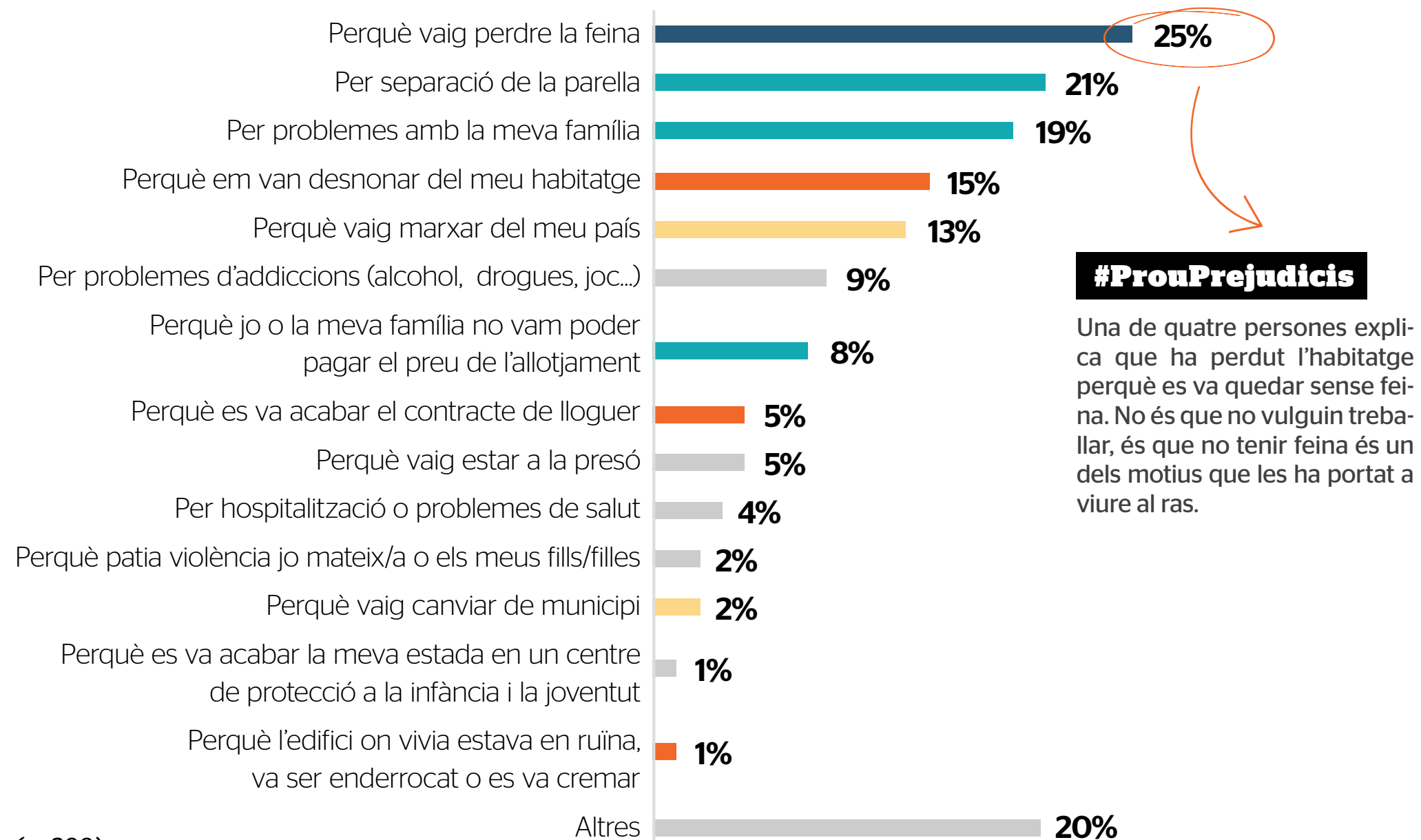
- **Perdre la feina**
- **Problemes amb la família o separació de la parella**
- **Problemes relacionats amb l'habitatge** (desnonament, no poder pagar el lloguer, finalització de contracte, edifici en mal estat...)
- **Processos migratoris** (canvi de país o de municipi)

²⁰ No incloem en aquest càlcul les persones que expliquen que l'últim allotjament on han estat és un hostel, pensió o hotel. En aquests casos tant podria ser que l'allotjament hagi estat en el marc de l'atenció per part serveis socials o d'entitats socials com a nivell particular.

Els motius són diferents segons el gènere i l'origen de les persones

Per quin motiu van abandonar l'últim habitatge o allotjament estable on han viscut. Resposta múltiple (2022)²¹

(n=299)

²¹ Únicament entre persones que han tingut un habitatge o allotjament estable en algun moment de la seva vida.

“Hi ha una agressió sistèmica a les persones que no poden fer front al preu de l'habitatge. Fer fora les persones de casa seva és molt violent, el missatge és: «Tens un lloc on viure, però te'n faig fora». I, teòricament, quan hi ha un desnonament s'han d'activar recursos, des de serveis socials, com serveis de mediació i alternatives d'allotjament temporal. Però el que veiem és que hi ha persones desnonades que passen a dormir directament al carrer.”

Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

“Amb les dones que acompanyem molt sovint parlem de la família i de les relacions amoroses. Les ruptures familiars o estar separades dels seus fills són temes molt presents i que surten en les primeres converses. Per a les dones és conflictiu i molt dolorós perquè hi ha una culpabilitat, una frustració i un assenyalament per no complir el rol de cuidadores dins la família.”

Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

“En el cas dels homes els conflictes familiars o els fills són més secundaris en les converses. De vegades diuen que no en volen parlar perquè els fa mal. En canvi, sí que es viu un fracàs a nivell laboral.”

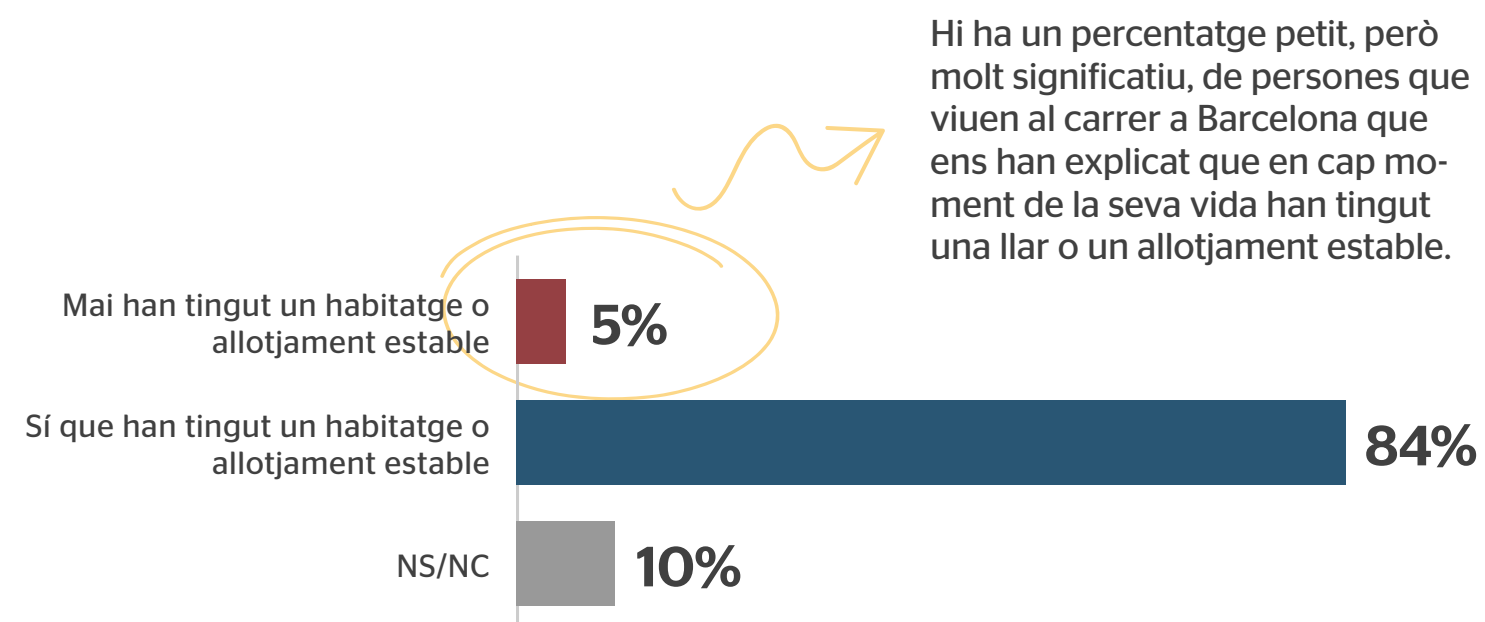
Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

“La realitat mai és fragmentada. Sovint hi ha molts motius per estar vivint al carrer i hi ha moltes persones que no tenen clar què les ha portat a aquesta situació. Han perdut la feina perquè tenien una addicció? No han pogut pagar l'habitatge perquè han perdut la feina? Ha afectat la situació familiar? El dia que acabes al carrer és un dia concret, però és un procés llarg normalment, estem parlant de tota una vida.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

Un 5% de les persones que viuen al ras en cap moment de la seva vida han tingut un habitatge estable

Persones que viuen al carrer a Barcelona que mai han tingut un habitatge estable (2022)

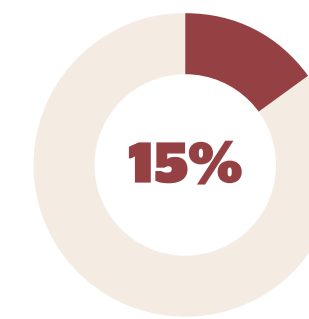
(n=354)

Qui són?

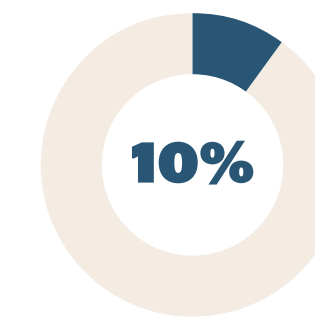
Hem parlat amb dinou persones —disset homes i dues dones— que ens han explicat que mai han tingut una llar. Sabem que en són moltes més, ja que durant l'enquesta no entrevistem totes les persones que viuen al ras, sinó una mostra de prop d'una tercera part.

- Tenen entre 25 i 54 anys, 39 anys de mitjana.
- Una va néixer a Barcelona ciutat.
- Setze provenen d'altres països i fa més de 9 anys, de mitjana, que viuen a Barcelona i més de 8 anys que dormen al carrer.
- La meitat ens diuen que no tenen ningú de confiança amb qui comptar. L'altra ens diu que pot comptar, sobretot, amb amics.
- Només una persona ens explica que està a l'espera de poder anar a una residència.
- No tenen ingressos econòmics, només una de les persones en té.

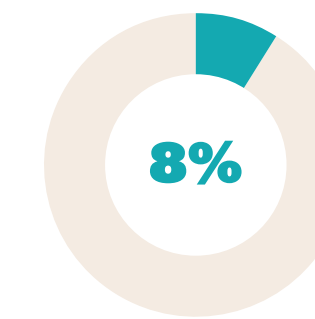
Qui es troba en aquesta situació?

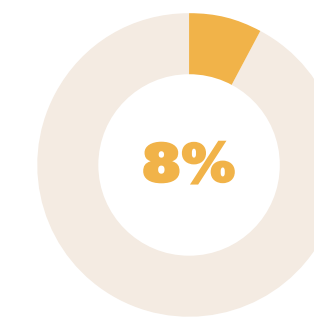
de les persones que fa més de 10 anys que viuen al carrer

de les persones que fa més de 2 anys que viuen al carrer

de les persones nascudes a països de l'Europa comunitària

de les persones que no tenen ingressos econòmics regulars

“Moltes persones que atenem han viscut una infància molt dura. La base sovint és la pobresa. Viure una situació de pobresa tota la teva vida destrueix. Hi ha moltes persones que coneixem que quan eren infants o joves la seva família ja era atesa pel sistema de serveis socials. I coneixem persones que des de molt joves han viscut al carrer, persones que als 13 o 14 anys van marxar de casa. En alguns casos fugien de situacions terribles, de vivències molt traumàtiques. De violència, de consum de drogues, de prostitució. Una vegada vaig preguntar a una dona que atenem: «Què és per a tu la llar?». I em va respondre: «La llar és sang a la paret». La desconfiança que tenen moltes persones que viuen al carrer ve d'aquí. No confiar en ningú perquè tota la vida t'han demostrat que no pots confiar en ningú.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

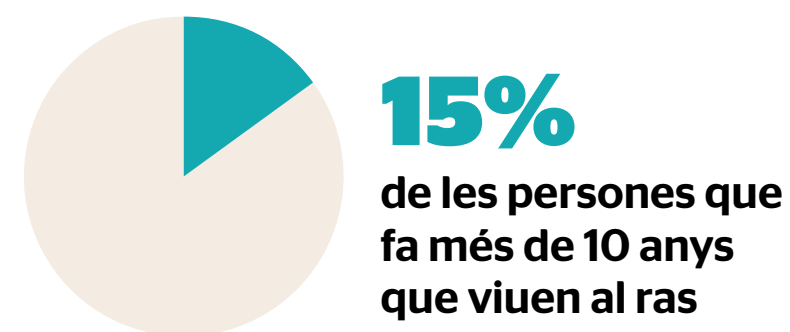
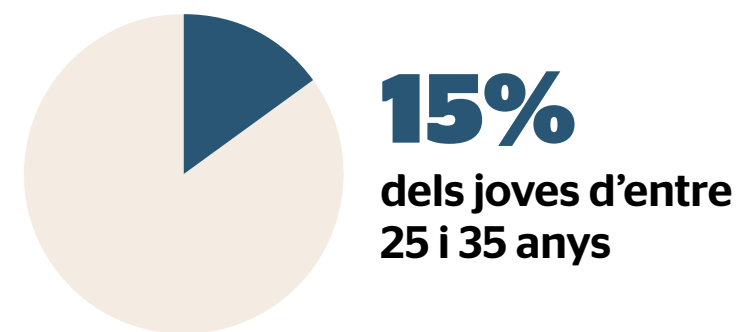
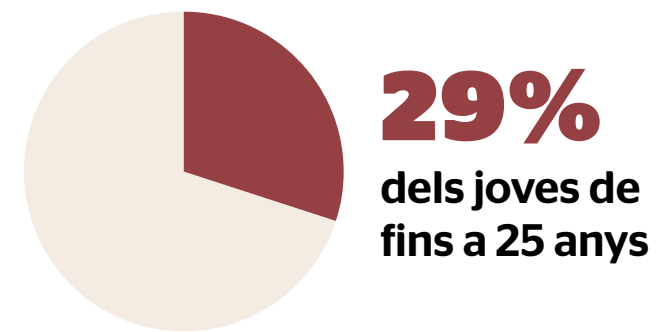
“Hem de tenir en compte els fets traumàtics que han viscut les persones. Justament per comprendre-les. En primer lloc, cal no retraumatitzar. I, després, l'acompanyament que fem ha de ser totalment diferent del que han rebut tota la seva vida. Els hem d'oferir noves oportunitats per poder confiar en algú. En si mateixes i en altres persones. Moltes persones no ho han pogut fer mai i la seva actitud és de defensa i d'atac.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

Un 29% dels joves que viuen al carrer han viscut en un centre per a infants i joves

Un 8% de les persones que viuen al carrer a Barcelona ens expliquen que en algun moment de la seva vida han viscut en un centre de protecció a la infància i a la joventut.

Qui ha viscut en un centre per a infants i joves?

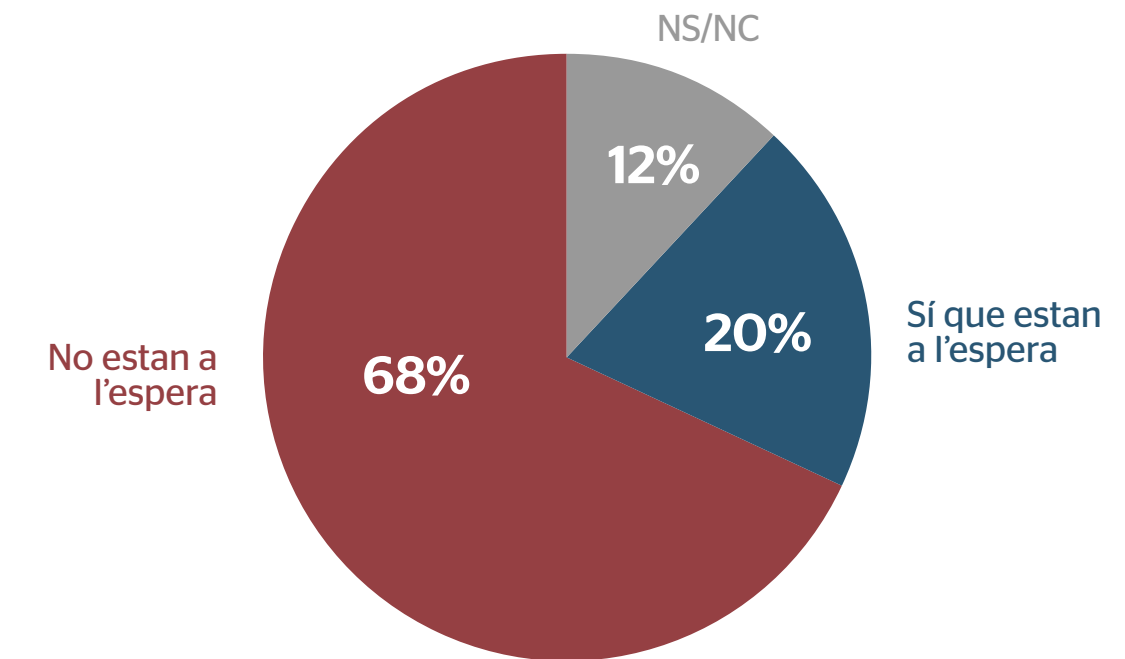

“Viure en un centre quan ets infant o jove serveix per protegir, però també pot ser un procés molt dolorós i que et marca.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

Gairebé el 70% de les persones no esperen poder anar a viure a algun habitatge o allotjament

Persones que viuen al carrer a Barcelona que consideren que estan a l'espera d'anar a viure en algun habitatge o allotjament (2022)

(n=350)

“La majoria de les persones no tenen expectatives; no estan esperant res. Hi ha poques expectatives de poder anar a un recurs per a persones sense llar, també perquè hi ha tantes persones que en queden fora perquè no poden complir els mínims que se'ls demanen... Per exemple persones amb addiccions, persones amb problemes de salut mental... Són persones doblement castigades. No tenen casa i són expulsades d'un centre perquè se les titlla com a conflictives. Però realment és el mateix sistema el que està generant aquest rebuig.”

Bob Walker, educador de l'equip de carrer d'Arrels

I a quin tipus d'habitatge o allotjament?

- Estic en llista d'espera per entrar a un alberg
- Estic en llista d'espera per anar a viure a un pis (de serveis socials o d'una entitat social)
- A una habitació o pensió que em pago jo o a casa de familiars o amics
- Consideren que estan a l'espera però no concreten el tipus d'habitatge/allotjament
- No estan a l'espera o no sabem si ho estan

(n=350)

4. Atenció social

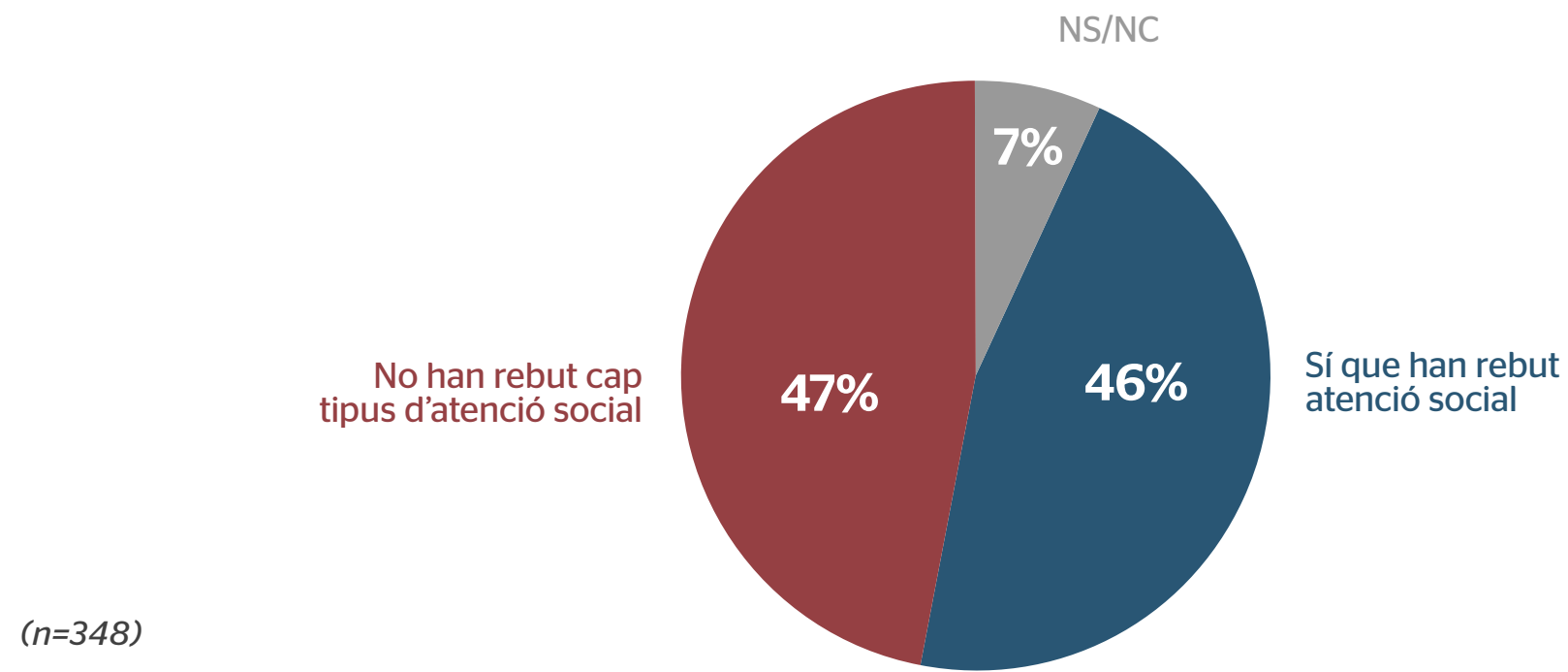
Quina atenció reben i quina atenció necessiten les persones que viuen al carrer?

Adaptar els recursos a les necessitats de les persones sense llar és indispensable per millorar la seva situació. Any rere any constatem que únicament la meitat de les persones que viuen al carrer consideren que han rebut atenció social el darrer mig any, sigui pública o privada. I en el cas dels serveis socials l'atenció arriba, majoritàriament, un cop ja han començat a viure al ras. Un cop a la intempèrie, les persones es troben amb moltes dificultats per resoldre situacions tan bàsiques com poder menjar calent, tenir algun lloc cobert on descansar durant el dia o aconseguir diners. A més, quatre de cada deu persones afirmen que no tenen ningú de confiança amb qui comptar.

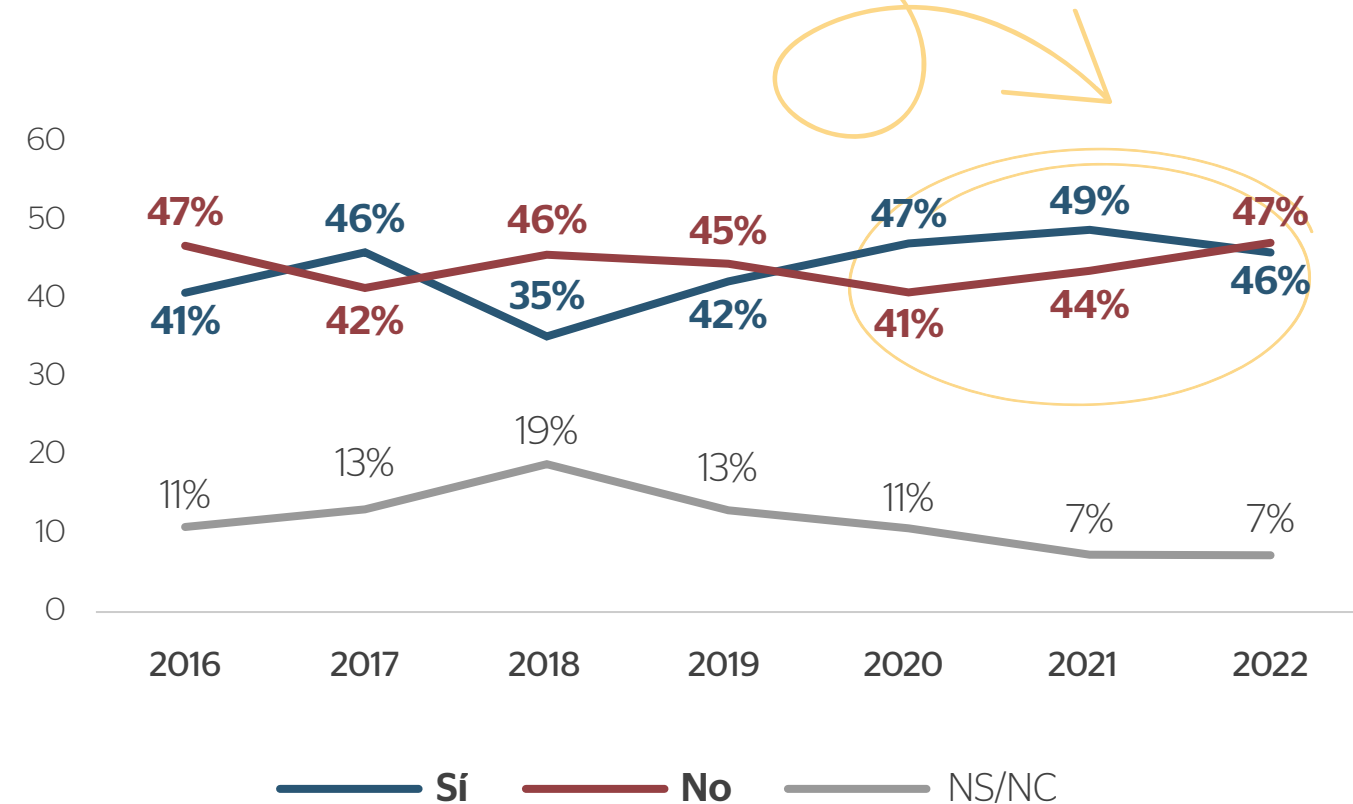
La meitat de les persones que viuen al carrer no han rebut atenció social els darrers sis mesos, ni pública ni privada...

Han estat ateses per un educador/a social o treballadora/a social els darrers sis mesos? (2022)

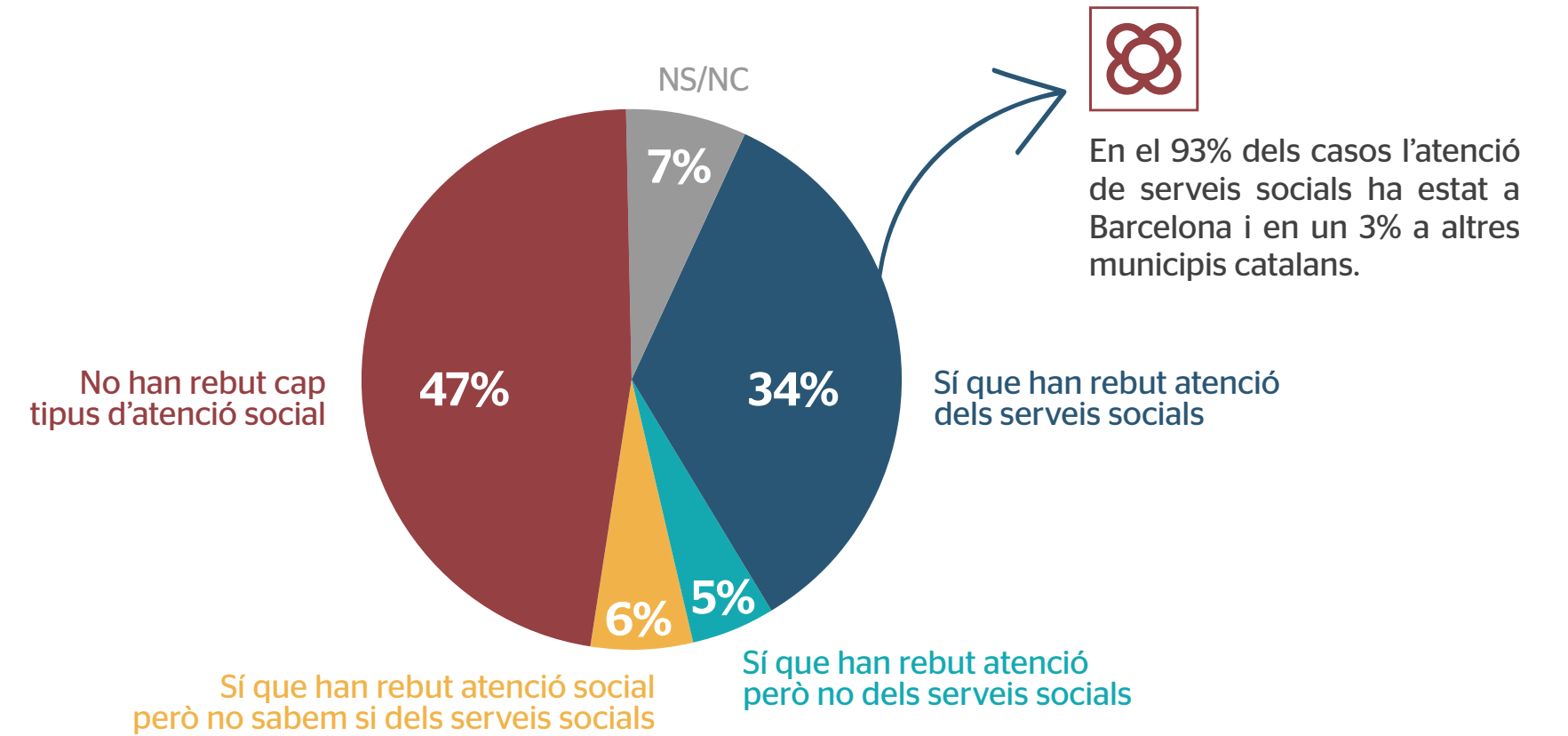
Haver rebut atenció social, pública o privada, els darrers sis mesos (2016-2022)

Des de la pandèmia ha crescut d'un 41% a un 47% les persones que expliquen que no han rebut atenció social de cap tipus, ni pública ni privada, els darrers sis mesos. És el percentatge de desatenció més elevat.

... i només 1 de cada 3 persones ha estat atesa pels serveis socials

Han rebut atenció per part dels serveis socials els darrer sis mesos? (2022)

“Si fa 10 anys que estàs al carrer segur que has passat per davant de la porta d'algun servei per a persones sense llar. I no ha funcionat. Hi ha una acumulació de fracassos personals, i hem de veure que això són fracassos del sistema. Perquè potser quan eren menors no se'ls ha protegit o perquè en algun moment no han picat una porta concreta. Nosaltres hem de rebre la seva confiança, no és que elles s'hagin de guanyar la nostra, no ens han de demostrar res.”

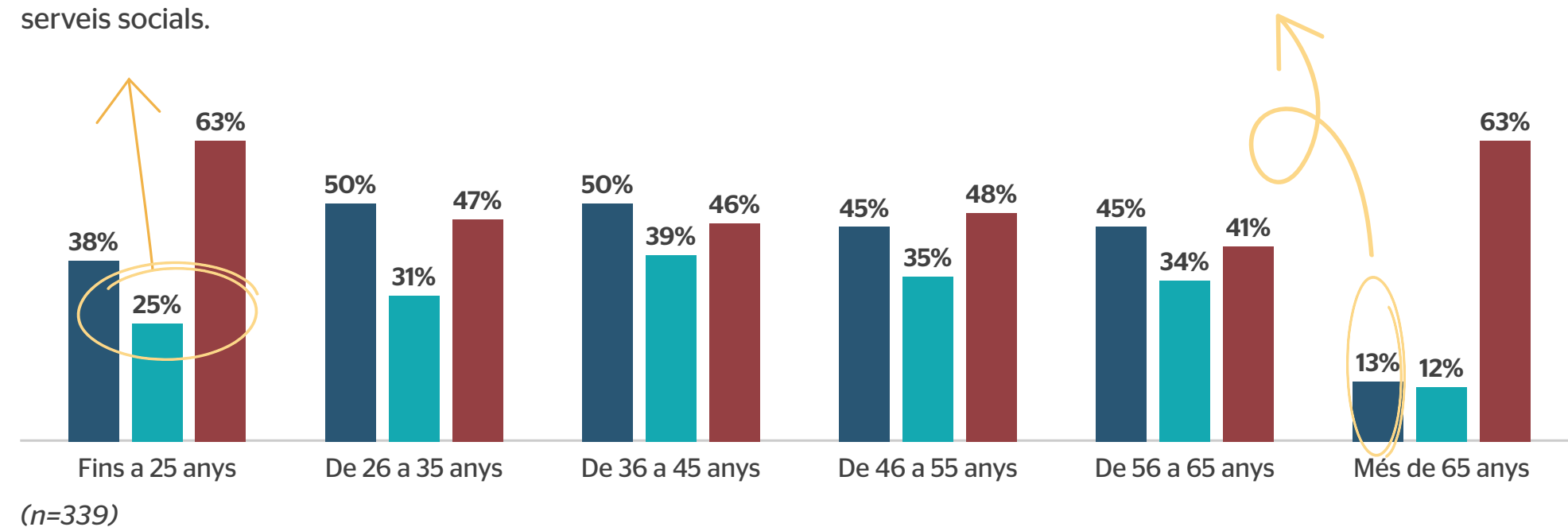
Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

Les persones més desateses: les més grans, les més joves i les que porten menys temps vivint al carrer

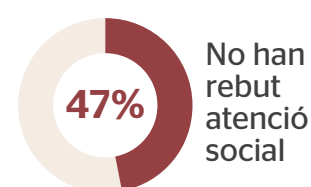
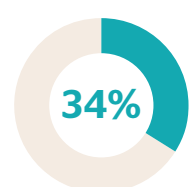
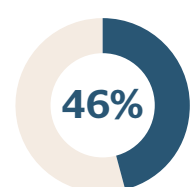
Han rebut atenció social els darrers sis mesos? Per grups d'edat (2022)

Només una de cada quatre persones de menys de 25 anys. Entre els 26 i els 65 anys augmenta el nombre de persones que han estat ateses pels serveis socials.

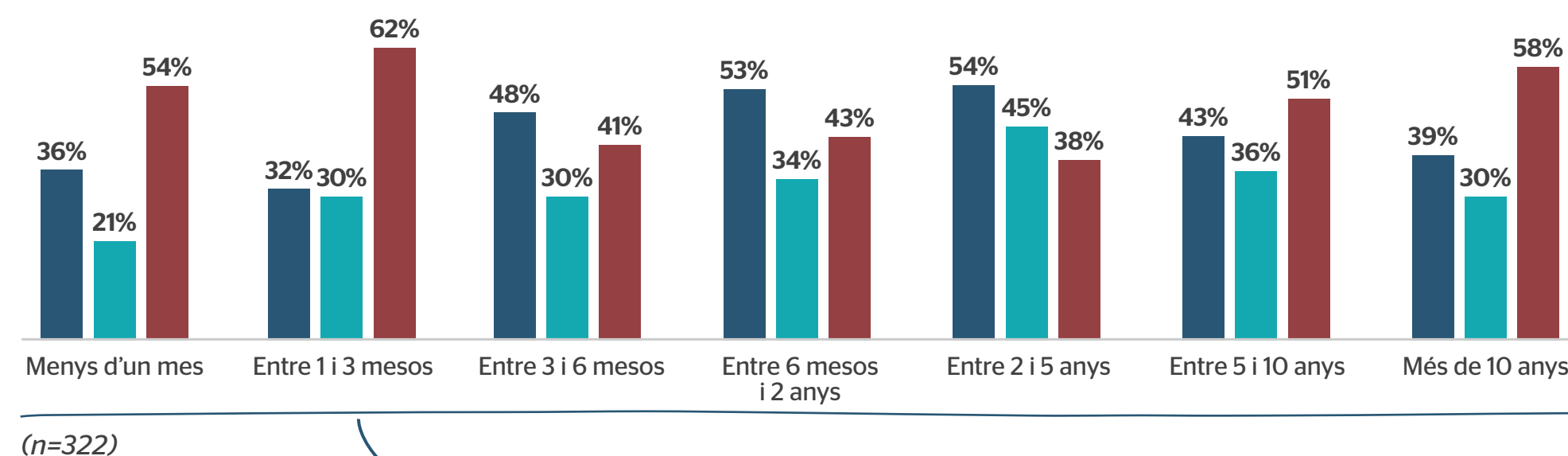
Només un 13% de les persones més grans han rebut algun tipus d'atenció social l'últim mig any. La mostra és petita i moltes de les persones grans ens diuen que no saben si han estat ateses o no responen.

■ Sí que han rebut atenció social (pública o privada)
 ■ Sí que han rebut atenció de serveis socials (pública)
 ■ No han rebut atenció social

Han rebut atenció social els darrers sis mesos? Per temps que fa que viuen al carrer (2022)

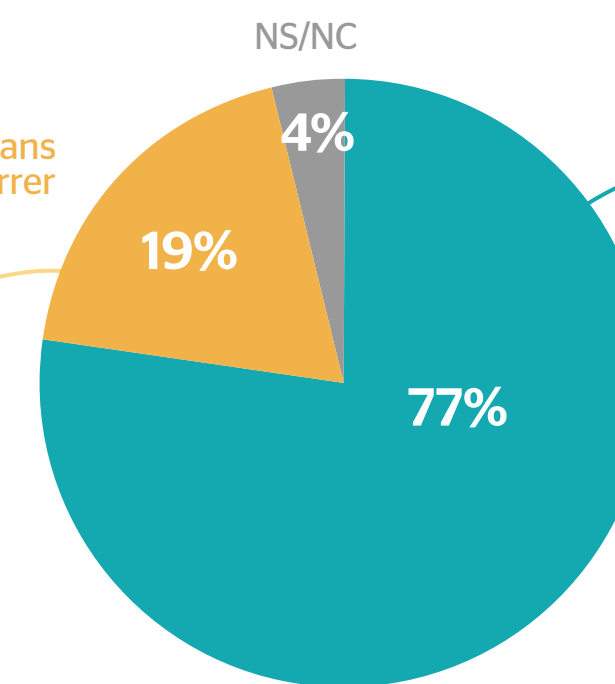

A mesura que les persones porten més temps vivint al carrer més ens expliquen que han rebut algun tipus d'atenció social els últims sis mesos.

L'atenció de serveis socials arriba, majoritàriament, un cop ja han començat a viure al ras

Quan han rebut l'atenció de serveis socials les persones que fa sis mesos o menys que viuen al carrer i han estat ateses? (2022)

Han estat ateses abans de viure al carrer

Menys del 30% de les persones que fa sis mesos o menys que viuen al carrer han estat ateses pels serveis socials. I, d'entre elles, el 77% hi ha tingut contacte un cop ja vivia al ras. En aquests casos, els sistemes de prevenció i de suport social han arribat tard.

Han estat ateses a partir de viure al carrer

I sobre el total de persones que porten fins a sis mesos dormint al carrer, menys d'un 5% ha estat en contacte amb els serveis socials abans de viure al ras.

(n=26*)

Actualment la primera cita amb els serveis socials especialitzats per a persones sense llar a Barcelona triga entre un i dos mesos en arribar.

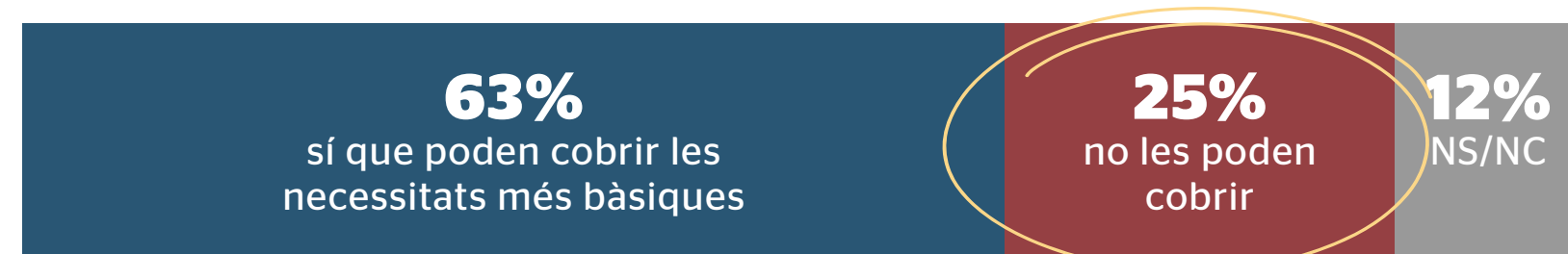
“Anem molt tard. Aquí no hi ha cap recurs, com sí que hi ha a altres països, que assegurí que una persona no passarà una segona nit al ras. No hi ha cap recurs que freni. Les persones cada vegada triguen més a ser ateses, per tant, cada vegada hi ha més persones en una situació més deteriorada. Es va acumulant i la situació és cada vegada més greu.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

*En aquest cas la mostra és de 26 persones: les persones que en el moment de l'enquesta feia sis mesos o menys que vivien al carrer i havien rebut atenció per part de darrers socials els darrers sis mesos

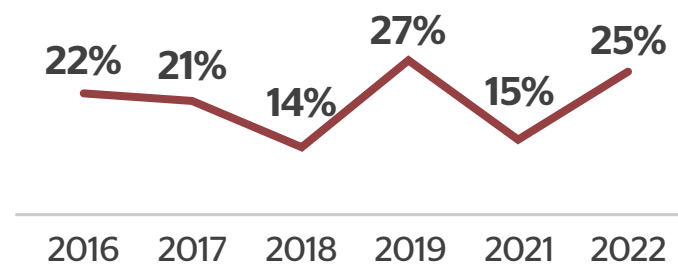
Un 25% de les persones que viuen al carrer no poden cobrir les necessitats més bàsiques, com l'alimentació o la higiene

Persones que viuen al carrer a Barcelona segons si poden cobrir les seves necessitats més bàsiques (2022)

(n=350)

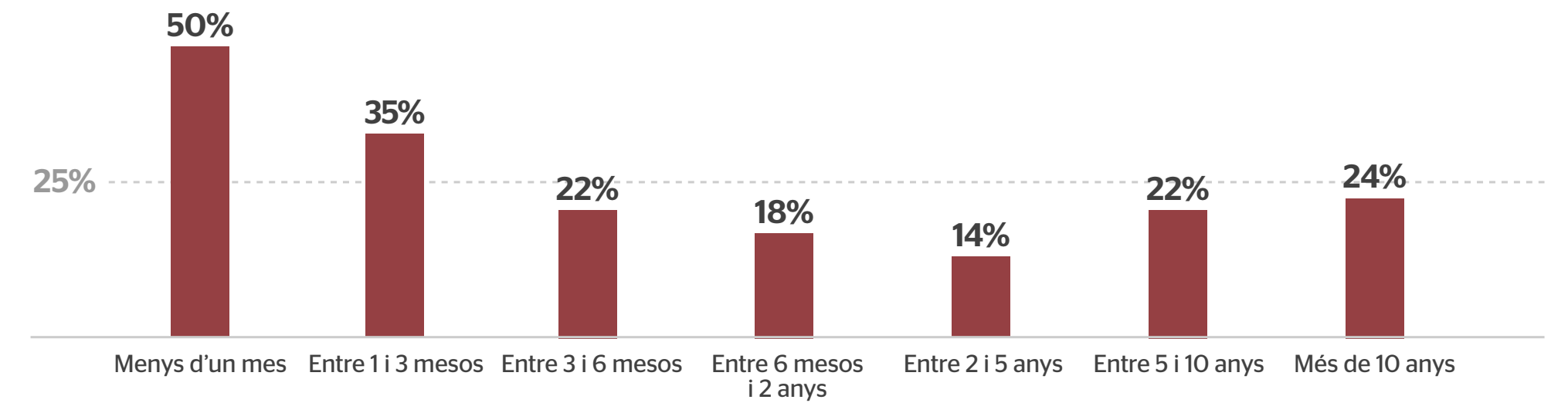
Persones que viuen al carrer a Barcelona segons si poden cobrir les seves necessitats més bàsiques²² (2016-2022)

La situació s'agreuja. Torna a incrementar el percentatge de persones que ens expliquen que no poden cobrir les necessitats bàsiques:

Les persones que fa menys temps que viuen al carrer són les que menys poden cobrir les seves necessitats bàsiques

Persones que viuen al carrer a Barcelona que no tenen cobertes les necessitats bàsiques, segons el temps que fa que viuen al carrer (2022)

(n=324)

“Quan vius al carrer el llistó de les necessitats bàsiques baixa a l'extrem. Que les persones que porten menys temps dormint al carrer expliquin que tenen menys cobertes les necessitats bàsiques pot tenir a veure amb el fet que tenen menys coneixements dels recursos i els serveis per a persones sense llar i també que encara no han baixat el llistó de les necessitats. Tenen les expectatives més altes, tenen més necessitats.”

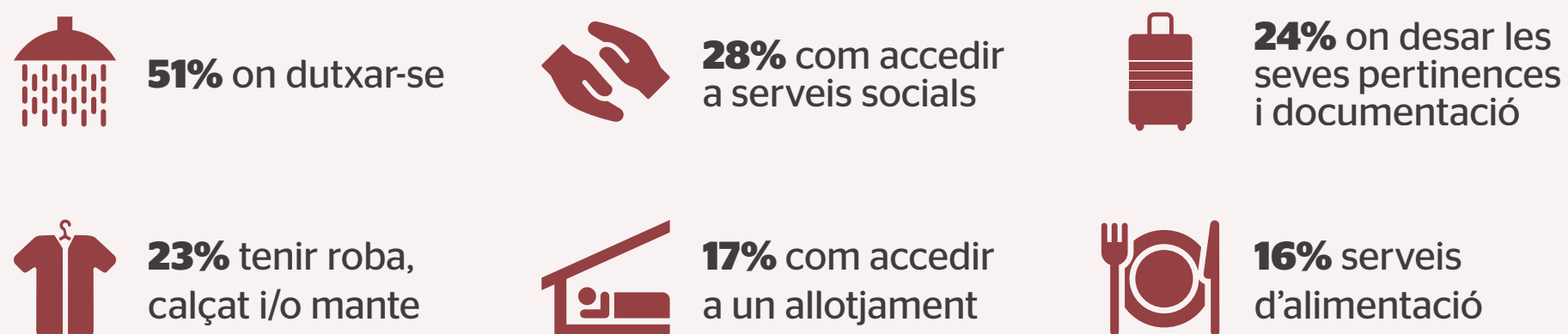
Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

²² A l'enquesta es pregunta sobre la percepció de poder cobrir necessitats bàsiques com dutxar-se, canviar-se de roba, descansar, tenir menjar, aigua potable i similars. Cap d'elles té coberta la necessitat bàsica de l'habitatge.

Més de 1.100 persones s'han adreçat a Arrels el 2022 perquè no saben on demanar ajuda

El 2022 des del centre obert d'Arrels vam assessorar 1.177 persones sense llar que vivien al carrer o bé estaven en una situació residencial inestable i necessitaven orientació. Es tracta de persones amb situacions molt diverses, però que comparteixen la necessitat de tenir un sostre, accedir a serveis bàsics i, sobretot, saber quins són els recursos públics i privats que existeixen a Barcelona on poder anar a demanar ajuda.

Què ens van demanar?

Durant el 2022 també hem atès telefònicament altres 1.031 persones que necessitaven assessorament: un 35% eren persones en situació de sensellarisme, un 47% veïns i veïnes preocupades per la situació de persones que viuen al ras i un 17% institucions (centres de serveis socials, entitats, centres de salut, etc.). Ens han demanat ajuda un centenar de famílies amb infants.

Les necessitats més bàsiques i vitals són les úniques que poden cobrir la meitat de les persones que viuen al ras

Semàfor de les necessitats. Quines d'aquestes accions poden fer amb més facilitat les persones que viuen al carrer a Barcelona? (2022²³)

- Anar al lavabo
- Alimentar-se
- Accedir a serveis d'higiene
- Tenir roba d'abric
- Accedir a un servei de rober
- Carregar el mòbil o un altre dispositiu
- Accedir a Internet
- Veure o contactar un referent social
- Alimentar-se calent
- Desar les pertinences o la documentació
- Trobar un lloc cobert on descansar durant el dia
- Fer alguna gestió o tràmit de documentació
- Aconseguir diners

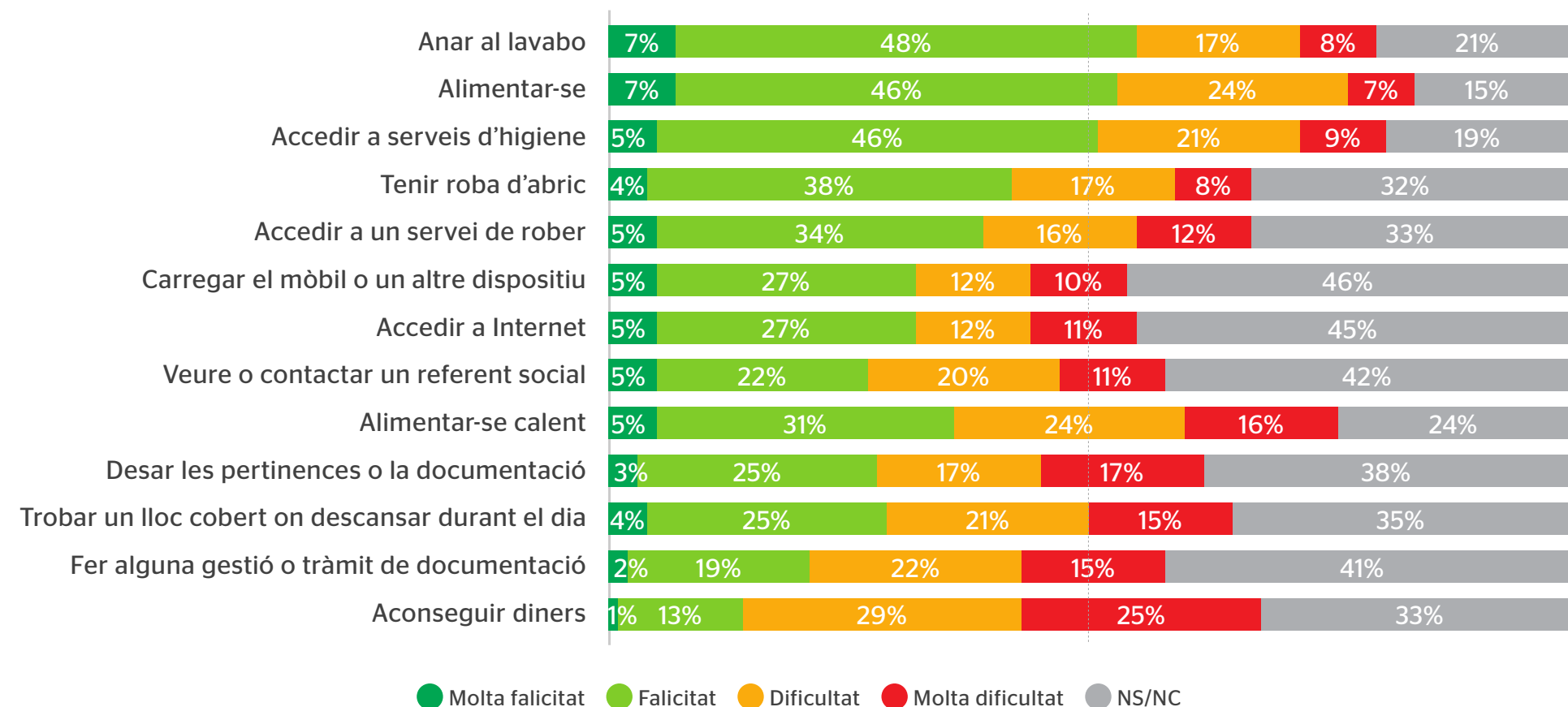
(n=349)

Principals dificultats. Les persones que viuen al ras ens expliquen que els és especialment difícil aconseguir diners, alimentar-se calent, fer alguna gestió o tràmit de documentació i tenir un lloc cobert on descansar durant el dia.

Principals facilitats. Només hi ha tres accions molt bàsiques que, com a mínim, la meitat de les persones que viuen al carrer expliquen que poden fer amb facilitat o molta facilitat: **anar al lavabo, alimentar-se i accedir a serveis d'higiene.**

²³ Per tal d'ajudar a visualitzar les dades i interpretar les respostes a les preguntes concretes sobre quines accions poden satisfer amb més facilitat o dificultat, s'ha calculat un índex seguint la fórmula següent: $Índex = (\% \text{ Molta facilitat}) + \% \text{ Facilitat} / 2 - \% \text{ Dificultat} / 2 - (\% \text{ Molta dificultat})$. D'aquesta manera, cada conjunt de respostes queda resumit en un valor ubicat en un eix -100/+100, en el qual els valors positius indiquen "facilitat", i els negatius, "dificultat". A la gràfica, per facilitar-ne la comprensió, el valor de l'índex s'ha substituït pels colors del semàfor, on el verd expressa facilitat i el vermell expressa dificultat. Cal tenir en compte que aquest índex ajuda a visualitzar el pes global de les respostes donades, però no reflecteix el grau de polarització que pot existir entre aquestes, que sí que es mostra a la gràfica següent.

Quines d'aquestes accions les persones que viuen al carrer a Barcelona poden fer amb més facilitat o més dificultat? (2022)

(n=349)

Hem millorat respecte el context de pandèmia?

El novembre de 2020, en el context de pandèmia de la covid-19, també vam preguntar quines són les accions que vivint al carrer, podien fer amb més facilitat i amb més dificultats.

On observem més canvis i s'han reduït més les dificultats és, principalment, en l'accés a servei de rober (d'un 45% de dificultat o molta dificultat a un 28% actualment), **l'accés a Internet** (d'un 41% de dificultats a un 23%) i **poder veure o contactar un referent social** (d'un 46% de dificultats a un 31%). Tot i això, observem que en paral·lel no expressen més facilitat per realitzar les diferents accions, sinó que hi ha més persones que o bé no saben valorar si els és fàcil o difícil o bé opten per no respondre aquesta pregunta.

“Quan vius al carrer res és fàcil. Les dades mostren que només les necessitats més bàsiques i assistencials són aquelles que algunes persones poden cobrir amb una mica més de facilitat. Bàsicament, anar al lavabo, menjar, vestir-se i abrigar-se per intentar no passar fred. Són uns mínims molt vitals. Tot allò que ja no és tan vital, però que és molt important, costa molt més d'aconseguir.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

Semàfor de les necessitats. Quines d'aquestes accions poden fer amb més facilitat les persones que viuen al carrer a Barcelona? Per gènere i lloc de naixement (2022)

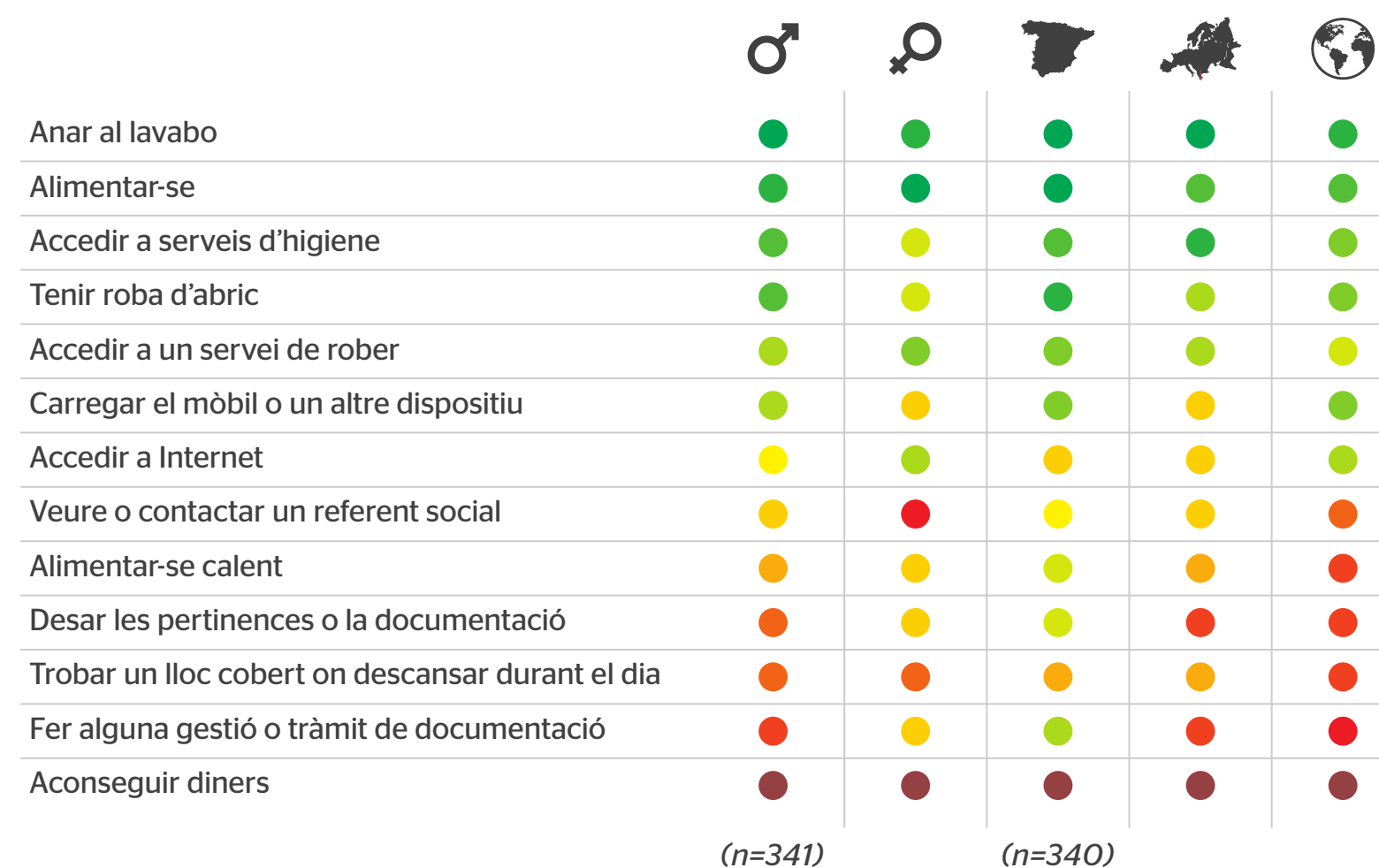

Les dones que viuen al carrer, en global, poden fer amb més facilitat que els homes la meitat de les accions, especialment:

- **Alimentar-se** (21% de les dones amb molta facilitat vs. 6% dels homes)
- **Fer un tràmit o gestió de documentació** (31% amb facilitat o molta facilitat vs. 21%)

En canvi, les dones ho tenen més difícil per:

- **Veure o contactar un referent social** (52% difícil o molt difícil vs. 30% dels homes)
- **Aconseguir diners** (69% vs. 53%)
- **Accedir a serveis d'higiene** (45% vs. 29%)
- **Carregar el mòbil o un altre dispositiu** (35% vs. 21%)

• **Fer alguna gestió o tràmit de documentació** (49% difícil o molt difícil persones de països extracomunitaris vs. 39% de països comunitaris vs. 20% de l'Estat espanyol)

• **Desar les seves pertinences o la seva documentació** (39% vs. 39% vs. 23%)

• **Aconseguir diners** (58% vs. 60% vs. 45%)
 • **Alimentar-se** (35% vs. 36% vs. 22%) i **alimentar-se calent** (45% vs. 40% vs. 31%)
 • **Contactar amb un referent social**

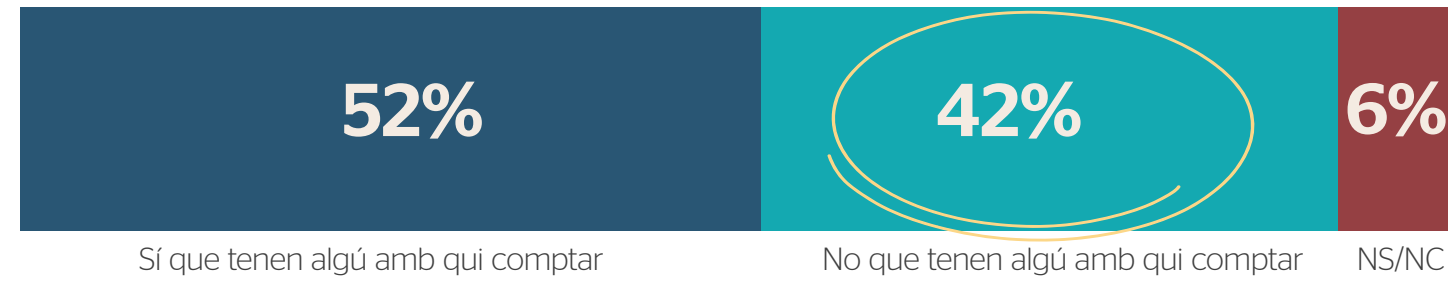
• **Veure o contactar un referent social** (37% vs. 32% vs. 23%)

• **Tenir roba d'abric** (27% vs. 28% vs. 11%)
 Per contra, valoren els és lleugerament més fàcil que a les nascudes a l'Estat espanyol **accedir a Internet** (38% fàcil o molt fàcil persones de països extracomunitaris vs. 29% de països comunitaris vs. 21% de l'Estat espanyol).

4 de cada 10 persones que viuen al ras no tenen ningú de confiança amb qui comptar

Tenen algú de confiança amb qui comptar? (2022)

Per exemple, persones a qui es puguin dirigir si tenen algun problema, persones en qui poden confiar o que les estiguin ajudant.

(n=349)

Hi ha diferències significatives segons l'origen. Ens expliquen que no tenen ningú amb qui comptar:

39% de les persones nascudes a l'Estat espanyol

36% de les persones nascudes a altres països comunitaris

47% de les persones nascudes a països extracomunitaris

El **47%** de les persones de menys de 25 anys també diuen que no tenen ningú amb qui comptar.

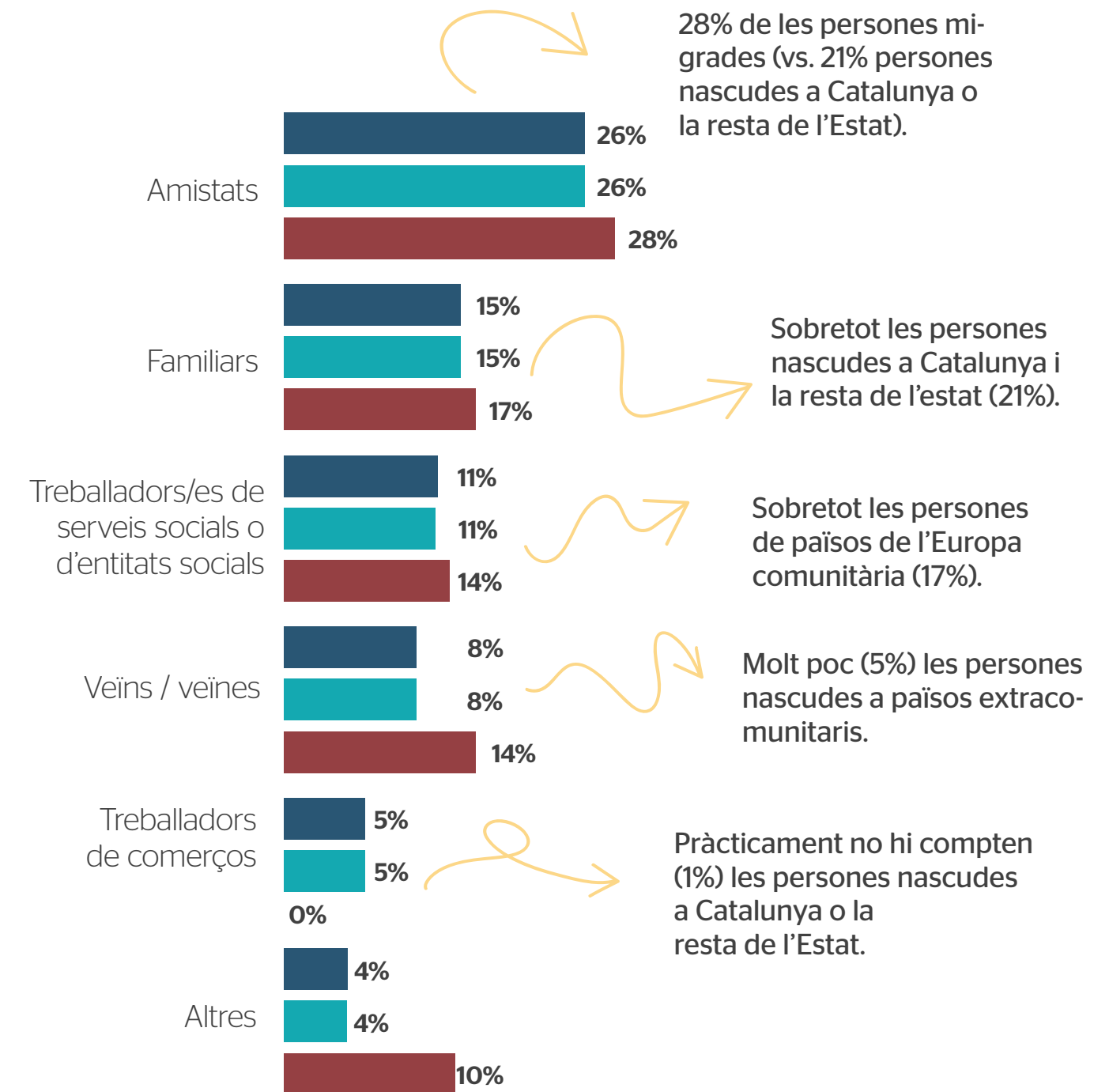
“No poder comptar amb ningú és molt desesperançador. És estar sol al món. I a l'hora de la veritat, gairebé la meitat, diuen que no poden comptar amb ningú.”

Marta Maynou, cap de l'equip d'Acollida d'Arrels

I amb qui poden comptar? Per gènere. Resposta múltiple (2022²⁴)

■ Total
■ Homes
■ Dones

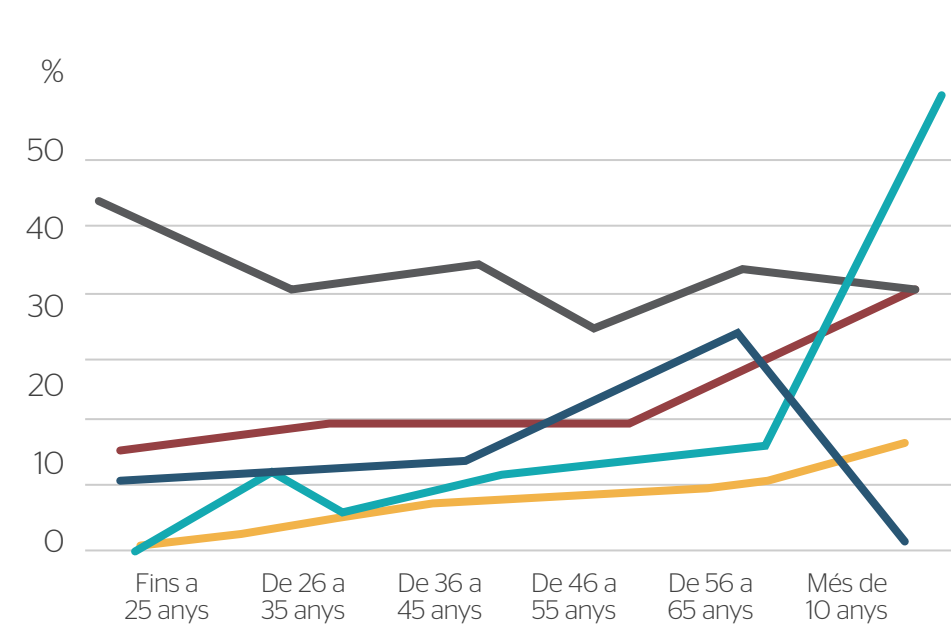
Les dones poden comptar més que els homes amb amistats, familiars, referents socials i, especialment, veïns i veïnes.

(n=349)

²⁴ Càlcul sobre el total de persones que viuen al ras, no només sobre aquelles que expliquen que sí que poden comptar amb algú.

I amb qui poden comptar? Per grups d'edat i temps que fa que viuen al carrer. Resposta múltiple (2022)

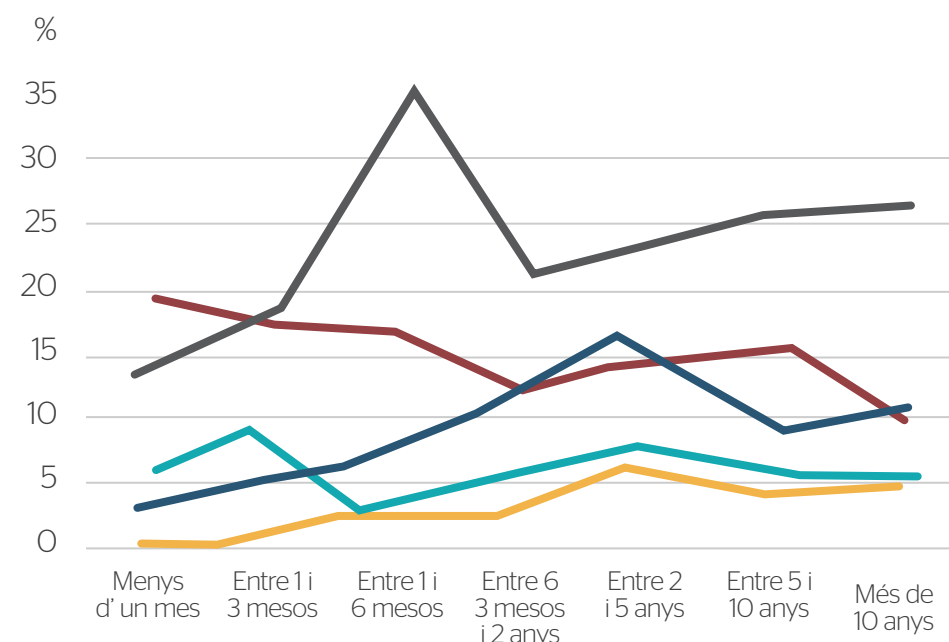

(n=340)

■ Veïns / veïnes ■ Treballadors/es de comerços ■ Amics ■ Familiars ■ Treballadors/es de serveis socials entitats socials

A mesura que les persones tenen més edat compten més amb el veïnat, els serveis socials o entitats, comerços i familiars. En canvi, compten menys amb les seves amistats.

(n=323)

A mesura que fa més temps que viuen al carrer, més expliquen que poden comptar amb referents socials i comerços, i menys amb familiars.

Les relacions socials repercuteixen en la situació de les persones sense llar?

Tenir xarxes de suport i solidaritat informals (de familiars, amistats i veïnat) o per part de professionals té **un impacte positiu en les persones sense llar, ajuda a superar la seva situació d'exclusió residencial i també millora el seu benestar emocional.** És una de les conclusions d'una **recerca desenvolupada per tres investigadores en treball social i pedagogia de la Universitat de Barcelona i la Universitat Rovira i Virgili²⁶** que ha comptat amb la participació de diverses entitats socials, entre elles Arrels Fundació. Més enllà dels recursos materials, el més important del suport que reben les persones sense llar és l'augment de la seva autoestima, el reconeixement del seu valor com a persones i l'obertura a oportunitats de participació social.

A l'estudi s'identifiquen diferents barreres i elements facilitadors a l'hora de superar les situacions de sensellarisme:

Barreres

- **Xarxes de suport informal limitades.** No tenir el suport de familiars i amistats genera un gran sentiment de desarrelament. A més, algunes persones no volen informar-los de la seva situació per no ser una càrrega o no ser jutjades, cosa que els genera soledat i desprotecció.
- **Xarxes de suport comunitari limitades.** L'imaginari col·lectiu estigmatitzador envers les persones sense llar, la falta de sensibilitat per part de la comunitat o les barreres arquitectòniques dificulten generar xarxes de suport comunitari i tenen un impacte social i emocional.
- **Limitacions en l'acompanyament de professionals o institucions.** Per exemple, la manca de recursos i serveis, de més acompanyament des del carrer o les dificultats per atendre les situacions complexes. Es destaca la importància de generar més vincles i arrelament.

“Hi ha persones que viuen al carrer que van construint, a poc a poc, relacions amb veïns i comerços. De relacions veïnals n’hi ha moltes. De vegades són la clau perquè les persones sentin que poden tornar a confiar en algú. Són relacions molt naturals. Hi ha persones que es poden dutxar a casa d’algun veí, persones que reben ajuda a l’hora de fer tràmits i aconseguir alguna prestació... També hi ha persones que viuen al carrer que tenen vincles amb persones que no tenen a prop: familiars o amics que viuen en altres països. S’hi comuniquen per videotrucada, es truquen... Al carrer també veiem persones sense llar que són cuidadores, que es preocupen per altres persones i ens avisen si fa temps que no les veuen o si les veuen malament.”

Carla Ramos, educadora de l'equip de carrer d'Arrels

²⁶ Matulič-Domandžič, María Virginia; Muntané-Pascual, Ariadna; Redondo-Sama, Gisela (2023). Las redes de apoyo y solidaridad en la intervención con personas sin hogar (pendent de publicació).

Elements facilitadors

- **Tenir suport informal.** La família i les amistats són importants per superar els processos de desemparament, generen oportunitats i suport i incrementen les capacitats de motivació i optimisme.
- **Tenir vinculació a les xarxes de suport comunitari.** Les persones professionals que han participat de la recerca veuen necessari incrementar el suport comunitari, generar complicitats amb el veïnat. És molt positiu que les persones sense llar tinguin veu i puguin participar activament a les entitats socials, a la comunitat o en accions de sensibilització, entre d'altres.
- **Tenir vinculació i acompanyament de professionals i institucions.** La majoria de persones sense llar que han participat de l'estudi expliquen que no haguessin pogut millorar la seva situació sense la forta xarxa de persones professionals i voluntàries que s'han anat trobant al llarg del camí. És important generar espais flexibles i adaptats a les circumstàncies complexes de les persones.

Bibliografia

Referències bibliogràfiques

- Ajuntament de Barcelona (2022). *Estadística i difusió de dades*. <<https://ajuntament.barcelona.cat/estadistica/catala/index.htm>>
- Arrels Fundació (2020). *Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 1). Barcelona: Arrels Fundació.
- Cáritas (2022, 19 d'octubre). *Cáritas atendió el año pasado a 37.207 personas sin hogar en situación de calle a través de 420 centros y recursos propios*. Cáritas <<https://www.caritas.es/noticias/caritas-atendio-ano-pasado-37-207-personas-sin-hogar-en-situacion-calle-traves-420-centros-recursos-propios>>
- FEANTSA (2005). *European Typology of Homelessness and housing exclusion* <<https://www.feantsa.org/en/toolkit/2005/04/01/ethos-typology-on-homelessness-and-housing-exclusion?bcParent=27>>
- Fondation Abbé Pierre -FEANTSA (2020). *Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe*.
- IERMB (2022). *Cap a la metròpoli 2030. Reptes emergents, coneixements innovadors. Anuari Metropolità de Barcelona 2021*. Bellaterra: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.
- Instituto Nacional de Estadística (2022). *Encuesta sobre las personas sin hogar 2022*. <https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176817&menu=ultiDatos&idp=1254735976608>
- Matulič-Domandzič, María Virginia; Muntané-Pascual, Ariadna; Redondo-Sama, Gisela (2023). *Las redes de apoyo y solidaridad en la intervención con personas sin hogar* (pendent de publicació)
- World Habitat (2027). *The European End Street Homelessness Campaign* <<https://world-habitat.org/our-programmes/homelessness>>
- XAPSLI (2023). *Diagnosi 2022. La situació del sensellarisme a Barcelona. Evolució i relació amb el mercat laboral*. Barcelona: Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar de Barcelona.

Informes elaborats per Arrels Fundació (cronològicament)

- Arrels Fundació (2017). *La vulnerabilitat de les persones que viuen al carrer a Barcelona*. Barcelona: Arrels Fundació.
- Fernández Evangelista, Guillem; Capdevila Puig, Maria (2017). *Primer un habitatge. Experiència d'Arrels Fundació amb la implementació del model Housing First per a persones sense llar a la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Arrels Fundació.
- Boixadós, Adela; Cardona, Mercè; Guasch, Francesc; Matulič, María Virginia; Noró, Ramon (2019). *Resultats de fidelitat al programa Housing First*. Barcelona: Arrels Fundació i Universitat de Barcelona.
- Arrels Fundació (2020). *Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 1). Barcelona: Arrels Fundació.
- Arrels Fundació (2021). *Viure al carrer en temps de pandèmia. Una enquesta a les persones que viuen al ras a Barcelona* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 2). Barcelona: Arrels Fundació.
- Arrels Fundació (2021). *Vivir en la calle en Barcelona. Radiografía de las personas de origen comunitario*. Barcelona: Arrels Fundació i FEANTSA - European Federation of National Organisations Working with the Homeless.
- Arrels Fundació (2022). *Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 3). Barcelona: Arrels Fundació.
- Arrels Fundació (2023). *Viure al carrer a Barcelona. Radiografia d'una ciutat sense llar* (Informe #ningú dormint al carrer, núm. 4). Barcelona: Arrels Fundació.

Propostes per fer possible #ningúdormintalcarrer

Propostes polítiques

Una persona comença a viure al carrer per motius molt diversos i complexos. En la seva majoria, **es tracta de causes estructurals que requereixen un abordatge i de solucions també estructurals.**

Aconseguir #ningúdormintalcarrer és possible si tota la societat s'hi implica i, sobretot, si tots els governs s'hi impliquen. Compartim diferents **propostes polítiques adreçades a les administracions** i que posen el focus en les persones que viuen al carrer a tot Catalunya.

1. Mecanismes de prevenció perquè ningú perdi casa seva

Cal garantir el dret a l'habitatge per sobre de les lleis del mercat perquè ningú perdi casa seva. Mentre no es garanteix, tothom hauria de saber on anar a buscar ajuda si està a punt de quedar-se al carrer i trobar respostes que, des de la prevenció, ho evitin. A més, cal que la resposta institucional sigui més àgil.

2. El dret a l'habitatge com a punt de partida, més enllà de serveis socials

Demaneu inversió en habitatge públic arreu del territori i més facilitats perquè les persones sense llar hi accedeixin, així com promoure la col·laboració públic-privada per ampliar el nombre d'habitatges que segueixen el model Housing First. La mirada a l'accés a un habitatge ha de ser transversal: una persona no pot sortir de la presó, rebre una alta hospitalària o sortir del circuit de protecció a la infància i joventut per anar a viure al carrer.

3. Obrir espais petits a cada barri i poble perquè centenars de persones deixin de dormir al carrer

Necessitem superar el model actual d'albergs massificats i saturats, i oferir un lloc segur on passar la nit i que s'adapti a les necessitats de les persones (dones i persones LGTBI, amb animals de companyia, amb addiccions i/o problemes de salut mental, persones que busquen o troben feina, etc.). Com a mesura urgent per pal·liar la situació actual proposem espais nocturns, petits i ubicats als diferents pobles i barris.

4. Complir la llei i facilitar el padró des de cada municipi i a totes les persones

Tots els municipis catalans estan obligats per llei a empadronar els seus veïns i veïnes, tinguin o no una llar. Proposem acompanyar en aquest procés les persones sense llar des de Serveis Socials per facilitar el tràmit i ajudar-les a acreditar-se. Quan vius al carrer, és fàcil perdre o quedar-se sense documentació i, sobretot en el cas de les persones migrades, a vegades és complicat recuperar-la.

5. Una ordenança de convivència respectuosa

Les ordenances de convivència d'alguns municipis no respecten els drets de les persones sense llar i criminalitzen algunes de les seves activitats habituals. Proposem millorar-les perquè la situació de les persones que viuen al carrer no es vegi com a un problema de convivència ni objecte de sancions.

Una proposta de llei per fer front al sensellarisme

El Parlament de Catalunya preveu debatre i aprovar en els propers mesos la llei de mesures transitòries i urgents per a fer front i erradicar el sensellarisme a Catalunya, impulsada des del món acadèmic i les entitats socials. La nova llei haurà de garantir el dret de totes les persones a disposar d'un espai residencial digne i és pionera a Europa pel que fa a la protecció legal de les persones sense llar. i la llei

Propostes a la ciutadania

Consells pràctics dirigits a totes les persones que sí que tenen llar i volen implicar-se amb les persones que viuen al ras.

1. Saluda la persona i atura't a parlar-hi

Una conversa és important per conèixer la persona i fer-la visible.

- “Bon dia”, “bona nit”. Mira-la sense jutjar-la i ofereix-li un somriure. Hi ha persones que potser fa dies que no han parlat amb ningú. No et frustris si no n'obtens resposta de seguida. Ho pots continuar intentant.
- “Com estàs?”. Parla-li amb tranquil·litat i respecte, amb distància per no espantar-la i ajupint-te per tenir la mirada a la mateixa alçada. De vegades, oferir un cafè o una cigarreta és una excusa perfecta per iniciar una conversa i saber com es troba la persona.

2. Pregunta-li què necessita i, si pots, orienta-la

- “Què necessites?”. Podria ser una manta, un entrepà, una trucada... o simplement una conversa. Pregunta-li què necessita, no donis per fet la seva resposta i no t'angoixis si satisfer el que et respongui no està a les teves mans en aquell moment. De vegades, escoltar i oferir companyia és més útil que procurar coses materials.
- “Puc fer alguna cosa per ajudar-te?”. Aconseguir que una persona deixi el carrer no es fa de la nit al dia i tampoc has de carregar amb aquesta responsabilitat. La situació pot millorar si l'orientes cap als recursos on pot trobar ajuda. Pot passar que la persona ja els estigui utilitzant; altres vegades no els coneixen i es tracta d'una informació útil.

→ Consulta informació pràctica dirigida a orientar persones que viuen al ras a la ciutat de Barcelona: www.arrelsfundacio.org/persones-sense-llar/has-vist-algu-al-carrer

→ Guia (Sobre)viure al carrer a Barcelona, amb recursos i serveis a la ciutat: www.arrelsfundacio.org/guia-practica

→ Mira en detall totes les propostes polítiques que fem: www.arrelsfundacio.org/que-proposem

www.arrelsfundacio.org

Riereta 24, baixos, 08001 Barcelona

Col·labora!

☎ 93 441 29 90 🗨 692 68 90 92 🕒 De dilluns a divendres | De 9:30 h a 14 h i de 16 h a 19:30 h @ amics@arrelsfundacio.org

€ La Caixa: ES43 2100 0975 2802 0006 5046 Triodos Bank: ES28 1491 0001 2921 4275 8115 % Bizum: 33471